

BẢN CHÚC THƯ CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT NAM

SOUTH-
EAST
ASIAN
ARCH.

PL
4378.6
B364
1985

192
BÀI THƠ
BỈ HÙNG

TÚ QUỲNH XUẤT BẢN

1980

collected & created PDF book by Le Tung Chau

<http://www.biblio.org>

BẢN CHÚC THƯ CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT NAM

TÚ QUỲNH XUẤT BẢN

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

khuyết danh

5.50
South
East
Asian
Arch
PL
4378.6
B364
1985

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY, IRVINE

**BẢN CHÚC THƯ
CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT NAM**

NHÀ SÁCH TÚ QUỲNH XUẤT BẢN

With The Compliments Of
Han Khoa Publishers

collected & created PDF book by Le Tung Chau
P. O. BOX 2283

WESTMINSTER, CA 92683

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

1955

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

LIBRARY

Ấn hành lần thứ nhất với sự thỏa thuận
của Ông Chủ Nhiệm Tạp chí Văn nghệ
Tiền phong * in tại KIM ần quận Calif.
NHÀ SÁCH TÚ-QUỲNH XUẤT BẢN

Vì đau trĩ, thờ ơ, u tối
Vì muốn an thân, vì tiếc máu xương
Cả nước đã quay về một mối
— Một mối hận thù, một mối đau thương !

.....
Đau đớn này không chỉ riêng ta
Mà tất cả !
Cả những kẻ đã nằm trong mả
Và những bào thai trong bụng mẹ chót sinh ra
Chúng sẽ có quyền nguyên rửa lũ ông cha
Đã để chúng sa xuống hầm tai vạ.

di bút của tác giả

Monsieur !

C'est au nom des millions de victimes innocentes de la dictature, déjà succombées ou subissant encore une mort lente et douloureuse dans les bagnes Communistes, que je vous prie de faire publier ces poèmes dans votre pays libre. C'est le fruit de mes vingt ans de travail. La plupart en ont été créés dans mes années de détention. Je pense qu'à nous, les victimes, il appartient plus qu'à personne d'autre de montrer au monde les souffrances incroyables de notre peuple opprimé et torturé à merci. De ma vie brisée, il ne reste qu'un seul rêve, c'est de voir le plus grand nombre possible d'hommes prendre conscience de ce que le communisme est un grand fléau de l'humanité.

Veuillez agréer, Monsieur, l'expression de ma profonde reconnaissance ainsi que celle de mes compatriotes infortunés !

di ngôn của tác giả

Thưa ông,

Nhân danh hàng triệu nạn nhân vô tội của chính thể' độc tài, đã ngã gục hay còn đang phải kéo dài một cái chết đau đớn trong ngục tù cộng sản, tôi xin cho xuất bản những bài thơ này tại phần đất tự do của quý quốc. Đây là công trình làm việc của suốt hai mươi năm trời của tôi. Phần lớn được sáng tác trong những năm tôi bị quản thúc. Tôi nghĩ rằng không phải ai khác mà chính chúng tôi, những nạn nhân, có sự mạng phải phơi bày cho thế giới thấy những khô' nhục không thể tưởng tượng nổi của dân tộc tôi hiện còn đang bị áp bức và hành hạ thẳng tay. Cuộc đời tan nát của tôi chỉ còn một hi vọng là được thấy thế giới ý thức rằng Cộng sản là một bệnh dịch khủng khiếp của nhân loại.

Xin ông nhận nơi đây lòng biết ơn sâu xa của tôi cũng như của những đồng bào bất hạnh của tôi.

(Trích VNTP 113)

LỜI GIỚI THIỆU

Chế độ Cộng Sản đã biến nước ta thành một nhà tù vĩ đại, nhốt kín hơn năm mươi triệu con người trong biển máu, mồ hôi và nước mắt.

Từ năm 1945 (năm Cộng sản cướp chính quyền) tới nay (1980) ba mươi lăm năm trời trôi qua, biết bao lần nhân dân ta đã đứng dậy vô trang tranh đấu. Nhưng những cuộc khởi nghĩa này chỉ loé lên như một tia lửa trong đêm tối mịt mù; bùng lên một chút rồi lịm tắt ngay. Kế tiếp sau đây là những cuộc tranh đấu bằng ngòi bút của Nhóm Nhân Văn Giai Phẩm xảy ra năm 1957. Tất cả, dù rất hào hùng, nhưng đều đã bị bạo quyền bóp nghẹt.

Qua bức màn đêm dày đặc che kín, đứng bên ngoài người ta tưởng chừng như toàn dân ta, nhất là dân Miền Bắc, đã cam đành chịu cúi đầu nuốt tủi hờn, bó tay đầu hàng số phận.

Nhưng không. Tinh thần truyền thống bất khuất vẫn luôn luôn tiềm ẩn trong lòng dân tộc chúng ta. Nhân dân ta vẫn âm thầm đấu tranh bằng muôn vạn hình thức, lúc tiềm tiến, lúc bộc phát và qua bao cơn thử thách đập vùi vẫn vươn mình đứng dậy.

Tinh thần quật khởi của dân tộc chúng ta không bao giờ chết mà vẫn sống, sống bằng guồn sùng và bằng thờ văn, bằng ý chí sắt đá và bằng thái độ hào hùng của một dân tộc không bao giờ quỳ gối chịu nhục dù trong bất cứ hoàn cảnh nào.

Tập thơ "BẢN CHÚC THỦ CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT NAM" này chính là phản ảnh của tinh thần ngàn năm bất diệt ấy.

Tác giả tập thơ này, trước khi bị công an cộng sản bắt đem đi, đã gửi gắm bản thảo cho một nhà ngoại giao Tây Phương với lời yêu cầu phổ biến ở hải ngoại với hi vọng nhờ đây mà thế giới, nhân loại hiểu được một phần nào nỗi thống khổ của cả một dân tộc dưới gông cùm của chủ nghĩa cộng sản.

Tập thơ bi tráng này đã được viết bằng tim, bằng óc của một người trên hai chục năm trời, vì tranh đấu cho chính nghĩa, cho chân lý đã lê tâm thân mòn mỏi tại hầu hết các trại tù khủng khiếp nhất trần gian.

Nội dung tác phẩm không phải chỉ là tiếng thở dài não nuột của một cá nhân mà chính là tiếng hét phẫn nộ, tiếng cười thách đố bạo ngược, tiếng khóc uất nghẹn của cả 50 triệu người Việt Nam.

Đọc "BẢN CHÚC THỦ CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT NAM" chúng ta sẽ thấy hình ảnh của chính chúng ta, của anh em bằng hữu chúng ta trong cái địa ngục đỏ không lối thoát mà cộng sản đang ra công cố sức bức tử cả 50 triệu con người.

Hitler đã từng tàn sát 6 triệu người Do Thái bằng cách đẩy ải đê họ chết dần hoặc đưa vào lò hỏa thiêu. Hành động của y bị toàn thể nhân loại văn minh lên án. Nhưng Hitler dù sao đi nữa cũng không phải giống giống Do Thái, y có thể đứng đứng nhìn cái chết của những kẻ "người dung nước lã" một cách thản nhiên lạnh lùng. Nhưng Cộng sản Việt Nam hiện lại đang giết dân giết mòn chính dân tộc họ, đồng bào họ trong lò hỏa

thieu vĩ đại nhất trần gian.

Chúng hi vọng với tư duy khủng bố, tất cả mọi người sẽ phải quỳ gối quy hàng. Chúng đã lầm ! Chỉ cần đọc qua tập thơ này chúng ta cũng đủ thấy bạo lực không hề bẹp được lòng tâm, khủng bố không khuất phục nổi ý chí, súng đạn không thể khoá họng được tự do. Nhân dân ta quyết chiến đấu. Nhân dân ta nhất định không đầu hàng, dù trăm đấng ngàn cay.

Thời kháng chiến chống Pháp, bị kẹt giữa hai lần đạn, thực dân cướp nước và cộng sản bạo tàn, nhà thơ Hoàng Công Khanh đã buộc lòng phải trở về thành trong vùng địch chiếm. Ông đã ngâm ngùi than thở :

Nỗi đây tay gôi lăm dao

Ngủ trong túi nhục, thức vào hồn căm...

Ông thấy túi nhục căm hõn, nhưng đi mắc sông, về vướng núi, ông chỉ còn có tiếng thở dài não nuột thụ động.

Cao Bá Quát ngày xưa cũng vậy. Văn chương ông trác tuyệt ngang tàng. Nhưng trong cái trác tuyệt, cái ngang tàng ấy vẫn chỉ thể hiện giấc mộng tranh bá đồ vương của một cá nhân và tới khi mộng tan tanh, ông đã buông xuôi, cam chịu.

Ông đẩy binh chống lại nhà Nguyễn. Thất bại và bị bắt sống, cô mang gông chân xiềng xích, ông vẫn còn đủ ngang tàng để làm hai câu đối tả cái mộng đế vương không thành :

Một chiếc cùm lim, chân có đế

Hai vông xích sắt bước còn vương

Cho tới lúc ra pháp trường để thụ hình, ông vẫn còn có thể thản nhiên tả cảnh cái chết rã rùng rợn sắp tới của mình :

Ba hồi trống dục, đū cha kiếp !

Một nhát guơm đũa, bỏ mẹ đời !

Thái độ của Cao Bá Quát là một thái độ "bất cần" nhưng nội dung vẫn cho ta thấy cái tâm trạng của một kẻ chịu thua cuộc và cam đành với

số phận. Chúng ta không thấy trong ông cái hào khí của một người tự biết mình chết cho đại nghĩa. Chúng ta không thấy Sự Sống trong Cái Chết của ông.

Qua thơ văn Cao Bá Quát, chúng ta thấy thái độ của ông là sẵn sàng chấp nhận cái chết, chết là hết, chết cho qua mọi sầu đau hồn tui, nhục nhằn — nói một cách khác, chết cho xong chuyện.

Trái lại, tập thơ của NGƯỜI TÙ MIỀN BẮC dù trong bất cứ hoàn cảnh bi đát nào, trạng huống thê thảm nào đi nữa cũng vẫn thể hiện một ý chí vùng lên, bất khuất. Sống cho đại nghĩa và chết cho đại nghĩa.

Ông sẵn sàng đón nhận Cái Chết nhưng lúc nào cũng tha thiết với sự sống. Sống để góp mặt vào cuộc chiến đấu, dù gian khổ đau thương.

Ông chấp nhận Cái Chết. Nhưng chính ngay trong Cái Chết mà ông chọn vẫn tràn đầy nhựa sống và lúc nào cũng mang tính chất tranh đấu tới cùng.

Khác với Cao Bá Quát, đối với ông, chết không phải là hết mà chết chính là để nối dài cuộc sống đáng sống, lấy xác thân làm nhịp cầu để hàng hàng lớp lớp khác sẽ kế tiếp hoàn thành cuộc đấu tranh gian khổ chống kẻ thù chung bạo ngược. Trong Cái Chết ông chọn, có Sự Sống tràn đầy, có lửa đấu tranh ngùn ngụt. Trong Cái Chết mà ông sẵn sàng đón nhận — có thể tới bằng đủ mọi hình thức, nhưng chẳng có hình thức nào thể hiện một sự buông xuôi, cam đành thua cuộc :

Dù ngàn muôn hòng súng đen sì
Phục đòn trên đường thiên lý,
Ta dám sống và ta dám nghỉ
Chuyện dám làm, dám chết, nhẽ đâu không
Ta sẽ dành cho sự thanh công,
Bảo bối cuối cùng — Mạng Sống

Người thơ chiến đấu biết rõ sức mạnh tinh thần của con người. Ông ngạo nghễ nhìn đẽ nhất

siêu cường nguyên tử hồi hải rút lui;

Khi Mỹ chạy, bỏ miền Nam cho cộng sản
Sức mạnh toàn cầu nhục nhã kêu than
đề rồi bình thản nhận định thực lực của chính
mình, của chính dân tộc mình trong cuộc trường
kỳ chiến đấu :

... Giữa lao tù, bệnh hoạn, cò hàn
Thò vãn bản và thừa đủ sức đạn !

Nguyên tử có thể rút chạy, nhưng lời thò vãn
thừa sức tiếp tục cuộc đấu tranh.

Ông nhận thức rõ nỗi căm hờn của cả một dân
tộc có sức mạnh hơn bom đạn Mỹ, đại bác xe
tăng Nga. Ông nhìn lực lượng vật chất ghê gớm
của kẻ thù mà vẫn thản nhiên không hề lo sợ. Bởi
ông biết tâm trạng và sự mê mẩn yêu của con người
trước khủng bố dân áp:

...Lũ sậy lau còm cõi đứng chen
Hồi có gió lã cúi đầu rạp hết...

Nhưng cũng chính đám cỏ cây hèn mọn ấy,
khi thời cò tới vĩa :

... Khi đất trời nổi gió
Tàn hung ỏi, bão lửa, trốn vào đâu ? Bám vào
đâu ?

Lũ chúng bay, dù cho có điên dẫu
Lo âu, phòng bị,
Bàn bạc cùng nhau
Chinh đám sậy lau
Sẽ thiếu tất lũ bay thành tro xám...

Trong một chế độ luôn luôn nhân danh phúc
lợi của con người nhưng lại coi khinh mạng sống,
tre không tha già không thương ấy, có những
cuộc đời, những hoàn cảnh lạ lùng khó ai tưởng
tượng :

Một tay em trở : "Đồi xua đuôi"

Một tay em trở : "Hận vô bờ"

Thế giới ời, người có thể ngờ

Đó là một tù nhân tám tuổi...

Tác giả đã gặp hàng ngàn tù nhân nhỏ dại như

vậy. Chẳng biết các em tội tình gì ? Các em là con cái nhà địa chủ, kẻ thù của giai cấp đấu tranh ? Hay các em chỉ là những nạn nhân của một xã hội vô luân thưởng phạt lý do đảng và nhà nước chủ trương, nhào nặn. Dù thế nào đi chăng nữa, dù "tội ác" của các em có ghê gớm chừng nào, tất cả cũng chỉ là thành quả, sản phẩm của một chế độ phi nhân; cái khuôn làm sao thì cái bánh sẽ phải như vậy :

Những thiếu nhi diễn hình chế độ
Thuở mới đi tù trông thật ngộ
Lon xon không phải mặc quần
Chiếc áo tù dài phủ kín chân

Chiếc áo người lớn, khoác thay cho cả quần
lăn áo của em bé tù nhân không đủ để che dấu
tội ác của kẻ cầm quyền..:

... Giở thâm thoát mười xuân đã lớn
Mặt mũi vêu vao, tính tình hung tợn
Mở miệng là chửi bới chẳng từ ai
Có thể giết người vì củ sắn củ khoai...

Cái mảnh đất mà người ta mệnh danh là thiên
đường địa giới ấy chẳng phải chỉ buồn thảm tẻ
tái, đầy nước mắt như câu thơ của Trần Dần :

Tôi bước đi không thấy phố không thấy nhà
Chỉ thấy mưa sa trên mầu cỏ đỏ

Cái cảnh thế lòng bi đát, mà Trần Dần đã mô
tả, tuy có thâm thúy nhưng vẫn chưa đủ để thể
hiện cả một xã hội tan hoang, như bức tranh của
NGƯỜI TÙ MIỀN BẮC :

...Đất này chẳng có niềm vui
Ngày quết mồ hôi, đêm chùi lệ ướt
Trại lính, trại tù, người đi không ngớt
Người về thừa thớt dăm ba...
Trẻ con đôi xanh như tàu lá
Cây bừa phụ nữ dăm đang
Chôn thôn trang vắng bóng trai làng
Giấy báo tử rồi đây mái rạ
Buồn tất cả

Chỉ cái loa là vui !

Bao Tử chỉ có thể nở nụ cười khi nghe tiếng loa xé và bạo chúa Neron lầm tưởng mình có thể tìm được thi hùng khi thấy thành La Mã ngùn ngụt bốc cháy. Những tấm lụa không có hơi thở của con người nên năng Bao Tử không nghe được tiếng khóc của loa xé, để chùn tay lại. Bạo chúa Neron chỉ đốt một thành La Mã. Giờ đây ở nước ta, tập đoàn cộng sản xé xác cả muôn dân, đốt cháy cả cỏ đồ tể tiên ta để lại. Những Hồ, những Duẩn, những Giáp, những Đông chỉ có thể cười vui khi nghe tiếng rên xiết của mọi người, miệng chỉ có thể nở hoa trước hàng núi giấy báo tử của người lính, người tù.

Trước một thực trạng đen tối như vậy, tác giả vẫn không chịu mất niềm tin, ông biết tử đau thường đổ nát hoang tàn ấy, một ngày nào đó, quê hương sẽ phải vững dậy :

Dừng sợ cái cực kỳ man rợ
Dù nó đang thịnh thời rộng rờ nời nời
Phải vững tin vào bước tiến con người
Vì khi nó bị chìm ngang sức vật
Cũng là lúc nó tìm ra sức bật...

Một thế hệ đau khổ đã qua đi và rất có thể nhiều thế hệ nữa cũng đang hấp hối dưới gông cùm. Nhưng những người đã chết, những người đang chết không có quyền tuyệt vọng buông xuôi. Sau lưng họ là các thế hệ mai sau, phải cứu họ. Bởi vì chính họ là hậu thân của những người đã chết hoặc đang chết :

...Tử muôn ngàn tàn lụi không tên
Sẽ bùng nổ một trời hoa lá quý
Tử đêm cũng chấp chùng chuyên chế
Văn minh nghệ thuật chồi sinh
Chỉ xót cho lớp trẻ hiện hình
Của đời khô, tù đây, nhem nhuốc...

Cần phải tìm ra phương thuốc để chữa trị bệnh dịch của thế kỷ này. Không thể mãi mãi sống đời tôi mọi và nhất là không thể để cho lớp

con cháu sống đời đau khổ như họ đã phải sống hàng mấy chục năm qua :

...Phải cứu chúng, phải tìm ra phương thuốc
Dù là thuốc nổ !

—Để đối phó với bạo ngược, phương thuốc cuối cùng chỉ có thể là sắt, là máu, là gươm là súng, là thuốc nổ. Thân phận một người tù, thân phận 50 triệu người tù chân cùm tay xích, mở tưởng như vậy có quá đáng chăng ? Người thợ của chúng ta — dù là một thi sĩ — cũng chẳng bao giờ mơ mộng viễn vông. Ông biết sức mạnh của đoàn người nô lệ.

Trong bóng đêm đen ngịt,
Phục sản một mặt trời
Trong đau khổ không lời,
Phục sản toàn sấm sét.
Trong lớp người đói rét,
Phục sản những đoàn quân
Khi vận nước xoay vần
Tất cả thành nguyên tử.

Dân tộc Việt Nam qua bao kinh, nghiệm xương máu, sẽ từ lực vùng lên, trả lại hết cho Nga cho Anh, cho Mỹ, cho Pháp, cho Đức, cho Nhật, cho toàn thế giới những lời đạo đức giả. Chúng ta sẽ cứu lấy chúng ta. Vì chúng ta biết không có sức mạnh nào bằng sức mạnh của cảm hứng uất hận :

Chúng tôi tuy chìm ngụp giữa bùn tròn
Song sức sống con người hờn tất cả
Trước sau sẽ vùng lên quật ngã
Lũ quỷ yêu xuống tận đáy đồng lầy

Dân tộc chúng ta sẵn sàng trả bằng mọi giá để lấy lại tự do. Người dân Miền Nam, sau khi nếm mùi cộng sản thống trị đã ngời than tiếc tập đoàn tham nhũng Nguyễn Văn Thiệu. Người dân miền Bắc, kinh nghiệm hơn, ngời than tiếc kẻ thù xưa:

Ôi thằng Tây mà trước kia người dân không
tiếc máu xương đánh đuổi

Nay họ xót xa luyện tiếc vô cùng...
Họ luyện tiếc thặng Tây cướp nước ngày xưa
là vì :

Nhờ nanh vuốt của lũ thú rừng
Mà bàn tay tên cai trị thực dân hóa ra êm ả
Người dân Việt Nam đã được hứa hẹn rất
nhiều và họ đã trợn tin vào lời hứa ấy. Nhưng họ
vô cùng thất vọng vì dưới bàn tay bạo ngược của
bọn giặc nước :

Cái họ được là khăn tang và nạng
Cái mất đi : ánh sáng, cuộc đời

Gần bốn mươi năm trời thống trị, qua bao
nhiều cuộc tàn sát thanh trừng, đấu tranh giai
cấp, cộng sản tưởng rằng những mầm mống,
những người có khả năng lãnh đạo một cuộc nổi
dậy đã bị tận diệt. Họ :

Tưởng loại cây to khỏe chặt đi rồi
Không gì nghi ngại nữa.

Nhưng họ đã lầm lớn. Sảy sủa trong chém
giết, họ đâu có hay rằng :

..... sảy lau gập lửa
Còn bùng to hơn cả đē, đā
Nhưng con người chỉ có xương da
Sức bật lật nhào, tung hết !

Tác giả tập thơ này là ai, hiện chưa biết rõ vì
sau khi trao thơ ông đã bị công an cộng sản bắt
dẫn đi ngay. Nhưng đọc bài thơ "Hiện Tại" (sáng
tác năm 1968) chúng ta có thể biết một vài điểm
mở hồ vē tác giả :

Hiện tại mô hôi chùi xoa nhăn
In hình đen xạm xuống da nhăn
TRÒN BA MƯỜI TUỔI xoe tay trắng
Nắn bóp đôi chân nát sọ lẩn...

Ông tròn 30 tuổi năm 1968, tức là ông sinh
năm 1938. Cộng sản cướp chính quyền năm
1945, lúc ông mới đầy 7 tuổi.

Cộng sản thưởng cho rằng cần phải tiêu diệt
các thế hệ già nua vì những lớp người này đã bị

ảnh hưởng "hủ đồn" của các chế độ "xấu xa".
Lớp người mà họ hy vọng nhào nặn, tạo thành
con người máy phục vụ tận trung chế độ là
những người trẻ. Tác giả đứng trong lớp người rất
có thể đã là "Nhi đồng cứu quốc", đã được đào
luyện để đánh trống ếch mừng "Trung thu cách
mạng" và đã hát thuộc lâu câu "Ai yêu Bác Hồ
Chí Minh hơn các em nhi đồng".

Ra đời trong cái bối cảnh "Cách mạng" ấy,
cũng như mọi thanh niên đồng thời đồng lứa, ông
thấy ánh sáng "Cách mạng" chan hoà :

...Tuổi hai mươi, tuổi bước vào đời
Hồn lộng cao, gió thổi chới vời
Bốn phía bao la chi thấy
Chân mây rộng mới tuyệt vời

Nhưng rồi cũng chẳng bao lâu, cũng tuổi hai
mười ấy bắt đầu nhìn thấy sự thực phũ phàng :

...Ngổ cồ sao rục rở
Tô thắm màu xù sở yêu thương
Có ngổ đâu giáo giờ đã lên đường
Hung bạo phá bỏ kim cô...

Chế độ bạo tàn đã biến mặt trời đỏ ối thành
vũng máu hồng. Bao nhiêu công trình xây dựng
mồ hôi nước mắt của ông cha phút chốc bị giòng
sóng bạo cuồng cộng sản cuốn trôi.

...Ôi tiếc thương bao mùa lúa vun trồng
Một mùa thu nước lũ
Trở thành bùn nước mênh mông
Lớp sóng hồng man dại
Chìm trôi quá khứ tường lai
Máu, lệ, mồ hôi, rớt rãi
Đi về ai nhận ra ai ?
Khiếp sợ, sống sợ, tê dại !

Chủ nghĩa Cộng sản viện dẫn Darwin để chứng
minh chu trình tiến hoá của loài người. Họ cho
rằng thủy tổ của loài người là một giống vượn,
qua bao nhiêu thời đại đã tiến hoá theo các môi
trường sinh hoạt xã hội để phát triển thành người
Từ vượn thành người, nhân loại đã phải bước qua

nhieu bước quá độ dài tới mấy triệu năm. Tác giả đã vô cùng chua xót khi chợt khám phá ra rằng từ khi thành người phải qua một thời gian dài đặng đặng, nhưng để biến người thành khi, công sản chỉ cần có mấy chục năm :

Tử vượn lên người mất mấy triệu năm
Tử người xuống vượn mất bao năm ?
Xin mời thế giới tới thăm
Những trại tập trung núi rừng sâu thẳm
Tù nhân ở trường rừng bầy đứng tằm
Rệp muỗi ăn năm hơi hám tối tằm
Khoai sắn tranh giành, cùm, bản, chém bằm
Đánh đập tha hồ, chết quăng chuột gặm !

Em bé bảy tuổi thời 1945 đã từng đánh trống ếch mừng "Trung thu Cách mạng", đã từng khan giọng hát "Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn các em nhi đồng", đã từng trông thấy cờ sao rực rỡ tuồng lai, đã từng được nhào nặn dưới bàn tay của đảng và không hề bị ảnh hưởng của một "Chế độ xấu xa" nào, bỗng nhận thấy không thể chấp nhận cái chế độ biến con người thành trâu chó.

Trong cuộc đấu tranh đầy khổ đau nhức nhối này, ông đã chấp nhận tất cả, duy chỉ có một điều mà ông sợ :

Tôi không tiếc khi bị đời sa thải
Thân thể vui tan rữa, hoá bùn đen
Những vần thơ trong đêm tối để hèn
Cùng muỗi rệp viết ra mà bị mất
Tôi sẽ tiếc, khóc âm thầm trong đất

Giờ này đây không biết người thờ còn sống hay xác thân đã vui sâu trong rừng lau sậy ngút ngàn. Nhưng dù có chết, hồn ông cũng không phải khóc âm thầm. Tập thơ đã vượn mình ra với ánh sáng tự do.

Tập thơ ấy thể hiện nỗi đau thường của cả năm mươi triệu con người bị lường gạt bởi vì :

Hang Pắc Bó hoá thành hang ác thú
Bác Hồ già hoá dạng bác Hồ Ly
Đôi dép lốp nặng bằng trăm đôi dép sắt

Bộ ka-ki văng, văng như mắt dân đen...

Sự lường gạt phản bội ấy đã biến núi đồi của non sông ta thành nghĩa địa sắc mùi tử khí, sông núi của ta thành biển máu chan hòa. Cái chết chẳng còn là một sự đáng lo sợ nữa vì cuộc sống đã trở thành địa ngục trần gian :

...Lũ mặt người dạ thú xông ra
Khiến đông xa
Nồi mập mô mô mà
Các hồn ma cũng há vong linh
Vì thấy địa ngục của mình
Còn ít nhục hình hồn đường thế...

Khi một chế độ mà cái chết đã không còn thế làm ai hoảng sợ thì chế độ ấy nhất định sẽ không thế nào không bị lật nhào, vì tất cả sẽ không cúi đầu cam chịu sống đau thương. Họ sẽ phải chọn một con đường. Con đường ấy là con đường sắt máu, tuy chông gai và đầy gian khổ nhưng đó là con đường duy nhất của tự do :

Con đường máu con đường giải thoát
Dù có phải xuong tan thịt nát
Trong lửa thiêu trừng phạt bọn gian ma
Dù chết chưa trông thấy nở mùa hoa
Thì cũng sống cuộc đời oanh liệt đã !...

Con đường thoát hỏa ngục tuy xa nhưng không phải là con đường của kẻ tuyệt vọng, tự sát :

Nếu chúng ta đồng tâm tất cả
Lấy máu đào tưới tắm tưới cho hoa
Máu ủm hoa, hoa máu chan hòa
Hoa sẽ nở muôn nhà muôn vạn đoá
Hoa hạnh phúc tự do vô giá
Máu cầm hồn phun đầm mồi đầm bông !
Đất nước sa vào một hầm chông
Không phải một ngày thoát ra được đó
Con thuyền ra khơi phải chờ lộng gió
Phá xích, phá xiềng phải sức búa đao
Còn chúng ta phải lấy xác làm bè
Lấy máu trút ra tạo thành sông nước

Mọi mong nôi lên vững lầy tận ngườe.

Việt Nam không chết. Việt Nam còn sống mãi. Bởi vì Việt Nam ngàn năm bất khuất. Tập thờ này chỉ là một trong muôn ngàn cánh tay gậy quyết chặt xiềng gông. Bom nguyên tử có thể thoái lui trước bạo cường. Nhưng lời thờ, ý chí của dân tộc ta không ai có thể khuất phục nôi. Những cánh tay gậy không yếu. Dân tộc ta sẽ thoát gông cùm bởi vì Niềm tin vào chính nghĩa của ta bất diệt.

Đau khô, cắn hờn sẽ khiến chúng ta mạnh hơn bom đạn, vũ khí, tới tận tận mà tập thờ này là một minh chứng. Dưới cái miệng hoả diệm sơn chứa đầy băng tuyết, có cả một khối lửa không lồ đang tụ hội.

Hiroshima và Nagasaki chỉ nôi có một ngày, không nôi trọn tháng, trọn năm.

LÊ TRIẾT

ĐÔNG LÃY

Ngày ấy, tuy xa mẹ như còn đây
Tuổi hai mươi, tuổi bước vào đời
Hồn lộng cao, gió thổi chời vời
Bốn phía bao la chỉ thấy
Chân mây, rộng mênh tuyền vời !
Ngất ngây, lăm sao ngỡ tời
Bùn đọng hồ ao mạn dưới phục chời !
Tuổi hai mươi, tuổi của không ngờ
Không sợ !
Viên vông đẹp tựa bãi cỏ
Mơ ước
Đời chờ
Vĩ đại...

Những rồi một sớm đâu thu mùa thu trở lại
Tuổi hai mươi mắt nhìn đời trẻ dại
Ngờ cò sao rức rở
Tô thăm màu xứ sở yêu thương
Có ngờ đâu giáo gươm đã lên đường
Hung bạo phá bờ kim cô
Tiếng mõ giục rung đồ chuyễn non sông
Mắt trời sử sống
Thở ra từng vũng máu hồng
Ôi tiếc thương bao mùa lúa vun trồng

Một mùa thu nước lũ
 Trở thành bùn nước mênh mông
 Lộp lộp sóng hồng man dại
 Chìm trôi quá khứ tưởng lại
 Máu, lệ, mồ hôi, rớt rãi
 Đi về ai nhận ra ai !
 Khiếp sợ, sững sờ, tê dại !
 Lịch sử quay tit vòng ngược lại
 Thôi hùm beo rấn rết công khai
 Ngàn vạn đầu trường mọc dậy giữa ban mai
 Đúng lúc đất trời nhột nhát
 Bọn giết người giao hoạt
 Nâng cốc mừng thắng lợi liên hoan
 Điều nhạc cổ hân thăm thăm miên man
 Điệp khúc lià tan thúc dục
 Ngục tù cất bước oan khiên
 Thành thị thôn quê sơn hải trăm miền
 Hội tụ !
 Bãi sù, bờ lau, rừng rú
 Thấy người vun bón nuôi cây.
 Đạo lý tối cao ở xứ đông tây
 Lã lữ thầy, phản bạn
 Vã tuyết đôi trung thành vô hạn
 Với Đảng, với Đoàn, với lãnh tụ thiêng liêng
 Hạt thóc, hạt ngô phút hóa xích xiềng
 Họa, phúc toàn quyền của Đảng
 Dân dã năm tháng
 Mất ngả sắc văng, da sắc xám
 Đi về ai nhận ra ai ?
 Ôi, ngàn hoa run tái !
 Đáng thương giữa chốn đông tây
 Sẩy ứ lau gầy, lạc loài thảm hại
 Rồi đây, khi mặt trời thức dậy

Chắc là hoa đã tàn phai
 Chẳng còn được thấy !
 Tôi vẫn ngồi yên mở mang nhủ vậy
 Mặc cho đàn muỗi quấy rầy
 Bóng tối lan đầy khắp lối
 Không còn phân biệt nổi
 Trâu hay người lặn lội phía bờ xa
 Gai ốc nổi trên da
 Cái họa áo cơm không chữa ai hết !
 Buồn nghĩ tới chuyện xưa Thân chết
 Cũng lão tiêu đôn củi già nua
 Tôi ngược trông xem có một ngôi chùa
 Ngôi chùa đã trở thành huyền mộng.
 Con ác điều hoai nghi xù đôi cánh rộng
 Truy lung mỗ mã cha ông
 Thanh thất miếu đổng xáo động
 Con thuyền chủ đạo nghiêng trao
 Sóng gió thét gào, man rộ
 Tiếng sinh linh nức nở, âm thầm
 Mặt đất tím bầm, tiết đọng
 Lá cỏ lật lọng
 Nhân buổi dưỡng tằm âm thịnh cao bay !
 Thân tướng cường quay, hình thay lột rũ
 Hang Pắc-Bó hoá thành hang ác thú
 Bác Hồ già hoá dạng bác Hồ Ly
 Đôi dép lốp nặng bằng trăm đôi dép sắt
 Bộ ka-ki văng, văng như mắt dân đen
 Quý quai, đê hên, lửa đao !
 Gia tài tra khảo cướp tròn tay
 Tử buổi Quý vương hớn hờ mặt mây
 Đứng trước Đảng kỳ trình trọng
 Đọc lời khai mạc thừa hoang sơ
 Tự tập đảng viên đại hội dưới cờ
 Nguyễn đem cuộc đời hồi thổ
 Dập băng, phá vỡ,
 Ngàn năm văn hiến ông cha.
 Áo vọng dựng lên một thứ sồn hà

Mê muội, nặng nề không hề nghiêng ngã
 Nó lừa, nó thả
 Lũ mặt người đa thú xông ra
 Khiến đồng xa
 Nổi mấp mô mờ mịt
 Các hồn ma cũng hạ vong linh
 Vì thấy địa ngục của mình
 Còn ít nhục hình hồn đường thế !
 Mang sống không bằng con run con dế
 Dầu ngửng lên tuy nhìn thấy trời xanh
 Mà chân không thể nào rút khỏi
 Vững lấy man mọi hôi tanh
 Ma quỷ rình rập, nghiệt ngã
 Rau cháo cầm hơi, mồ hôi tâm tã
 Bón sậy lau đã chán cả chồ trông
 Hầu cam phận sống trong bùn xám
 Đồi cang u ám
 Quí vữong cang đình đám liên hồi
 Ôi, dân dầ tôi không phải là tôi
 Một khối rũ mồn nhứt nhối
 Mang đây mộng ước thiu ôi
 Nếu tôi đở mồ hôi

Mơ hời sẽ hoá máu phổi
 Những những niều cớ quá vời mà-Đảng đem phân phối
 Không nhường thịt gân một chỗ để đàn hời !
 Bao đêm rồi tôi nguyện luyện hồn tôi
 Trút bỏ buồn đau tiếc hời
 Nén đập hồn căm dữ dội
 Ngày đêm dìm lược thân tôi
 Nhào nhủ, nóng hời !
 Nhưng làm sao trút và nén nổi
 Nhưng làm sao diết, mủ, căm nổi
 Khi con người chưa sống được bao nhiêu
 Cũng nhả khi chưa yêu mến thật nhiều
 Làm sao biết ghét !
 Chỉ quả bóng xi hời đã bẹp
 Mới để cho Ngươi – Định mệnh – dẫm lên trên
 Còn những đại dương sóng đây vang rền
 Chỉ dịu lừng khi mệt vì bão táp !
 Tôi ngồi yên nghe thời gian chập chạp
 Mang tâm hồn thấm hết cảnh trắng xuống
 Trên đồng không nước lội sườn bông
 Cây cỏ lạnh mướt, hoang vắng
 Ôi những bờ xa, lối xanh nhọc nằng
 Nếu có kẻ cho đời là cay đắng
 Hãy vào đây nếm thử vị đồng này
 Cho dạ đầy, óc, tim, lưỡi, cơ
 Biết biệt phân tan khô ngọt bụi !
 Giữa biển vui không hiểu tiếng cười
 Là những kẻ cuộc đời chưa dạ / sống
 Trời cao biển rộng có cũng như không !
 Một tiếng qua đêm áo nào rũ xuống đồng

Tôi tỉnh hẳn, trở về cơn ác mộng
 Muối nhồn nhồn từng đàn vang tiếng động
 Những cơn cứng của ngưỡng động tôi tắm
 Chúng trường sinh trong đêm tôi nhiều năm
 Nện chúng tưởng mãi đến là ánh sáng !
 Éch nhái vẫn đồng thanh đều đặn
 Chúi bởi mặt trời, ca ngời đêm đen
 Lũ sậy lau còm còi đứng chen
 Hồi có gió là cúi đầu rạp hết
 Bát ngát xung quanh một màu khô chết
 Đồng lầy mỗi một
 Lặng câm, lũ kiến đi về
 Ôi, cuộc đời hay một cơn mê
 Mà người, ngựa trâu, bò giống nhau đến thế !
 Những chiếc sô mi bỏ ngoài để che bụng phệ
 Đi về chêm chệ xe "dim"
 Lúc vuốt xoa
 Lúc hăm dọa
 Lúc gặt gũ
 Với một lũ lũ rác rưởi ẩm mốc
 Những loài thảo mộc
 Ngu ngốc, ừ lì, nhẩn nhục
 Năm đời ngày tàn mục thối tha
 Mặc cuộc kêu thê thảm đêm ngày
 Xác gầy, khổ não !
 Bọn gố đó phải chơ giống bao
 Mới chịu ào ào nhớ rẽ đường lên
 Nhưng hình như Trời đã bỏ quên
 Mảnh đất đồng lầy xám ngắt,
 Như tôi vẫn ngồi đây héo hắt
 Mắt thâm quầng trông ngóng trời xanh
 Bốn chung quanh ech nhái vẫn đồng thanh
 La ó mong lăm hồng tim hủ ố
 Đê trai trắng say mũi chết chóc
 Đê người già yên vui tang tóc
 Tóm lại là để tình nguyện ly tan

Những giọt trời mưa thu mùa như vết đại hàn
 Súng ống từng đoan run run, nhún nhác
 Đẳng lửa đi, tan tác, thường vong
 Mái ngói, mái gianh lệ thấm rỗng rỗng
 Nhỏ xuống bức hồi trong lòng vạc trống
 Đẳng dữ thét gào, hóc xương ngang hông
 Giọng thều thào, gurgong gao hung hăng
 Lưỡi thép nên chuyên chính tung quăng
 Khóc liệt, bầy xằng, ức oan, cay đắng
 Dân đen tay trắng cam đành
 Tủ rững núi hoang vu tới phố xá thị thành
 Tủ hải đảo xa xôi tới ruộng đồng bát ngát
 Máu áo văng cảnh sát
 Trần lan, nhột nhát cả màu xanh !
 Cuộc sống đông lay rộp rát, nhoét tanh
 Bom đạn chiến tranh còn giết giành chút xương da thâm hại
 Cái cảnh mủi đi, hai ba trở lại
 Cái cảnh một trai giành nhau chín gái
 Đồng diễn ra và sẽ còn diễn mãi
 Nếu Đẳng còn nắm vận mạng từng lai.
 Lỡ say lâu xưa chỉ biết thờ dai
 Cũng phải ngược trông đất trời, vấn hỏi ?

Trăng lặn... Sao tàn...
 Bình minh không mong mỏi
 Tử tử xuất hiện trong sừng
 Một bình minh héo hắt thảm thường
 Đây dân tộc trên giường xuống đất
 Hay lắng nghe một điều chân thật !
 Bình minh đây đau khổ nhất địa cầu
 Nó báo hiệu một ngày không một phút
 Thanh thời, thoải mái, ngẩng đầu.
 Bình minh đây muốn thuở một mẫu

Nó báo hiệu m̄ō h̄oi kiết quē
 Những con người, không, những chiếc máy thăm thē
 Không đau, không m̄
 Hồng v̄ trước thời gian
 Hãy coi chừng phải giữ v̄ h̄an hoan
 Tiếng khóc, tiếng than làm yêu ma run sợ
 Tội chúng phạm vô cùng man r̄
 Lộ ra, ai đ̄ chúng sinh tồn ?
 Nên lo âu, hốt hoảng, bốn chôn
 Chúng nghe ngóng, bỏ tù tiếng nói
 Hồi tất cả những chân trời sáng chói !
 Hãy hiểu rằng yên lặng nơi đây
 Giữa chốn đông lay
 Là tiếng gọi làm ly đây tuyệt vọng
 Biết bao giờ mùa thu lật lọng
 Bị lôi lên đ̄n lửa trời hè !
 Tôi vẫn chờ trông muôn vạn tiếng ve
 Đạo khúc từng bùng báo trước,
 Mùa hè khắp nơi đang tiến bước
 Tiêu diệt thu đông
 Lấy lại sắc hồng
 Phá củi s̄ō lông cho đ̄n chim bắt hạnh
 Nhưng giờ đây thu lạnh
 Vẫn thoả sức tung hoành
 Giết hại màu xanh
 Sắc sủa mùi tanh
 Nó dùng máu h̄m những dòng nước mắt
 Vắt những giọt m̄ō h̄oi
 Bịt tiếng người cầm b̄t
 Mong bốn phương lặng nḡt giữa cổ h̄an !

Để nó tự do vang dạo khúc đàn
 Yêu ma !
 Lừa bịp người xa
 Buốt óc người gần
 Trời đất ơi, nếu có quý thân
 Quý thân sao dung tha mãi nó ?
 Đôi lúc nghe mở hồ trong gió
 Tiếng đời qua sóng đỏ vọng về đây
 Bao ước mơ chìm chết đã lâu ngày
 Lại ghen ngạo trời đây
 Đau xót, thương tâm.
 Bên ngoài kia cuộc sống vang âm
 Sao đây mãi âm thầm trong nấm mộ ?
 Phấn nộ oằn lên, bao khô !
 Không gian hồi, hãy tan tành sụp đổ
 Cho thời gian đứng làm khô con người
 Cho dưới trời, khi đốt hết reo cười
 Trong tối đen đây đọa
 Ôi, cái buổi đất trời giáng họa
 Cũng là ngày hé hủ trái tim đau !
 Nhưng gió kể làm gì chuyện bốn bề năm châu
 Chuyện những chân trời bấy lâu yêu dấu
 Tuyết ấm rồi, lòng người đôn hậu

-Bảo thần ngồi sáng ngọc châu.
 Gió hãy thương kẻ bị đóng trên tọa độ thẳm sâu
 Giấc chân trời mơn mõi thương đau
 Bốn phía trước sau toàn bóng
 Những người trâu đầm mình trong bùn đọng
 Hoặc trong hầm trong xương rủa gân xương
 Để tôi về theo lệnh Diêm Vương
 Vác bụng đói tôi nghe bày quý đũ
 Giả danh nghĩa là những vị thiên xứ
 Đặt chương trình hút máu mai xương
 Những lấy tên xây dựng thiên đàng
 Để mong mộ thêm nhiều rổ lệ mới.
 Tôi không hiểu loài ếch ởng ca ngòi
 Cái thiên đường khủng khiếp của ma yêu
 Được chúng cho công xá bao nhiêu
 Mà đêm tối to mồm, đỉnh nhức óc
 Ấy còm cá ma vương đầy xương hóc
 Hãy coi chừng kéo nuốt khó trôi qua
 Cứ ca đi, hồi lạc điệu bài ca
 Là Đảng ném toàn gia vào hoả ngục !

Tháng năm trôi mùa thu ô nhục
 Vãn kéo dài ngang nửa dãy Trường Sơn.
 Chúng tôi tuy chìm ngụp giữa bùn tròn
 Song sức sống con người hờn tất cả
 Trước sau sẽ vũng lên quật ngã
 Lũ quỷ yêu xuống tận đáy đồng lầy
 Huyệt chôn vui thu nhục nhả lá đây
 Hè xuân sẽ huy hoăng đứng dậy
 Dù chúng tôi hăm hiu không được thấy
 Màu hè xuân thì đời của chúng tôi
 Cũng làm cho nhân loại đổ mồ hôi
 Khi tưởng tới bóng cỏ ma đỏ ối !
 Mặt trời lên cao, lòng tôi nhức nhối
 Muốn cắt ngay cái phân hôi thối
 Trên thân mình dằng dặc của thời gian
 Nhưng nổi tiếng li gan
 Thời gian thần nhiên tử khước
 Tháng năm nặng nề lê bước
 Xót xa, ô nhục, đọa đày.
 Tôi muốn kêu to trong cảm lạnh đen dày
 Cho nhân loại trăm miền nghe thấy
 Ô at đổ về đây
 Lấp họ đồng lầy
 Diệt bảy mươi độc
 Ngày đêm phá huỷ hồng cầu
 Những giữa bùn sâu ngập cổ ngập đầu
 Tiếng kêu cứu khờ khề trong cuồng hòng !

Trong khi ấy những lời lật lọng
 Của muôn vạn ếch nhái vẩn vơ ngân
 Bịp bợm xa gần
 Năm châu bốn bể?
 Tôi biết thế, nên càng không thể đề
 Cho thời gian tri trệ nhắc tôi lên
 Tôi xiết rên, quần quai, tự tìm đường
 Dù có phải bơi thường bằng xương thịt
 Tôi không thể an tâm nằm hít
 Mùi bún đen tanh tưởi khiếp kinh
 Bốn chung quanh yêu qui nấp canh rình
 Súng ống sẵn sàng nhả đạn
 Con người tôi tiêu điều nứt đạn
 Có sợ gì viên đạn oan khiên
 Giải thoát bao đau khổ triền miên
 Hồn tôi tới trời quên bay bổng
 Mạn thép kia dù không lỗ hổng
 Tôi sẽ dùng răng cắn đứt một khâu
 Dù quý yêu bắt được quăng vạc đầu
 Tôi vẫn sẽ lao đầu không hối hận
 Dưới bùn sâu, người trâu lặn độn
 Đuổi bắt mặt trời theo lệnh Ma Vương
 Lũ tiểu yêu ngang dọc đầy đường
 Đốc thúc, nghe rình lời than tiếng thò?
 Thằng này, sao mặt mày không hồn hỏ?
 Thằng kia, sao dám thò dài?
 Lũ chúng bây phải làm việc bằng hai,
 Để quý chúa mừng sống dai trăm tuổi!
 Giữa thời gian muôn người đường chết dưới
 Lòng cầu sao nhanh chóng khắp địa cầu
 Đứng đều lên, ô tôi đánh toang đầu
 Con rắn đỏ vô cùng hung hiểm
 Nó sinh ra lớn lên nhờ sức siểm
 Nhả nọc hận thù, phở phỉnh công phu
 Khéo léo đầu cò lòng yêu nước dui mù
 Lạ lục Tàu Nga không rẽ điểm nhục

Dủ hời sức nó hiện hình phản phúc
 Ngóc đầu, phì rít, bất nhân
 Cẩn cố lễ dân, quăng quật mộ phần,
 Phá đạo, phá đời, uống khô sông suối !
 Ôi thằng Tây mà trước kia người dân không tiếc máu xương đánh đuổi
 Nay họ xót xa luyến tiếc vô chừng
 Nhờ vuốt nanh của lũ thú rừng
 Mà bàn tay tên cai trị thực dân hóa ra êm ả !
 Lông ai quốc bị lửa còn đường nằm buồn bã
 Đàng gian ma mong kiếm chác thêm gì ?
 Bay tha hồ viện tới Lý, Trần, Lê
 Người dân đã chán chê với cái trò hề chiến tranh cách mạng
 Cái họ được là khăn tang và nang
 Cái mất đi ánh sáng, cuộc đời
 Đang bắt câm, bắt nói, bắt khóc, bắt cười
 Bắt đói, bắt làm, hé răng oán thán
 Là từ ngục mục xương độc đoán
 Phải chăng đó giá công lao huyết hân
 Mấy ngàn ngày đánh Pháp những năm xưa ?
 Biết là bao ô uê, lọc lừa
 Người dân đã có thừa kinh nghiệm
 Bùa phép yêu ma không còn linh nghiệm
 Bao lúc đen ngòm trắng nõn nhe nanh
 Trại lính, trại tù xây lũy thép vây quanh
 Song bạo lực cũng đánh bất lực
 Trước sự chán chường tốt bụng của nhân tâm !
 Có những con người giả đui điếc thâm câm
 Song rất thịch và nhìn xa rất tốt
 Đã thấy rõ ngay đông lay mai một
 Con rắn hồng dù lột xác cũng không
 Thoát khỏi lưỡi Trời lông lọng mình mông !
 Lễ cũng thông huyền bí vô chừng
 Giờ phút lâm chung quý yêu làm sao ngỏ lời !
 Rồi đây
 Khi đất trời gió nổi
 Tân hưng ới, bão lửa, trồn vào đâu ? Bám vào đâu ?
 Lũ chúng bây dù cho có điên đầu
 Lo âu, phong bị
 Bàn bạc cùng nhau
 Chính đám sậy lau
 Sẽ thiêu tất lũ bây thành tro xám !

Học thuyết Mác, một linh hồn u ám
Khững gờ rế gì trên mảnh đất ông cha
Mấy chục năm phá nước, phá nhà
Đã tới lúc lũ tòng đồ phải lòi ra pháp trường tất cả !
Sống bây vẫn tiệc tùng nhật dạ
Tuồng loài cây to khoẻ chặt đi rồi
Không gì nghi ngại nữa !
Bây có hay sậy lau gặp lửa
Còn bùng to hơn cả đê, đả
Những con người chỉ có xương da
Sức bật lật nhào, tung hết !

Hoa cuộc sống, đắng xéo dầy, mang nát chát
Nhưng mà không, sông núi vẫn lưu hương
Môi bờ tre, góc phố, vạn nẻo đường
Hương yêu dấu còn thấm vương thơm thiết
Nếu tất cả những tên hồn rên xiết
Không cúi đầu cam chịu sống đau thương
Nếu chúng ta quyết định một con đường
Con đường máu, con đường giải thoát
Dù có phải xương tan thịt nát
Trong lửa thiêng trừng phạt bọn gian ma
Dù chết chưa trông thấy nở mùa hoa
Thì cũng sống cuộc đời không nhục nhã
Thì cũng sống cuộc đời oanh liệt đã !

Nếu chúng ta đồng tâm tất cả
 Lấy máu đào tưới thấm tưới cho hoa
 Máu ươm hoa, hoa máu chan hòa
 Hoa sẽ nở muôn nhà muôn vạn đoá
 Hoa hạnh phúc tự do vô giá,
 Máu cầm hồn phun đăm mồi đăm bông !
 Đất nước sa vào trong một hầm chông
 Không phải một ngày thoát ra được đó
 Con thuyền ra khơi phải chờ lộng gió
 Phá xích, phá xiềng phải sức búa đao
 Còn chúng ta phải lấy xác làm bè
 Lấy máu trút ra, tạo thành sóng nước
 Mới mong nổi lên vùng lấy tận ngược
 Nằm lấy cây sao cứu nạn trên cao
 Tiếp súng, tiếp gươm bề bạn viện vào
 Phá núi, vén mây, đón chào bão lộng
 Mới có thể tiến vào hang động
 Tiêu diệt yêu ma, thu lại đất trời
 Thu lại màu xanh, ánh sáng, cuộc đời
 Chuyện lâu dài, sự sống ngắn, chao ơi !
 Nổi chờ mong thấm thiết mãi trong tôi
 Tôi mong mãi một tiếng gì như biển âm vang dội
 Một tiếng gì sôi nổi con tim
 Đã bao năm rồi teo chết năm im
 Trong những quan tài hình hài hèn đốn
 Âm tiếng đó dội lan qua các trại tù, trại tập trung rừng rợn
 Lăm suy nghĩ lũ quân thù trâu lợn
 Tái tạo niềm tin cho tất cả những ai
 Đã gần như tuyệt vọng ở ngày mai
 Lũ lau gầy, sậy ứa, cỏ tàn phai
 Náo nức, reo hò, trông ngó

Âm tiếng đó gây thanh giống gió
 Khấp đại đường cũng khô' âm u
 Chớp xé trời đen, báo hiệu lũ quên thù
 Gió huỷ thế!
 Tôi mong mãi một tiếng gì như tiếng âm vang của bể?
 Ông bão tôi cũng mong như thế!
 Tôi lắng nghe
 Hình như tiếng đó đã bắt đầu
 Nhưng tôi hiểu rằng đó là tiếng của lịch sử dài lâu.
 Mên trời đêm đủ thăm thẳm ngòm sâu
 Đứng như vô giới hạn ở trên đầu,
 Tôi vẫn nguyên câu
 Vẫn sống, và tin
 Bình minh tôi, bình minh sẽ tới.
 Cờ vô đạo đường ngang trời phải phải
 Tôi vẫn mở chân lý tận xa xôi
 Tôi lửa tan ngàn vực tôi tròn đời
 Trong hào quang đủ đội hiến tinh!
 Muốn âm âm chân động trời thình
 Báo hiệu bình minh sét nổ?
 Ôi, ghê sợ cả một trời nhân nộ
 Cả một trời đau khổ khôn lường
 Đã bao ngày nén xuống thảm thòèng
 Dưới tận đáy đông lay túi hồ?
 Số trao dâng như súng gươm thác đổ?
 Bọn quỷ yêu sẽ tới ngày tận số!
 Xác lũ bay sẽ ngập đường ngập phố
 Máu lũ bay hoen ở cả nền trời
 Kèn tự do đặc thưng nơi nơi
 Khai mạc bình minh khôi phục cuộc đời
 Ôi tôi sống và tôi chờ đợi
 Ngày triệu triệu trái tim bùng nổ tang trời!
 Đêm đông lấy lóm bùm sùng rồi
 Cứ rúc, Trăng buồn
 Rồi rồi...

(1972)

NHỮ MŨI TÊN

Nhữ mũi tên đã rời khỏi giây cung
Dù mục đích biết nhắm chẳng trúng
Tình cảm tôi phiêu dạt mung lung
Giữ lại làm sao dấu người rẽ rúng !
Quá nửa đời tôi mong choàng áo thụng
Nặn đất bùn làm tượng thánh thủy chung
Đàn lòng nay giây đứt lại giây chùng
Âm hưởng năm xưa vẫn còn lúng túng
Vì những bản tình ca đại vụng
Vách đá vọng về rồi rụng tăn hung
Mà óc tim tôi vẫn thấy đẹp lạ lung !

(1968)

TÔI CHƯA SỐNG

Tôi chưa sống cuộc đời tôi định sống
Tôi còn yêu bao giấc mộng thường yêu !
Philippovna, Marguerite, Thuý Kiều
Chiêu Mac Tu Khoa, nắng loã đất thánh
Đêm Danube nước trời sao lấp lánh
Ánh niềm vui trong hốc mắt người thân
Những vãn thờ trong lao ngục nhục nhằn
Những khoản chót sâu vào tim óc khắc
Những khoản lớn lên là tôi đã mắc
Ước mong gì trang trả nửa anh ỏi !

(1969)

BƯỚC THEO NỖI BUỒN

Bước theo nỗi buồn, vĩnh biệt niềm vui
Hành trang có mớ hơi đất bụi
Chút tiền vốn – Thò và mò – nhẩn tui
Xó toa đen thối chịu khó quên mùi
Chuyên xe đòi lửa đổ tấp qua mui
Đầu vũ bão xoay vần sông với núi ?

TÔI NHẮM MẮT

Tôi nhắm mắt năm yên không ngủ
Kể báo rên vang, sáng tử bao giờ
Tôi năm yên không nghỉ ngơi không mò
Mà lịm chết trong bóng mờ ử rú :
Bóng mẹ cha già đôn đau hoá mù
Đêm tối mệnh mông đóm lửa vật vờ
Bóng cuộc đời tôi lạng văng như tờ
Thất thểu, bỏ vớ, khóc cười lờ đờ
Bóng nhột xám vãi mỗi tình khố sở
Lảo đảo đi về, tuyệt vọng âm u
Bóng hình tôi ho ra máu, lưng gù
Mở mắt ra sừng sững bóng trai tù !

(1969)

KHÔNG MỘT CHỖ

Không một chỗ trên con tàu quả đất
Tôi là người hành khách bỏ vò
Lỡ chuyến, lỡ ga, mất cặp, bấy giờ
Đứng chen chúc trên sân toa bần nhất
— Sân một toa đen dành cho súc vật

(1967)

NGỦ THỨC ĐÊM NGÀY

Ngủ thức đêm ngày, thân kinh ớn nản
Chỉ thấy đi về toàn bóng hồn oan
Đã khô rồi giọt nước mắt lia tan
Tình non nước, tình yêu, tình người, tình bạn
Thủ hiện nguyên hình lưỡi dao bội phản
Thủ ngâm ngâm đục ruồng cả buồng gan
Thủ chua nồng như thể nước cường toan
Thủ tàn phá hồn là bom với đạn !
Ảo tưởng trăm mầu thiết tha vô hạn
Cháy đen thành một đồng bùn than
Nổi trống giở cuộc đời mời Trời ban
Cũng từng bước xa rồi không sức cản
Lực đã tan và chí xưa đã cạn
Mất cả rồi những vật lấp thời gian
Mảnh hồn tôi nguyện là một cây đàn
Muôn điệu ngân đây, vô văn vang đây
Giờ tiếng buồn đau cũng không thể gây
Tiếng ra rồi, ối cũng vậy thấm căm !
Tất cả trong tôi chết chóc lên mồm
Tôi xam, mốc, ẩm.

(1970)

CUỘC CỜ NHÂN LOẠI

Cuộc cờ nhân loại tỉnh hay mê ?
Tướng sĩ trong cung một lũ hề
Quanh quân, quân quanh vãi bốn nước
Dọc ngang, ngang dọc mấy thằng xe.
Lũ pháo rú găm trong sát huyệt
Ngựa voi loài vật cũng ra uy.
Đang thương chỉ có đám thằng tốt
Bị thúc qua sông mấy kẻ vô !
Thua được xóa bầy bao thế hệ
Cuộc cờ nhân loại tỉnh hay mê ?

(1975)

TRÁI TIM TÔI

Trái tim tôi, câu chuyện triền miên
Chỉ em nhỏ hiểu và yêu thích
Em không hiểu cái thâm trầm súc tích
Nhưng hồn em hiểu được cái thần tiên.

Trái tim tôi, bút nghiên và ống quyển
Của anh đồ thi cử vô duyên
Vất nằm yên trong xô bụi che dầy
Mở vồng lòng kiêu cỗi như nước chảy !

Trái tim tôi, quả ớt hồng cay
Mà mấy kẻ quen mùi ngon ngọt
Dám tỏ mồm mon men nhấm nhót

Thò lưởi vào đã phải rứt ra ngay.

Trái tim tôi, quán nghèo gió lợt
Chỉ đứng chân kẻ lờ độ đường
Giữa đêm đầy lạnh lẽo hời hững
Kẻ lờ độ sẽ tìm ở đó
Chút lửa ấm ngọn đèn đầu vạn nhỏ.

Trái tim tôi, lòng thung mà nệm cỏ
Sẵn sàng đỡ kẻ rủi ro
Tứ đỉnh non cao coi đời là nhỏ
Xây chân lộn ngã thỉnh linh

Trái tim tôi, toả lâu đài cổ kính
Đứng âm thầm soi bóng nước lung linh
Vài kẻ qua hiều già trị, cúi đầu
Song kết cục không một người muốn tậu !

Trái tim tôi, khởi thủy gần đâu
Rồi nó hóa biển sâu dào dạt
Giờ nó chỉ là nỗi cồn cát
Mà Dã Trạng thôi việc đã tử lâu.

Trái tim tôi, đông trùng nước sâu
Nó chờ mong nước lũ mùa ngâu,
Để có thể trao dâng muôn đợt sóng
Và sóng kia, những ngọn sóng bạc đầu !

(1965)

TÔI KHÔNG TIẾC

Tôi không tiếc khi bị đời sa thải
Thân thể vùi tan rữa, hoá bùn đen
Những vần thơ trong đêm tối để hèn
Cũng rệp muỗi viết ra mà bị mất
Tôi sẽ tiếc, khóc âm thầm trong đất

(1971)

ĐÊM NĂM NGHE...

Đêm năm nghe tiếng mưa rơi
Nghe hơi gió thổi, nghe đời quạnh hiu
Niềm yêu nát đốt, tiêu điều
Niềm tin bóng đổ siêu siêu mái tường
Chân trời – chuyện cũ đáng thương –
Văn chương nặng trĩu gông xiềng khổ đau
Gia đình tan tác liã nhau
Trưa chiều lưng bát cơm rau lạnh lòng
Nửa đời thân thể long đong
Nhà thương từ ngục xoay vòng tuổi xuân
Một năm thổ huyết dăm lần
Mười năm cầm cổ tiêu dân thịt da
Rừng hoang biên giới mưa sa
Hoảng kêu nóc giọng xa xa trên ngàn
Chăn độn khôn ấm nỗi hàn
Co lên đắp tấm thân tàn bỏ đi...

(1974)

NHỮNG VÕ SĨ

Những võ sĩ tài ba tuyệt địch
Để luyện rèn đau đớn nề chi
Hoá thân thành bị cát vô tri
Để sau đó hoá thành vô địch
Nghề văn sĩ giống y nghề võ sĩ
Muốn nên tài cán phải chịu đau
Những cú vào tim, những cú nhiệm màu
Giúp cho nó đập ra tình ra ý.

(1971)

CỬA ĐỐI MUÔN NGẢ CHẸN

Cửa đối muôn ngả chẹn
Lao tù chêm thêm then
Sao quên những chân trời sai lối hẹn
Cho tâm tình sâu lắng dứt cớ hen !
Trong màu tối đen
Màu của chờ mong và ước mơ bỏ cuộc
Tối ngời, không trăng, không thuốc
Tiếp năng thờ bằng những tiếng cục cằn.

(1970)

TỬ TỬ TỬ

Tử tử tử bước sang hành động
Phải có cầu ngôn ngữ giao thông
Trên giồng sông chuyên chính mệnh mông
Đứng nghĩ chuyện xây cầu bắc cống !
Song ngôn ngữ ngày đêm vẫn sống
Âm thầm đưa tử tử sang sông
Qua muôn trùng hệ thống xiềng gông
Đang ra sức dựng thay cầu cống
Thoát khỏi đầu là tử tử sống
Sẽ có ngày tạo những kỹ công !

(1971)

ĐÊM RỪNG, MỘT TIẾNG CHIM

Đêm rừng, một tiếng chim xa lạ
Một tiếng giầy canh bước hụt đã
Người lính đi tuần pin lấp lóa
Trong sà lim tiếng gã điên la
Ta nằm không động nghe tử tử
Mảng đời niên thiếu lẳng trôi qua
Đau ốm lao tù thui chét cả
Bao búp xanh lông mới nhú ra.

(1968)

NÚI

Người đứng đó, cao to giữa loài cây cỏ
Song ngàn vạn mối lo ngày đêm chập chồn chực đó
Chắc người hiểu rõ
Bao kẻ thêm đặt chân lên đỉnh đầu người
Người nhô lên trong những cơn động đất nhất thời
Thì rồi cũng có thể nhất thời Người chìm trọn trong những cơn đất động.
Hỡi núi cao lừng lộng !
Chợt vót song chon von và không lớn rộng
Quanh quần bên người toàn lũ phũ phàn
Người càng cao càng tê lóa tâm thần
Vận mạng của người nguy mất !
Người quên cả dưới chân người là đất
Năm tháng nặng nề, đất sụt, đứng vào đâu ?
Người có chiều cao, mà chẳng có chiều sâu
Lông da của Người tôi tam biết mấy !
Tục ngữ đo người không qua ba thân cây.
Ôi chỉ những kẻ khò ngay
Mối khiếp hãi coi người là vĩ đại
Vấn minh càng cao, Người càng thấp đi thảm hại
Trên đầu người bao kẻ đã bay qua
Hang vực Người bao kẻ đã xông pha
Còn ta,
Ta chỉ nhìn qua và lắc đầu buồn bã
Ta biết người chỉ là chất đá
Giá trị không bằng con cá lá rau
Người i ra, không xấu hổ với đàn sau
Nặng chịch, thù lù, thô lỗ
Cao mà chẳng chút thanh cao
Nói gì lớn lao đức độ !
Những con người của thời đại cung trăng diệu kỳ đồ sộ
Nếu người cản trở đường đi
Sẽ đục thùng ruột người hoặc san bỏ người đi

Bằng mọi cách !

Hỡi Núi !

Biết bao kẻ trong bọn người thét ra lửa một thời hống hách
Đã lần lượt tử lâu lạnh ngắt tàn tro

Thế giới này không thể để cho

Một lũ các người nháp nhô hôn độn

Trông tưởng lai các người sẽ không còn là nòi chôn

Cho các loại độc sà và ác thú nghênh ngang

Trái đất rồi đây chỉ có những gai văng

Cho những kẻ nhô lên từ Trái tim Vĩ đại !

(1973)

CÂY

Cũng với muôn loài, Ta sinh ra và lớn lên trong không gian man rợ

Gốc rễ của ta nằm sâu trong lòng đất đai xù sò

Nhờ ánh sáng mặt trời và những hạt nước mưa

Tử những chất vô cớ ngày đêm vận hành trong vũ trụ

Ta hút vào, nhả ra, thành hoa, thành nụ

Và lớn lên, nhọc nhằn từng vụ

Quê hương ta thường ăn chẳng đủ

Nắng hạn, sâu trời, binh lửa, ly tan

Đàn em ta còi chột, cơ hàn

Nhựa sống kiệt dần, héo rũ.

Bao năm qua sài lang lăm chũ

Bách tính muôn loài hiến máu phổi da

Đêm đêm thường thao thức cùng ta

Sông núi âm thầm chẳng ngủ

Ta không có giấc mơ, mơ mình thành loài tượng thụ

Muôn đời trụ với thời gian
Ta chỉ mong sao trên mảnh đất suy tàn
Được góp một phần trái hoa phong phú

Thân mình ta thời gian tự mủ
Những mũi tên thù, những vết đao đâm
Nỗi rừng thiêng giam hãm thâm cảm
Hoa trái của ta thâm bầm nỗ nộ

Xung quanh ta mầu rêu xám phủ
Lá rụng, thu buồn, mốc ẩm, âm u
Ta đứng im, in bóng xuống ao tù
Gió lồng tầng cao ào ào nhấc nhủ.
Ta vững tin, đất Trời kia chẳng phụ
Công đất vun bồi nuôi dưỡng thân ta
Trong đêm cũng vùng nhiệt đới bao la
Trái lửa của ta sẽ bùng lên vạn ánh !

(1974)

XỬA LÝ BẠCH

Xưa Lý Bạch ngưỡng đầu nhìn trăng sáng
Rồi cúi đầu thương nhớ quê hương
Nay tôi ngẩng đầu nhìn nhện giăng bụi bám
Cúi đầu giết rệp nhặt cốm vường
Lý Bạch rượu say gác lên bụng vua Đường
Tôi đối lá gác lên cùm ri xám
Lý Bạch sống thời độc tôn u ám
Phong kiến bạo tàn chưa có tự do
Tôi sống thời cộng sản ấm no
Hạnh phúc tự do, thiên đường mặt đất
Rủi Lý Bạch, may may tôi thật !

(1967)

MẸ TÔI

Mẹ tôi trong những ngày giỗ chạp
Thường ngồi chấp tay cầu khẩn giờ lâu
Chiếc áo hoa hiên cũ đã bạc màu
Tôi chỉ thấy mẹ dừng khi lễ bái

Đời của tôi nhiều khổ đau oan trái
Mẹ bao giờ cũng cầu nguyện cho tôi
Đứa con trai từ tôi mây phen rồi
Hàng nước mắt chảy giống trên má mẹ

Ngồi bên mẹ, tôi thấy mình nhỏ bé
Tình thương yêu của mẹ lớn bao nhiêu
Mẹ ơi, con lòng chỉ nguyện một điều :
Được gần sống, đừng liã xa khỏi mẹ !

Giờ hẳn mẹ mỗi khi ngồi cầu lễ
Cho đứa con từ bệnh chốn rừng sâu
Chiếc áo hoa hiên cũ đã bạc màu
Phải dăm ượt biết bao hàng nước lệ !

(1963)

ANH GẶP EM

Anh gặp em trong bốn bức rào dây
Má gầy, mắt trũng
Phổi em lao, chân em phủ thũng
Gió lạnh từng cơn rú qua thung lũng
Em ngồi run, ôm ngực còm nhom
Y sĩ công an nhìn em, thôi nạt nộ om sòm
Em ngồi lệt thum
Giữa bọn người vàng bụng co ro
Những tiếng ho
Những cục đờm màu
Mồ tóc rơi đầu em rú xuống
Mình em, teo nhỏ, lóa lổ...
Em có gì đâu mà em xấu hổ!
Em là đau khổ hiện thân
Ngán lệ đêm qua còn dấu hoen nhòa
Trên gò má tái
Trong lòng anh bây nay xán lại
Nhìn em, lệ muốn chảy dài
Anh nắm chặt bàn tay em hồi rứt lại
Em nhìn anh, mắt đen, tròn, trẻ dại
Nước da xanh mãi thoáng ửng màu.
Trong quảng đời tử phiêu dạt bấy lâu
Đau ốm một mình tội thân em quá!
Chắc đã nhiều đêm em khóc như đêm qua
Khóc mẹ, khóc nhà,
Khóc buổi rời miền Nam thò ấu
Chân trời hun hút nay đâu?
Rồi đây, khi năm dưỡi đất sâu
Em sẽ hiểu một điều
Là đời em ở trên mặt đất
Đất nước để em nặng trĩu hồn nhiều!
Nhưng nghĩ lúc thân mình bó trong manh chiếu
Anh biết lòng em kinh hãi hồn ai

Khi gió bắc ào qua vách ải
 Những manh áo vải
 Tả tời
 Vạt vĩa
 Vào thịt da...
 Em có lạnh lắm không ?
 Mưa gió mênh mông
 Thung lũng sưng nước bùn
 Bệnh xá mỗi đụn, ẩm mốc
 Những khuôn mặt xanh vàng gây độc
 Nhìn nhau, đỡ đần không lời
 Nhát nhát em họ
 Từng miếng phổi tung rời
 Bọt sùi, đỏ thắm !
 Em chắc oán đời em nhiều lắm
 Oán con tàu tập kết Ba Lan
 Trên sóng năm nào
 Đảo chao
 Đua em rồi miền Nam chói nắng...

Sớm qua ngôi, tay em anh nắm
 Muốn truyền cho nhau chút tình lửa ấm
 Mặc bao ngăn cấm để hèn
 Sáng nay em không trốn không kèn
 Già tử cuộc sống
 Xác em rập trên đồi cao gió lộng
 Hồn anh trống rỗng, tả tời...

(1965)

NHĂM MẮT LÀ CON

Nhăm mắt là con nhìn thấy ngay
Mẹ mắt mờ run bước cạnh thầy
Cấn gác âm thầm ngao ngán quá
Hai bóng già nua tối lại ngày.

Mồ vè cấn gác yêu thương ấy
Tan nát lòng con lắm, mẹ thầy
Đau ốm, hao gầy, đôi mắt loà
Đêm ngày trông đợi đứa con xa

Giám hăm trong rừng cây vách đá
Con vẫn hình dung thấy cảnh nhà
Lệ ứa hai hàng hoen ứa má
Mẹ khóc vì con mãi, mẹ già !
Thầy hỏi, con hình dung rõ quá !
Thở thẩn vào ra, nét mặt gầy
Hình bóng, muôn lần đau xót ấy
Quặn buốt lòng con tối đọa đây !

(1968)

THƯỜNG ĐÔI MẮT

Thường đôi mắt không dám nhìn cái đẹp
Sợ rằng, cái đẹp không vui !
Đôi mắt sẽ ngượng ngùng cúi xuống
Bàn chân thẫm lặng quay đi...
Đôi mắt Trương Chi
Đôi mắt sinh ra đã nhìn đáy nước
Năm mồi đình tràóc, xanh trong...
Năm tháng xuôi giòng...lạnh đậm.

(1964)

THỜI GIAN HỒI

Thời gian hồi, ta chán người rồi đấy
Từng phút giây người đốt bỏng lòng ta
Ôi tháng ngày sao cứ dài ra
Đằng đẳng thể ta chịu làm sao nổi !
Ta mong mãi một bình minh dữ dội
Đầy ngày nay về ước mộng xa xôi
Những năm mô giả tạo hóa ra nổi
Sự sống hồi sinh vút dậy !
Thời gian hồi,
Ta cúi xin người hãy
Rút ngắn tháng ngày để lòng ta thôi bỏng cháy
Để phút giây đừng hoá táng đời ta
Ta muốn thấy mùa hoa
Ta muốn hái ngàn hoa
Trước lúc cỏ hoa đốn ta về bụi đất
Thời gian hồi, ta van người nói thật
Ngày bão bùng hoa nở có lâu không ?
Năm, mười năm, ta có thể chờ trông
Có thể để cho người làm khô ?
Nhưng lâu quá, ta dùng dao cắt cô
Chặt đứt đầu người
Dứt cả đời ta !

(1960)

CHUYÊN CHÍNH VỘI MAY

Chuyên chính vội may, nhiều áo sọc
-Đem khoác bừa lên tổ quốc mình
Rừng rú trại tù san sát mọc
Tiếng mừng năm mới, tiếng yêu tình !
Ôi cái mùa xuân gieo khiếp kinh
Vào trong tim óc, phá gia đình
Ngục tù dựng gập không vỏ xuề
Vạn ức Mưỡu, Mèo, Thái, Thô, Kinh !
(1962)

CON NGƯỜI KHÔNG THỂ TƯỞNG

Con người không thể tưởng hôm nay
Thế kỷ hai mươi mảnh đất này
Củ sắn thành củ sâm, đảng lấy
Thiên đường hay địa ngục đường xây
Đau ốm năm không thuốc một bầy
Năm dài vêu mồm, rừ chân tay
Thâm, vằng, xanh bung, run run gậy
Bao chò trông đã bón cho cây !

(1970)

SAO CÓ THỂ SỐNG

Sao có thể sống thế này được mãi ?
Hiện tại hung tàn đẫm suốt tương lai
Quá khứ là chi ? Một chuỗi ngày dài
Bị sắt thép nghiền tan, thảm hại !

Là võ sĩ đối treo găng mãi mãi
Ngay tử khi chưa kịp bước lên đài
Bị Mác Lê áp lại đánh thua dài,
Năm đo ván trong mưa râu nằng dãi !

Là thi sĩ có hồn thơ khắc khoai
Có cuộc đời hạnh phúc sớm ly khai
Có niềm tin nát vụn ở ngày mai
Có tử, bệnh cặp kè nhau huỷ hoại.

Tôi sống mãi những ngày quẩn quại
Những ngày khao khát sản và khoai
Những ngày chôn sống cả đời trai
Trừ khi khai, tình thù, lẽ phải !
(1968)

MỠI LÂM LỖ

Mỗi lầm lò, một mảnh lông rạn vỡ
Song thời gian hãn gần được đôi phân
Riêng cái lầm mới đất đổ dung thân
Thời gian khoét to và sâu, bất tận !
Cuộc đời tôi có nhiều lầm lẫn
Lầm nôi, lầm lúc, lầm người
Nhưng cái lầm to uổng phí cả đời
Là đã ngốc nghe và tin Cộng sản !

(1963)

CON TÀU RÊU

Bờ vô mĩi nời biển trời quanh quẽ
Đêm ngày mờ sao cập bên bờ vui
Giữa lênh dênh trong sóng nước dập vùi
Tôi đã đóng những con tàu đẹp đẽ
Và từ đó triển miên trên sóng cả
Con tàu tôi đi kiếm bến bình an
Bốn chung quanh lồng lộng bão cỏ hàn
Không phá nổi mảnh buồm căng gió thả

Tôi lướt đón những cuồng phong quái lạ
Con tàu say như nịch chật không gian
Giữa mùa điên không biết lúc điều tàn
Xô vô vụn nời ngời bằng tuyết loá

Trong trắng xóa những ngày mưa tằm tã
Con tàu đau vật vờ trước bờ xanh
Phía mờ xa thôn xóm đứng yên lạnh
Thân tàu đã tan tành trên mũi đá.

Cay đắng quá những bến nghèo tàn tạ
Đón trông tàu lui tới, đứng buồn thiu
Khi tàu tôi men đến cũng dập diu
Gây sóng gió đắm chìm cho nhục nhã

Ôi tiếp tới nước triều dâng vật vờ
Con tàu run chưa tiến đã chớn lui
Đành một mai nời đáy nước rêu vùi
Lâm chỗ ở cho tôm, sò, ốc, cá

Tôi đã biết những đêm dài đông đã
Con tàu cãm trôi giữa đăm trắng sao
Biết dừng đâu, không bóng hải cảng nào
Ra tín hiệu đón con tàu buồn bã

Tôi đã biết những bình minh đối lạ
Biến sang màu loang tím của chiều hoang
Con tàu đi, sức kiệt, lệ đông hàng
Thường xót những mảnh tàu trôi vụn ngả

Trong khi ấy những con tàu hề hả
Những con tàu căn bã của trùng đường
Chúng dọc ngang trên khắp mọi nẻo đường
Phun khói độc kín trời mây biển cả
Không thấy nữa, những bờ xanh nắng tỏa
Những vịnh hiền, những bến cảng đông vui
Con tàu tôi không thiết cả lau chùi
Cho chất mặn găm mòn thân thép lá

Giờ nước mặn trùng đường thành nước lã
Mảnh buồm thò tới tả hạ tử lâu
Con tàu đi, vô định lớp rêu màu
Dẩy thêm mãi năm buồn đông tiếp hạ

Tàu tôi hối, thôi chìm sâu đáy nước
Đâu còn gan giường lại cánh buồm xưa
Khi trông về bát ngát dưới màn mưa
Phôi xác nát bao con tàu thua trước !

(1965)

LÃ QUỲ ?

Lã quý ? Lã ma ? Lã thú dữ ?
Gian manh, tàn ác, đê hèn
Lũ cướp đầu, bóp cổ dân đen
Đề gọi chúng, tiếng người không đủ chữ !
Và cũng khó tìm trong ngôn ngữ
Chữ gì diễn đạt nguyên si
Kiếp sống lầm than, đầy ải, đen sì
Ngoài cái chết, không còn đâu lối thoát !

(1969)

THƠ CỦA TÔI

Thơ của tôi không phải là thơ
Mà là tiếng cuộc đời nức nở
Tiếng cửa nhà giam ngòm đen khép mở
Tiếng khô khè hai lá phổi hang sò
Tiếng đất vùi đổ xuống lớp niêm mờ
Tiếng khai quật cuộc đao lên nổi nhò
Tiếng rặng lạnh đập vào nhau khô sò
Tiếng dạ dày đói lả bóp băng quò
Tiếng tim buồn thoi thóp đập bờ vò
Tiếng bất lực trước muôn ngàn sụp lở
Toàn tiếng của cuộc đời sống dờ
Và chết thối cũng dờ, phải đâu thơ !

(1970)

BIẾT ĐẾN BAO GIỜ

Biết đến bao giờ tôi được gặp
Người trong huyền tưởng bao năm ?
Biết đến bao giờ đi được khắp
Chân trời ước mộng xa xăm ?
Biết đến bao giờ vãn thờ chôn rắp
Lông lộng bay, lay thức nhân tâm ?
Trời, bao giờ rút được lưỡi dao găm
Hai lá phổi thân Tự do cắn ngập !

(1970)

THỜ CỦA TÔI

Thờ của tôi không có gì là đẹp
Như cướp vô, cùm kẹp, máu ho lao
Thờ của tôi không có gì cao
Như chết chóc, mồ hôi, bóng súng
Thờ của tôi là những gì kinh khủng
Như Đảng, Đoàn, như lãnh tụ, như trung ường
Thờ của tôi kém phần tưởng tượng
Nó thật như tu, như đói, như đau thường
Thờ của tôi chỉ để đám dân thường
Nhìn thấu suốt tim đen phởnng quỉ đơ

(1975)

ĐẤT THẨM

Đất thẩm, Trời sâu, nào đâu đổi mới ?
Tất cả ngả vàng, đổ mắt chờ chi ?
Thời gian nào có mấy khi
Mang lại cho ta những gì mong đợi
Đi, mọi thứ chân trời đổ tới
Con người phải dấn thân đi
Dù ngàn muôn hòng súng đen xi
Phục đôn trên thưởng thiên lý
Ta dám sống, và ta dám nghĩ
Chuyện dám làm, dám chết nhẽ đâu không
Ta sẽ dành cho sự thành công,
Bảo bối cuối cùng – Mạng sống –

(1976)

VÌ ẤU TRĨ

Vì ấu trĩ, thờ ơ, u tối
Vì muốn an thân, vì tiếc máu xương
Cả nước đã quay về một môi
– Một môi hận thù, một môi đau thương !
Hạnh phúc, niềm mơ, nhân phẩm, luân thường
Đang tới là tan nát cả !
Lịch sử sang trang, phũ phàng, tai họa
Nào đâu chính nghĩa thắng gian tà ?
Đau đớn này không chỉ riêng ta
Mà tất cả !
Cả những kẻ đã nằm trong ma
Và những bào thai trong bụng mẹ chót sinh ra

Chúng sẽ có quyền nguyên rủa lũ ông cha
 Đã để chúng sa xuống hầm tai vạ
 Lỗi lầm tại ai ? Xét ra tất cả
 Máy ai ngòi đem hết tâm can ?
 Trước quân thù hung hiểm gian ngoan
 Biết bao kẻ mô hồ mong hưởng lạc !
 Nghi tới ngày mai lông ta tan tác
 Đến bao giờ lấy lại được giang san !
 Chê độ này trâu ngựa sống không an
 Sài lang đã dựng xong nền thống trị
 Ai đừng dạy diệt trừ lũ quý ?
 Aítrai tìm lân mãn vạn dân tàn
 Miền Nam đi, từ buổi tiêu tan
 Ta sống trọn vạn ngàn cơn thác loạn !

(1975)

TÔI LẤY THỎ

Tôi lấy Thỏ thừa cơn đi học
 Buổi gặp nhau đầu Thỏ đã biết tôi yêu
 Thỏ của tôi hơi áy đẹp như Kiều
 Lộng lẫy như Tân Cung nữ !
 Những cô Lý, cô Hình, cô Sủ
 Tôi quên, tôi quá yêu rồi
 Thỏ thường buồn, Thỏ cũng như tôi
 Chỉ có bạn là Mỏ và Mộng
 Thỏ lấy tôi vì tôi không thể sống
 Không Thỏ an ủi bên mình.
 Đám cười chúng tôi, một đám cười tình
 Chỉ có Mộng, Mỏ phủ đầu, phủ rêu.
 Thỏ giờ đã tay bông tay bẻ
 Tủi lao đày đoạ, xanh gầy
 Thỏ dọn nhà ra khỏi cung mây

Tủ buổi mộng, mờ hoá thành ngu xuân !
 Đổi chề Thờ nhiều buồn đau, hờn giận
 Không chịu bồi hồng, chát phẩn
 Bán mình cho Đảng nuôi thân
 Gấn bó cũng tôi, Thờ khô vô ngân
 Chia sẻ bao sâu, bao hận
 Thờ chịu âm thầm chung thủy tận khi nào ?
 – Tận khi nào
 Anh nói với Thờ lời dỗi trả !

(1963)

ANH CÓ BIẾT

Anh có biết giữa lao tù cay đắng
 Rét không quần, không áo đập hăm rặng
 Đói xương sườn, xương sống chồi cặng,
 Ôm không thuốc thân tàn xem khó thặng
 Tôi vẫn có những đêm dài thức trắng
 Tạo vẫn thờ cảm lạnh, anh ơi !

(1966)

HẰNG NGÀY TÔI TỐI

Hằng ngày tôi tối tiệm trà
 Vào những lúc vắng người uống nhất
 Tôi chọn chiếc bàn kê trong xó khuất
 Ngồi một mình, vừa xem báo, vừa pha
 Tin tức nọ kia nào có thiết tha
 Tôi giở qua loa vài trang rồi bỏ
 Ngồi ngả người như nằm trong góc đó
 Oc mệt buồn chẳng nghĩ ngợi chi
 Thuốc hút luôn cũng chẳng thấy vị gì
 Tôi thỉnh thoảng chỉ thờ dài lặng lẽ
 Hoặc lắc đầu để cô xua đi
 Những hình bóng mờ hồ rầu rĩ
 Của một đời vô vị, bỏ đi

(1958)

TÔI, MỘT KẺ

Tôi, một kẻ không gia đình, bẽ bạn
Sống một mình, bệnh hoạn xanh xao
Chai nước con, chiếc điều hút thuốc lão
Chiếc giường vải, chiếc bàn bằng gỗ cũ
Đồ đạc tôi thế là tạm đủ
Cuộc sống nghèo hèn, không ước không mơ
Ngoài thời gian dạy học vài giờ
Tôi tìm kiếm niềm khuấy trong sách vở
Ít ra khỏi căn buồng con tôi ở
Chủ nhật, ngày thường tôi thấy nhủ nhau
Những khi buồn tôi đem điều ra lau
Hoặc khe khẽ ngâm vài câu thơ cô
Mỗi tháng một lần tôi mang phiếu số
Tiêu chuẩn thịt, đường một lạng mua ấ
Trong lòng tôi chỉ một nỗi băn khoăn
Sợ bị bắt, bị nghi là bất mãn.

ĐANG ĐÂY TÔI

Đang đây tôi trong rừng
Mong tôi xác bốn từng gốc sắn
Tôi hoá thành người săn bắn
Và trở ra đây ngọc rắn, sừng tê

Đang chìm tôi xuống bể
Mong tôi đáy nước chim sâu
Tôi hoá thành người thợ lặn
Và nổi lên ngời sáng ngọc châu

Đang vui tôi trong đất nầu
Mong tôi hóa bùn đen dưới đó
Tôi hoá thành người thợ mò
Và đào lên quặng quý từng kho
Không phải quặng kim cương hay quặng vàng chế đồ nữ trang xinh nhỏ
Mà quặng uranium chế bom nguyên tử

(1972)

ĐẢNG

Đảng dịu dặt thiếu nhi thành trộm cướp
Giải phóng dân bà thành đi, thành trâu
Giúp người già băng bắt bờ rể dẫu
Và cải tiến dân sinh thành xác mùòp
Đảng thực chất chỉ là Đảng cướp
Dùng triều đình mộng muội giữa Văn minh
Sống tạm thời nhờ thủ đoạn yêu tinh,
Nhờ súng đạn Tàu Nga, bắt bờ
Đảng tất thờ cuộc đời mới thờ
Đảng còn kia bát phở hoá thành mò !

(1973)

KHÔNG CÓ GÌ QUÝ HƠN ĐỘC LẬP TỰ DO.

Không có gì quý hơn độc lập tự do
Tôi biết nó, thằng nói câu nói đó.
Tôi biết nó, đồng bào miền Bắc này biết nó
Việc nó làm, tội nó phạm ra sao.
Nó đầu tiên đem râu nó bện vào
Hình xác lão Mao Long Lá
Bàn tay Nga đây băng tuyết giá
Cũng nhồi qua lục địa Trung Hoa
Không phải xoa đầu, mà túm tóc nó tử xa.
Nó đứng không yên, tất bật, điên đầu
Lúc rụi vào Tàu, lúc rúc vào Nga
Nó gọi Tàu Nga là cha anh nó
Và tình nguyện làm con chó nhỏ

Xông xáo giữ nhà gác ngõ cho cha anh
Nó tận thu từ quả trứng, quả chanh
Học lối hung tàn của cha anh nó
Cuộc chiến tranh chết với hết thanh niên đường diễn ra trên miền
ghê gớm đó

Cũng là do Nga giết Tàu cơ
Tiếp nhiên liệu gây mối cho nó :
Súng, Tăng, Tên lửa, Tàu bay
Nếu không, nó đánh bằng tay ?
Ôi đó, thứ độc lập không có gì quý hơn của nó !
Tôi biết rõ, đồng bào miền Bắc này biết rõ
Việc nó làm, tội nó phạm ra sao
Nó là tên trùn đào phủ năm nào
Hồi cái cách đã đem từ, đem bán
Độ nửa triệu nông dân, rồi bảo là nhảm lẫn !
Đường nó đi trùng điệp bất nhân
Hăm hập trời đêm nguyên thủy
Đòi khờ, dùng cô đại suý
Con cá lá rau nát châu quản lý
Tiếng thót, tiếng đao vọng từ hồi kỳ
Tiếng thổ lời than đan hóa up vào than
No tập trung hàng chục vạn nguy quan
Nạn nhân của đường lối "khoan hồng cho nhân" của nó
Mọi tầng lớp nhân dân bị cầm chân trên đất nó
Tự do, không thời hạn đi tù !
Mắt nó nhìn ai cũng hóa kẻ thù
Vì ai cũng đòi môn nhục nhằn cần răng tam nuốt
Hiếm có gia đình không có người bị nó cho đi suốt
Đất nó thâm cam cũng chẳng được tha
Tất cả phải thanh loa
Sa sả đêm ngày ngợi ca nó và Đảng nó
Đó là thứ tự do không có gì quý hơn của nó !

Ôi, Độc lập, Tự do !
Xưa cũng chỉ vì quý hai thứ đó
Đất Bắc mắc lửa măt vào tay nó
Nhưng nay mà vẫn còn có người mò hồ nghe nó
Nó mới vạn lần cần nguyên rửa thực to !

(1968)

TỪ BUỔI ĐANG VỀ

Từ buổi đang về họ mạc tới thăm
Do thông cảm chỉ ngồi chơi chốc lát
Miếng thịt miếng thả bỏ rồi đĩa bát
Trẻ già khao khát tháng năm !
Con chó con mèo mất tích, mất tăm
Vì đâu nông nổi ?
Chiếc kéo đang dùng cắt tem phân phối
Gạo ngô từng lạng từng cân
Đã cắt nhỏ tình thân cốt nhục
Manh áo niêu cơm, cuộc đời rửa mục
Vợ chẳng cấy chồng, con chẳng cấy cha
Mẹ hiền đánh ôm bụng tổng thai ra
Giỗ tết nói chi chuyện người trong mã !
Chao ôi, buồn tất cả
Mất cả rồi những bản tình ca
Những điệu ru triu mền thiết tha
Gắn bó với ta từ hồi ẵm bú
Trẻ con đói chột còi lam lũ
Còn đâu bi, đao, kháng, cũ ?
Tiếng sáo diều vơi vơi chiều thu
Chỉ còn là âm hưởng vi vu của thời xa cũ
Luyến tiếc, than van đi từ lđột lủ
Thiếu chi rừng rú hoang vu
Đề đất vàng sao cũng ánh sáng mùa thu
Dựng những trại tù lâm trụ !
Ôi từ buổi đang về lắm chủ
Khô nhục chất chồng không thể đo cân !
Cụ Mác ôi, mĩa mai và quá đù !
Con chuột mã có dịp tháo thân
Cũng ba cẳng bốn chân
Chạy khỏi cái thiên đường của cụ !

(1967)

TÔI MUỐN SỐNG VỚI...

Tôi muốn sống với Vũ Tung đả hồ?
Với Quan Văn Trưởng mặt đỏ râu đen
Vào lính ngũ lâm cũng Athos làm quen
Bạn với D'Artagnan, Porthos và Aramis !
Tôi muốn tới Palestine, mô Jesus Christ
Cùng Ai-Van-Hô làm cuộc Thập Tự Chinh
Sống một ngàn một đêm lẻ trong dinh
Dựng lên bởi Thần đèn giúp A-la-Đanh cưới vợ
Sang châu Mỹ đất tân kỳ man rợ
Cùng Jack London đi xe chó tìm vàng
Tôi muốn sang Nga yến tiệc với Nga Hoàng
Tiếp chuyện André một chiều trên bến nước
Cùng Petchorine giữa Caucase dạo bước
Đấu súng, đấu gươm, khiêu vũ chan hòa
Gặp Dostoi trong đêm trăng pha trà
Mặc tuyết rồi, ngồi bên ấm Samovar
An ủi chàng sinh viên giết người Raskolnikov
Khuyên Philippovna lấy chàng ngốc hiền hòa
Tiếp tục hành trình tôi tới Tây Ban Nha
Theo Don Quichotte đi phở nguy cừu khờ?
Sống thỏa thuê tôi trở về đất tổ?
Vào Lam Sơn tìm gặp vua Lê
Ngồi câu thuyền bên Nguyễn Khuyến ở thôn quê
Thờ rệu với Tú Xương trên bờ sông Vị
Bàn với Nguyễn Du về mệnh tài đồ kỵ.
Về đời Kiều oan khổ đau thường
Tới phường Khán Xuân cười với chị Xuân Hương
Tới quán Nam Xương viếng vợ chồng Trường Chung Thủy
Nghe anh chàng Trường Chi nghệ sĩ
Ca lời ca đau khổ mộng mò
Theo Bắc Bình Vương giống trống mỗ cỏ
Tiến đánh Thăng Long núi Nùng sông Nhị
Tôi muốn sống thật nhiều và tí mi
Ngủộc thời gian lịch sử bao đời
Cho thỏa lòng ham sống, anh ơi,
Bị trà xéo trong cõi đời hiện tại
Cõi đời thêm cả sản và khoai !

(1962)

CÂY MỘC TÙNG HUM

Cây mộc tùng hum, cỏ dại
Đường đi vào trại âm u
Qua bãi chôn tù đầy mộ
Thăm cam, ai biết ? ai thăm ?
Rừng hoang tịch mịch, chiều sâu thăm
Lồng thung rồn rợn Hủ vô
Người đi giũa đêm cũng vực thăm
Nào đâu quá khứ, tương lai ?
Hiện tại — Đường đi vào trại
Dài như mối hận ngàn thu !
(1976)

ĐIỀU KHIỂN MÁY

Điều khiển máy, vãi chẵn nuôi gia súc
Là con người, nhưng nghĩ thật cay chua !
Người đồng thừa, phải hoãn đẻ, ai mua ?
Nên giá trị đành thua con vật.
Song máy móc mới thật là quý nhất !
Đã đặt tiền lại ngoại tệ mới mong mua.
Kính tề Mạc Lê đâu phải chuyện đùa
Dang lãnh đạo càng thêm sáng đạo !
Mong ước gì, ôi lũ dân đói gạo,
Trong tiếng thét gạo năng suất nâng cao ?
(1963)

TÔI IM LẶNG

Tôi im lặng khi kẻ thù hành hạ
Sắt thép đưa vào, đau đớn hơn mẹ
Câu chuyện anh hùng để trẻ con nghe
Tôi im lặng chỉ vì tôi tự nhủ :
Có ai đi rừng gặp loài dã thú
Lại mở mồm kêu xin chúng thường tha ?

(1974)

LÝ TƯỜNG...

Lý tưởng, quang vinh, mộng tỉnh, lẽ sống
Chuyện trên trời dưới biển xa xôi !
Thú thực là dân đói chúng tôi
Chỉ mơ ước được no bằng con vật
Vì giấc mơ được làm con người đã mệnh mông không thành sự thật
Lại rủ tù cả lũ nhủ chơi !
Gạo, sắn, ngô, khoai – Tủ chướng trên đời –
Quần chật, rồi bới, điều đứng !

(1971)

KHI NÀO ĐƯỢC GẶP

Khi nào được gặp lại anh
Sẽ kể anh nghe nhiều về chuyện sản !
Có chuyện thường tâm, chuyện cù, chuyện bán
Có chuyện nhục nhằn, phản phúc, gian manh.
Tất cả tuy làm đau xót lòng anh
Niềm đau ấy quân thù khiếp hãi
Tôi có thể viết dài, viết mãi
Những chuyện mũi lông về sản và khoai
- Chế độ ta, khoai sản, một đề tài
Cũng bất diệt như đề tài trai gái !

(1967)

CON TÀU CUỘC SỐNG

Con tàu cuộc sống thảng năm trôi
Bến cũ sông xưa khuất hẳn rồi
Sóng nước menh mông, chiều tắt vội
Ánh đèn xa lạ sáng quanh tôi..
Chỉ một lần, chỉ một lần thôi
Trở lại phong xưa, kẻ khác ngôi
Ai mất, ai còn, ai lặn lội ?
Tìm trong ký ức xa xôi

(1977)

VÌ NHÂN LOẠI

Vì nhân loại từng bùng quá ít bận tâm
Tội những cảnh chôn vui đón đau rầy rụa
Vì Cộng sản để hèn hung ác chủ tâm,
Dùng thời gian tiêu diệt chúng ta, bắt chúng ta suốt đời phải lăm trầu ngó
Lịch sử hồi không chờ người được nữa !
Người chằm và ngu như một con rùa
Đời con người ngàn người kẻ thua
Phải quyết định gọn nhanh và nẩy lửa !

(1976)

CUỘC CHIẾN ĐẤU NÀY

Cuộc chiến đấu này chưa phân thắng phụ
Ta vẫn còn đây và sắt thép còn kia
Chết choc thắm cam, cốt nhục chia lìa
Ta vẫn sống và không hề lẩn lủ
Ta muốn nói với loài dã thú
Khúc hát khai hoàn ta sẽ hát thiên thu !

(1975)

TÔI KHÔNG TIẾC

Tôi không tiếc khi bị đời sa thải
Thân thể vui, tan rữa, hóa bùn đen
Những vắn thơ trong đêm tối để hèn
Cũng rệp muỗi viết ra mà bị mất
Tôi sẽ tiếc, khóc âm thầm trong đất

(1974)

NHƯ ÁNG MÂY CHIỀU

Như áng mây chiều
Vô định bồng bình theo gió...
"Mảnh áo trắng phút hóa thành con chó
Màu xanh..." ôi Đờ Phủ thương yêu !
Mảnh hôn tôi như áng mây chiều
Màu sắc, hình thù hư ảo
Nhưng mãi mãi vẫn là hôn cô đảo
Bập bênh trôi giữa không trung
Trong đêm đông mưa gió mịt mùng
Trong nắng lá từng bùng lộng lẫy
Bao ngày tháng ngược xuôi trôi chảy
Trên mọi bầu trời kim cổ đông tây
Giờ hôn tôi kiệt sức đứng đây
Tan tác, bỏ phở, nham nhò
In nếp nhăn buồn vô hạn giữa trời thỏ
Bỏ thể xác tôi trên mặt đất vật vờ
Lấn lóc ò
Hết lao tù khô sở tới nhà thường !

(1967)

KHI TA TỎI

Khi ta tới mặt trời đã nguội
Gió mùa thu giờ gió may cao
Những mầm non khô cứng tế bào
Máu thay sắc mang màu xanh rớt
Và mặt đất hoá thành mặt thốt
Và con người con cá thiu ươn
Khắp nơi nơi nhưng nhúc nhối lươn
Loài giun đất không quần khi dầm

Tình mộng đã vui tròn một năm
Hận thù trôi trôi sông mớ côi
Những vẩn thờ lãng mạn cảm rồi
Còn rú xuống một giếng dò xài

(1963)

LỄ

Đừng nhỏ giọt nào nước mắt
Đời nó buồn, oan khổ, lủi li
Nó âm thầm chẳng nói năng chi
Mà âm ứốt tình ngời trong vật
Đau đớn phải trào ra khỏi mắt
Nó chảy vòng lủi luyến hàng mi
Nước mắt dào trên má là khi
Nó tuổi mát mảnh hồn héo hắt
Trái tim ta trong giếng nước mắt
Ngọc trai trong giếng nước điệu kỳ
Trong muôn giếng trái đất tuôn đi
Giếng trong nhất là giếng nước mắt !
Thế kỷ sẽ về đây đủ mắt
Đại đoàn viên nước mắt chia ly.

(1971)

ĐỘC LẬP LÃ

Độc lập là chuyện hào
Khi đứng gần bác Mao !
Tự do là tù lao
Khi cùng thờ cụ Mác !
Hạnh phúc là khoác lác
Khi gạo tem đôi rạc !

(1960)

BỒI BÚT

Các loại bồi đều vô cớ bị ô danh
Bồi ông bạn cũng ngành có học có hành hẳn hoi là bồi bút !
Ông bạn này chỉ biết ăn biết hút
Biết lách chui vào mọi khách sạn no say
Và to mồm hô vạn tuê : Hôm nay !
Đề lương tâm không vô xé gắt gay
Ông cô guồng đeo vào đôi kính đỏ !
Nhưng buồn thay tử nhỏ
Không biết làm gì bằng hai bàn tay
Việc sửa sang khách sạn hàng ngày
Ông đành phải vục đầu thê lười
Liếm đệm, liếm giường, tầng trên, tầng dưới
Cho sạch như chùi mọi dấu vết của đêm !
(Có lẽ không cần phải giải thích thêm
Là nhờ đôi kính đỏ lọc lửa
Ông mới không nôn bửa ra khách sạn !)

(1973)

MIẾNG THỊT LỘN

Miếng thịt lợn, chao ôi là vĩ đại !
Miếng thịt bò lại vĩ đại bằng hai !
Chanh, chuối, cam, đu đủ, lạc, đỗ, gạo, khoai
Tất cả những gì người có thể nhai
Đang mơ toi tự nhiên thành vĩ đại
Chuyện có thực mà tưởng như thần thoại
Mà tưởng như ác mộng bị ai !

(1974)

TỬ VƯỜN LÊN NGƯỜI

Tử vườn lên người mất mấy triệu năm
Tủ người xuống vườn mất bao năm ?
Xin mời thế giới tới thăm
Những trại tập trung núi rừng sâu thẳm !
Tủ nhân ở chuồng tằm bầy đứng tằm
Rệp muối ăn năm hồi hám tới tằm
Khoai sắn tranh giành, cùm, bắt, chém, bằm
Đánh đập tha hồ, chết quăng chuột gặm !
Loại vườn này không nhanh mà rất chậm
Khác vườn thời tiền sử xa xăm
Chúng đối chúng gây như những cái tằm
Và làm ra của cải quanh năm
Xin mời thế giới tới thăm !

(1967)

BÁC HỒ RỒI LẠI

Bác Hồ rồi lại Bác Tôn !
Cả hai đều thích ôm hôn nhi đồng
Nước da hai bác màu hồng
Nước da các cháu nhi đồng màu xanh
Giữa hai cái mặt bánh bành
Những khăn quàng đỏ bay quanh cổ cổ !

(1970)

NẾU TRỜI CÒN

Nếu trời còn để có một ngày mai
 Tôi sẽ kể chuyện đêm dài khủng khiếp
 Cho thế hệ hiện nay cũng dần sau kế tiếp
 Giật mình thức tỉnh, thường đau
 Phân nộ trao dâng, dốc sức cùng nhau
 Đánh phốt óc con rắn hồng độc hại
 Giải phóng cả một phân ba nhân loại
 Bị nó cuốn tròn, sống trong ngục ngoài
 (1960)

CUỘC ĐỔI TÔI

Cuộc đời tôi có gì đâu, tính thủ
 Những năm tù, những năm ốm, còn đủ
 Lã những năm da tái nhợt, lủ đủ
 Trong chất độc giận buồn đau cố khủ
 Ôi tất cả đều thanh quá khứ
 Thức tôi đâu rồi cũng hóa hủ
 Hối mong chỗ buồn giận uủ tử
 Sao còn tôi lòng ta nhiều sự ?
 (1971)

ĐÊM NGÀY NGHE

Đêm ngày nghe gió thổi
Bao mùa thấm nhạt trôi !
Sao sắc màu chẳng nổi
Thấm quầng mắt một đôi !

Sáng nhìn cây nắng gội
Ngỏ ngày vui tới rồi
Nhưng ước mơ lửa đối
Đường xanh đâu mờ lối !

Trưa nhìn ao bèo nổi
Nước lay chồm cỡ rôi
Thấy lòng như mờ cõi
Xác xơ tình đứt mối !

Chiều thò thân trên đôi
Trông vòm mây trắng trôi
Lở lững về xa xôi
Chán cảnh lòng chật chội !

Đêm nằm trong buồng tối
Mùa rơi trên lá gôi
Nghe không gian lấy lối
Nghe thời gian nhức nhối !

Không còn trông đợi nổi
Biết đời chỉ thế thôi
Nhưng lửa sống hôn tôi
Làm sao tôi dập nổi !

(1965)

MỘT TAY EM TRỞ

Một tay em trở : Đồi xua đuôi
Một tay em trở : Hân vô bờ
Thế giới ơi, người có thể ngờ
Đó là một tù nhân tám tuổi !
Trên bước đường tù tôi rong ruổi
Tôi gặp hàng ngàn em bé như em !
(1971)

NHỮNG THIẾU NHI

Những thiếu nhi diễn hình chế độ
Thừa mồi đi tù trông thật ngộ !
Lon xon không phải mặc quần
Chiếc áo tù dài phủ kín chân
Giỏ thām thoát mùi xuân đã lớn
Mặt mũi vêu vao, tỉnh tỉnh hung tợn
Mồ miếng là chửi bới chẳng từ ai
Có thể giết người vì củ sắn củ khoai !
(1966)

ÁNH CHIỀU LOANG LÔ

Ánh chiều loang lổ văng trên thảm cỏ
Bóng ngầy qua đẽ nặng cây đa
Nước rầu rầu kể lại tháng năm xa...
Người khách đứng trâm ngâm nhìn bóng dơ
:" Dù cuộc sống có muôn vạn đau khô"
Đứng than van hay khao khát làm chi
Tất cả rồi lẳng lẽ sẽ qua đi
Mau nắng đã lụi dần trên năm mộ".

(1960)

ĐẤT NÀY

Đất này chẳng có niềm vui
Ngày quết mồ hôi, đêm chùi lệ ướt
Trại lính, trại tù người đi không ngớt
Người về thừa thốt dăm ba...
Trẻ con đói xanh như tàu lá
Cây bừa phụ nữ dăm đang
Chôn thôn trang vắng bóng trai làng
Giấy báo tử rồi đây mai rạ
Buồn tất cả
Chỉ cái loa là vui !

(1965)

TRÊN MÃNH ĐẤT

Trên mảnh đất đang gieo mầm tội lỗi
Trong lãnh cung phải tạch hội
Trẻ con chưa nứt mắt đã tu rồi
Bao lực đi về rất vội !
Chết trận, chết tù, hời đi xa hội !
Biết bao là vu gwa, con côi
Ban chôn rồi lại ban cả mồi hời
Mà đòi rét vắn quần cho sớm thôi
Mảnh đất chò trống và sấm hời
Thức giá tiêu sầu chai nước lá đùn sôi

(1964)

BÁC HỒ TỐI THẨM

Bác Hồ tối thẩm thiếu nhi
Bác cù bì Bác hỏi chi li ngon ngành
Việc ăn ở, việc học hành
Lao động Bác dặn chấp hành tốt, nhanh
Kẹo bánh Bác hứa để dành
Chủ nghĩa Xã hội hoàn thành sẽ cho !
Thiếu nhi khăn đỏ cổ cò
Vỗ tay xuống chúc Bác Hồ sống lâu...

(1967)

KHI MUỐI CHÁT

Khi muối chát đưa vào mồm thấy ngọt
Và khi lá sắn hươ bụi, thơm
Cũng là khi tôi lấy máu lén đơm
Quét vào mắt Mạc—Lê bằng mọi giá
Kẻ cả giá treo cổ !

(1976)

MÙA

Chiều sớm mùa rồi
Đổi đi, nhột trắng
Cầu mong chi, lòng ngậm đắng !
Tháng năm dài nặng qua nhanh
Một đông ngày xanh bỏ xó
Hàng hiên mưa rỏ
Đâm đĩa cây cỏ
Niềm tin lút lội tan trôi..
Hẹn ước chao ời lỡ độ rồi !
Trái tim đầy bóng tối
Mưa buồn rơi trên khắp lối
Mong gì xa xôi cho lòng tiếc hối
Từng cơn đau dội, lòng ời !

Tâm tã mùa rồi
Đất trời trắng nước
Ngắm hoa mơ ước rũ tã
Sâu sống không gian
Mưa tràn lan bốn ngả
Giận này không hả
Hận này khôn tả
Hoa áo còn đời nghiêng ngả biết sao ?
Mùa vẫn tự tăng cao

Áo ào rồi mãi
 Dốt nát cả đôi trai
 Dân dã chỉ cả nhòa phai
 Nào bóng ngầy mai đổi mới ?
 Năm đôi tháng chờ, niềm vui chẳng tới
 Lệ Trời rồi..
 Rồi..
 Đổi..
 Tàn đổi..

(1964)

NẾU AI HỎI

Nếu ai hỏi tôi mong gì trong cuộc sống
 Biết tôi tu, anh sẽ nói : Tự do !
 Tôi đói lâu rồi, anh sẽ nói : Ấm no !
 Không, không phải, anh làm, trên đất Cộng
 Những thứ đó đã trở thành huyền mộng
 Ai người ôm ấp chờ trông
 Tất nhiên phải sống
 Quấn lũng, quy gói trước quân thù
 Trong cuộc trường chinh độ sức với lao tù
 Tôi chỉ có lời thở ắp ứ
 Và hai lá phổi gây sò
 Để đánh kẻ thù, tôi không được hèn ngu
 Để thắng kẻ thù, tôi phải sống ngàn thu !

(1976)

ĐĂNG ĐỀ RA

Đăng đề ra chính sách ba khoan
Khoan một khoan yêu
Nếu đã yêu rồi thôi khoan hai khoan cười
Nếu đã cười rồi khoan ba khoan chữa
Và nếu phạm sai lầm chót chữa
Do thiếu đề cao cảnh giác lúc yêu đương
Thì Trung Ương sáng suốt khác thường
Đã lường được tất
Quốc sách nào thai kịp thời đề xuất !

(1964)

NÀY NÃ-PHÁ-LUÂN

Này Nã-Phá-Luân, này César
Sao nỡ đẩy bạn các con ngã thế !
Mẹ sợ lắm cái trò chơi hoàng đế
Mà các con thôi quá say mê
Chẳng thương các mẹ già
Lệ rồi thấm đã !

(1968)

TRONG BÓNG ĐÊM

Trong bóng đêm đê ngột
Phục sẵn một mặt trời
Trong đau khổ không lời
Phục sẵn toàn sấm sét
Trong lớp người đói rét
Phục sẵn những đoàn quân
Khi vận nước xoay vần
Tất cả thành nguyên tử

(1976)

TÔI ĐÃ SỐNG

Tôi đã sống, và còn sẽ sống
Những ngày những tháng lông bông
Sớm tôi lêu têu, nếu mệt về năm
Và nếu có dám hao trong tôi
Thời tiệm trà lui tôi về la
Nhấm nháp vị đời vô vị !
Tôi tuy tiếc thời gian uống phí
Tuy buồn
Nhưng cô quên đi
Tôi mặc cho năm tháng xám xịt
Kéo đến chỗ con người phải đến
Khôi óc tôi căng đầy mạng nhện
Trái tim tôi dần quạ đói rĩa xù lông
Một đôi khi cuộc sống chầu lông
Có làm tôi phát tởm
Phát buồn nôn !
Thôi tôi đem trộn nó với rượu cồn
Rồi nốc tuốt để làm trôi nó xuống
Kim đồng hồ lại nhấm nhách quay vòng
Đếm những sợi tóc bù sớm bạc
Ồ, cuộc sống cũng có phần đời khác
Đời trên thể xác con người !

(1961)

ĐẤT NƯỚC TÔI

-Đất nước tôi yếu nghèo bé nhỏ
Lại chịu toàn tai họa quá to
-Đồng bào tôi sống yên lành nhàn thò
Cũng mỗi môn từ ngục nãi co
Các loại mồ hôi đều chảy vào kho
Máu nhuộm cờ, hoa trứng bầy đây đó
Mắt địa cầu cần thi lời to
Lệ cử tha hồ lýt nhỏ
Miễn là mũi xoa thay thành cờ đỏ
Vây mỏng bọn cướp tự do
Đạo mao, thung dung trên tàn tro xuống sọ
Tôi không nhớ hết tên bọn nó
Duẩn, Giáp, Hồ Hề, Chinh Xu gì đó !
(1971)

VÀI CÁNH DỜI

Vài cánh dời chập chồn quanh cô miếu
Bỗng ngả dãn màu hiem bí, âm u
Gió đều hiu thoang thoang lạnh hơi chiều
Suồng âm ỉ ắt bắt đầu rơi phủ
Trong lặng vắng vút ngân dài tiếng hú
Vài cánh chin lạc lông vôi bay về
Lối tôi tắm vang dây bốn bề
Tiếng ếch nhái côn trùng trong cỏ nước
Ngồi lữ khách giạt mình chân rảo bước
Sân ruộng xa có kịp tới qua đêm ?
(1959)

ĐÊM RỪNG, RÀ RÍCH

Đêm rừng, rả rích mưa, phong dột
Ôm gối ngồi run lạnh, nhìn nhau
Chăm lửa mờ xanh một ngọn đèn đầu
Thùng nước giải, thùng phân, sàn rệp đốt
Đem trấu tích từ năm sáu mốt.

(1962)

HÃY CHO QUA

Hãy cho qua những gì đã qua
Chờ nghĩ tới những gì sẽ tới
Điều đó được, nhưng còn hiện tại
Hiện tại hung tàn, không chút dung tha
Tra tấn ta từng phút lại từng giờ
Bắt ta khóc những ngày qua đã mất
Đợi ngày mai dù chẳng thấy tăm hơi !
Nghĩa là khi ta sống ở trên đời
Đời lang sỏi ta cũng không thể trốn
Phải chiến đấu giữa muôn trùng nguy khôn
Góp phần thất bại với tương lai
Đó cũng là tia chớp của ngày mai
Dù mất hút trong trời đêm hiện tại
Tôi thừa nhận tia chớp này vĩ đại !

(1975)

NẾU CÓ TRỜI

Nếu có trời, đời tôi phải khác
Đâu bị đời nghèo, tù lao tan tác !
Vì tôi chưa làm việc gì độc ác
Và luôn sống với tâm tình chất phác
Dù toàn gặp những điều hội bạc
Và lòng buồn như đêm sa mạc !

(1967)

CẢ CUỘC ĐỜI

Cả cuộc đời vô vọng thăm im
Vẫn chưa đủ nhận chìm hy vọng ?
Cả một trời đau khổ đổ vào tim
Vẫn chưa đủ, vẫn tìm mò mộng ?
Có lẽ Trời bình yên cao rộng
Là trời man mác hỏi thu ?

(1972)

DÙ TRỜI ĐÊM

Dù trời đêm chưa mang về yên nghỉ
Dù trời đêm còn ứa lệ trên mi
Song màn đêm đã xao động lạ kỳ
Bởi những giạt cỏ dòn về thế bi
Đêm hung bạo tôi không còn lý trí
Cũng là đêm tự lại đề tan đi

(1971)

TÔI MUỐN NÓI

Tôi muốn nói những lời tha thiết
Định mệnh bạo tàn đã giết hồn tôi
Tất cả xa xôi tàn lạnh lâu rồi
Nàng thơ ôm nằm cảm hấp hối
Tâm hồn tôi qua cơn bão nổi
Bỏ phò trên đồng tàn hoang
Sử sống trong tôi sớm ngả màu vàng
Màu của những hoang hôn bệnh hoạn
Tôi chờ đón màu đen bầu bạn
Phủ lên vầng trán xanh xao
Hạnh phúc tôi ngả mũ xin chào
Mê với ước thở phào theo cánh khói
Sống chết thôi đặt thành câu hỏi
Đời chờ khăn gói ra đi
Đời chẳng còn chi để mất !
Trái tim tôi nặng nề tổn thất
Của Tình — của Mộng — của Niềm Tin
Thực tế hiem gian như một trái mìn
Gài bẫy bầy chim nguyên ước
Trong từng nhịp đập tim tôi
Mạch sông rung theo tiếng nổ liên hồi
Đứt đoạn !
Mọi bình minh đều khôn nạn như nhau !
Ảo tưởng lằng lằng
Đôi cánh đẹp vạn màu
Ăn toàn những trái sầu địa ngục
Rủ năm, chết gục giữa đêm sông
Quạt ngả nạng Thơ xuống đá vè đường
Nàng thơ ôm, và đường hấp hối
Đời tôi sẽ mãi là ngục tối
Nếu chẳng bao giờ tôi cứu nổi
Nàng thơ về lại trời thơ !

(1968)

TÔI KHÔ' GẤP TRĂM LẦN

Tôi khô' gấp trăm lần hơn Đại Thánh
Mang trên đầu đủ thứ mũ kim cô
Thần chú đau thường: "Tất cả tan tành !!"
Khoan vào óc đêm ngày muốn vụn lổ !

Đòi tôi giữa Ngũ Hãn Sơn cầm cờ
Không mong Đường Tam Tang tôi buông tha
Tự mình tôi, tôi phải cứu tôi ra
Đập tan hết đề' xoay vần mệnh số !

Hoa quả sôn trong cõi lòng nát đổ'
Lẽ một nguồn an ủi lớn bao la
Với Tê Thiên đó chỉ là đất tổ'
Với tôi là trời mộng ước cao xa !

(1969)

CÂY : GIÓ TỎI

Cây : gió tỏi dat dào ve vuốt
-Đêm : Trăng hiền êm muốt thường soi
Núi : Bâng khuâng mây lướt xoa đầu
Lau : Nước tắm thân hên ru vồ
Âm : Vách đá ngân dài vang lại
Tôi : Chiếc bóng in xu trên bãi !

(1960)

GỬI BERTRANT RÚT-XEN

Ông là một bậc triết nhân
Nhưng về chính trị ông dẫn làm sao
Ông bênh Việt Cộng ôn ào
Nhưng ông hiểu chúng tị nào cho cam
Mỗi ông tới Bắc Việt Nam
Xem nô lệ đời phải làm ra sao
Mỗi ông tới các nhà lao
Xem bỏ, lộn được đề cao hơn người
Không ai kêu nổi một lời
Mồm dân Đảng khóa đã mười mấy năm !
Xem rồi ông mới hồn cầm
Muốn đem bọn chúng ra băm ra vụn
Tuổi ông ngọt ghết một trăm
Nhưng thua cậu bé mười lăm đời gây
Về môn "Cộng sản học" này !

(1968)

XUẤT CÒM TÔI

Xuất còm tôi một hôm đánh đờ?
Tôi còn đường đau khổ nhìn theo
Thì nhanh như một đàn heo
Bốn, năm đầu hạc dầm treo lên nhau
Bóc ấn một lúc sạch lâu
Miếng còm, miếng đất, lã lã chửi nhau !

(1966)

DỰA VÀO SỰ VÔ TƯ

Dựa vào sự vô tư trong an lạc
Nên tận giờ Cộng sản vẫn ngهنh ngang
Được vỗ tay ca ngợi từng trắn
Ở lẩm chồ, trử nời gây tội ác !
(Nời đường đưng thiên Đường kiều Mác)
Nời này cũng vỗ tay nhùng vỗ khác
Vì nếu đây không vỗ khớ vào ngay !
Đảng kiểm tra gay gắt đêm ngày
Hỏi nghi khác là đi tù mục xác

MĨA MAI THAY !

Mĩa mai thay mấy con đường tác tị
Độc cầm biên, khua chiềng đường chán lý !
Nào đường sang Nga, sang Tàu, sang Mỹ
Dân tộc diên đều day xéo kéo nhau đi
Thê ký hai mươi thă h thê ký chia ly
Đôi gạo, no tù, đạn bom sát huỷ
Riêng béo bở có may chăng vô si
Nga, Mỹ, hay Tàu chung vắn vu vi !

(1974)

ÔI, ẢO TƯỜNG

Ôi, ảo tường, nhạ thân cây cuộc sống !
Không người, cây hết lá hoa hương
Có người bên, gai góc hoa hoa hương
Đi ngục, Thiên đường lẫn lộn !
Đừng để mắt xanh hồng ảo tường
Bạn lông di, dù năng xẽ huân hờn !

(1973)

TÔI CÓ THỂ ẮN

Tôi có thể ắn vãi cần sắn sống
Ngon lành như nhai kẹo xô-cô-la !
Bạn phục tôi tài hèn cả lộn ã ?
Tôi đường sống trong nhà giam Việt Công !

Mùa đông rét, ào ào gió lộng
Đứng ngấm mình vớt nửa giữa giòng sông
Bạn tưởng tôi xương sắt, da đồng ?
Tôi đường sống trong nhà giam Việt Công !

Chỗ tôi nằm sau mười phân chiếu rộng
Hai người bên, một hủ, một ho lao !
Bạn bảo tôi còn biết làm sao ?
Tôi đường sống trong nhà giam Việt Công !
(1968)

HÔNG TRẦN KHAO KHÁT

Hông trần khao khát thiên thai
Thiên thai lại nhớ trần ai tìm về !
Tâm hồn nhân loại nhiều khe
Khờ dại là đúng, đừng chê trách đời.
Phóng xưa Tử Thúc dong chòi
Đào nguyên lạc bước lại rồi trần ai
Thời y lại chán thiên thai
Giữa bầy tiên nữ thờ ơ như xưa !
Triết nhân là kẻ có thừa
Dù cho cái có là chưa có gì !
Thường nhân là kẻ ngu si
Quảng đi cái có khổ vì cái không !
(1961)

TÔI THƯỜNG ĐI QUA

Tôi thường đi qua phố
Có anh chàng mũ, mắt như hai cái lỗ
Kính chẳng đeo, mồm thối xệch méo
Ngậm vào tiêu, cổ nổi gân lên
Độc hời tàn thối đứt đoạn như rên
Mấy bài hát lãng nhãng ca ngợi Đảng
Đã mang lại Âm no và Ánh sáng !
Một buổi sớm anh hình như choáng váng
Gục xuống đường, tiêu rớt sang bên
Tôi vội văng chạy lại đỡ anh lên
Anh chỉ khẽ rên : Trời, đời quá !

(1959)

KHI MỸ CHẠY

Khi Mỹ chạy, bỏ miền Nam cho Cộng sản
Sức mạnh toàn cầu nhục nhã kêu than
Giữa tù lao, bệnh hoạn, cò hãn
Thờ vãn bần, và thừa dư sức đản !
Vì thờ biết một ngày mai xa xôi nhưng sáng lạn
Không giành cho thế lực yêu gian
Tuyệt vọng đầu lan tràn
Hy vọng đầu tiêu tan
Dân nước đầu đem dài ai oán
Thờ vãn đó, gong cùm trên ván
Âm thầm, thâm tím, kiên gan
Biến trái tim thành "chiếu yêu kính" giúp nhân gian
Nhận rõ nguyên hình Cộng sản
Tất cả suy tàn, sức thờ vô hạn
Thắng không gian, và thắng cả thời gian
Sắt thép quân thù nắm thắt ri ràn !

(1975)

KHI TỚI NHÀ ÔNG

Khi tới nhà ông tôi sẽ nói
Cùng vợ con ông rằng ông đói quanh năm
Tuổi ông già, răng ông mọc, nhưng ông chăm
Đi lao động kiếm phân ngô cốm cối !
Miếng bát sành cốm gân như đá sỏi !
Ông nuốt vào rồi lại tống nguyên ra
Vợ con ông cung cháu chắt trong nhà
Chắc sẽ phải vui lòng hả dạ
Vì thấy ông già tiên bộ khác xưa xa
Dưới chế độ ta Dân chủ Cộng hòa !

(1968)

LẠC GIỒNG ĐEM TRÔNG

Lạc giồng đem trông trộn lẫn tro phân
Để tránh tù ả, nhùng vô tác dụng
Trộn D.D.T. thù xem dám dùng ?
Kết quả là tù đớp vụng hăng cần !
Ngấm thuốc lạc giồng không nẩy một nhần
Đang đã hoàn thành kế hoạch đông xuân !

(1962)

TÔI ĐÃ NGÁN

Tôi đã ngán cả buồn phiền khao khát
Còn trong tôi là rồi rã mà thôi
Tâm hồn tôi giờ chỉ biết buông trôi
Như chiếc lá, mặc dòng đời phôi dạt
Trước mắt tôi màu trần gian đã nhạt
Nét đau thường mờ hết vẻ thể lương
Hạnh phúc xanh xao hường sắc tâm thường
Không đủ thấm nhuần thua lòng mơ ước
Trên đường sống tôi chẳng buồn cất bước
Mặc tuồng lai qua khứ, trước và sau
Cả hai đều nhạt nhẽo ngang nhau
Giống hien, tai như một chiều lạnh giá !
Tôi có lẽ đã thành pho tượng đá
Mà cuộc đời đen đui đập bồi lên.

(1960)

LÃNH TỰ

Lãnh tụ béo nục
Dân đen gầy rục !
Lao động hùng hục
Hợp hành liên tục
Đói ăn khắc phục
Kêu ca tổng ngục !
Cộng sản đánh gục
Đòi mỗi hết nục !

(1962)

CHIM ỒI CHIM

Chim ời chim, chim còn nondai lắm !
Lông còn tỏ chưa đủ che thân
Mỏ nhỏ xinh còn dướm vọt én tình
Sao sớm vội xa rời đôi cánh mẹ ?
Ta ve vuốt cho chim đừng lạnh nhé
Chiều đi rồi sương giá xuống nôi nôi
Dạ thân đang tung bóng tối lên trời
Đừng chiêm chiêm, nằm im, chim nhỏ bé !
Chim có biết đời ta mới hé
Vừa rời đôi cánh mẹ như chim
Giống chim non ta muốn thấy mây trời
Nhìn hoa lá, vờn bay trong ánh sáng
Nhưng Dạ thân, lão già mù quáng !
Giám ta vào trong chiếc áo lông đen
Ta đành ngồi đây trong lạnh tối đê hèn
Bao thường tiếc mò về nắng ấm
Như thửa nào chưa xa lắm, chim đi !

(1958)

HÔM NAY 19-5

Hôm nay 19-5

Tối nay

Toanlăm thờ chửi Bác

Văn thờ mới hỏi phang phác

Thì tôi thôi.

Tôi nghĩ Bác

Chính trị gia sọt rác

Không đáng để tôi

Đồ mở hội

Lăm thờ

Dù là thờ chửi Bác

Đến thẳng Mác

Tổ sư Bác !

Cũng chưa được tôi nguyệt ngoac vài câu !

Thôi hỏi đâu

Mặc thấy bọn văn sĩ cũ đâu

Vuốt râu, xoa đầu, mơn trớn Bác

Thế rồi tôi đi làm việc khác

Kệ cha Bác !

(1964)

TRỜI MƯA TÂM TÃ

Trời mưa tâm tã đêm qua

Sáng nay lạc rổ côn pha trộn bunn

Sá gì bệnh sán, bệnh run !

Đip may hiếm có tũn tũn nuốt nhai

Tôi nghe rào rạt bên tai

Một nhân lạc phải trộn hai nhân bunn !

(1962)

MÀU THỜI GIAN

Màu thời gian đã chuyển về sắc xám
Vị thời gian đã ngả đổi mùi thiu
Nửa trang đời dập xóa, tẩy còn lưu
Và còn đó nửa trang dài lạnh trắng...

Tim trúng độc hóa ra bầu mặt đắng
Hệ thần kinh một mớ chỉ xù lông
Nửa trang đời không một chữ nào trông
Thành nét chữ, nửa trang dài lạnh trắng.

Không gian tất không còn vương chút nắng
Một vầng trăng lạnh lẽo đứng bơ vò
Nửa trang đời toan viết một bài thơ
Nhưng lối văn, nửa trang dài lạnh trắng...

Giông gió hết bờ phở trong quanh vắng
Cảnh hoang tàn cây độ mái nhà xiêu
Nửa trang đời thâm tím với bầm biêu
Lông dột nát, nửa trang đánh bỏ trắng ?
(1963)

TOÁN TÔI GIỜ LẠC

Toán tôi giờ lạc ngoài đồng
Có ông quản giáo ngồi trông đằng hoàng
Thửa cỏ quản giáo trông ngang
Một anh tranh thủ vội văng nuốt nhai
Vài nhãn lạc cả vỏ ngoài
Quả tang ! Báng súng nện hoài không thôi
Mồm anh tóe máu, vêu môi.

(1963)

NHÌN THÂN CHẾT

Nhìn thân chết hiện lên dần từng bước
Thân tù cao không có lực xô lùi
Anh chết oan, chết thảm, chết dập vùi
Hồn khô nào không thể nào siêu thoát
Đêm đêm hiện về đây lạnh toát
Bờ đồ đen, bụng phủ chướng bước đi
Anh ngược nhìn tôi, ra hiệu chẳng nói gì
Mặt bủng xám, mắt ngời lên sáng quắc
Anh ban đời, đời tù lao nghiệt khắc
Có thể nào đốt được nén hương thơm
Tặng hồn anh cũng quả trứng bát cơm
Đề tỏ ý xót thương và tưởng niệm !
Anh đã linh thiêng về đây ứng nghiệm
Thế đủ rồi, tôi hiểu, hãy nên lui
Thế xác anh chuột khoét đã chôn vùi
Hồn anh hãy về vui nơi cực lạc
Lưu luyến chi đời tù lao đói rạc
Sống đọa đây thoi thóp, sống ngựa trâu
Chết như anh, hết khô, có chi sâu ?
Anh vẫn nhìn tôi, buồng bình lắc đầu
Coi mặt đất cực hình chưa hưởng đủ ?
Tuy anh đó, thôi chào anh, tôi ngủ !

(1968)

BAO NHIÊU RỰC RỖ

Bao nhiêu rực rỡ ngày hôm trước
Trời đất hôm nay mất cả rồi !
Khóm cỏ vật vờ lay bóng nước
Buồn thiu trở trọi phía đôi xa...
Lối xóm bỏ phờ phời xác nắng
Đi về thờ thần một mình ta
Vẫn biết chỗ trống là chuyện hão
Mau xanh năm tháng có là bao !
Mỗi môn thường nhớ đôi trong mộng
Mộng tối hoàng hôn mộng cũng tàn !
Cơm áo đôi ta là cái nạn
Hùng tâm thôi có cũng thành không !
Bóng tối đưa chiều qua xứ bạn
Trối xa thường nhớ gọi, mệnh mông...

(1964)

NÀY NHỮNG KẺ

Này những kẻ suốt đời khao khát
Thieu thảng năm thành từng đống tro buồn
Mà trái tim đau còn như lửa rát
Đốt từng giây từng phút, bóng linh hồn

Này những kẻ ước mơ côi cỏi hết
Bước trần ai sức liệt gân chôn
Trái tim đau là một năm mồ chôn
Bao ký ức bầm thâm còn lẩn vết !

Hãy đến cùng ta, ta là Thân chết
Hãy đến cùng ta như những dòng sông
Lòng ta sâu thẳm mệnh mông
Bao nhiêu khô nỏ nòi trần thế
Về đến lòng ta cũng hóa không !

(1965)

ĐÔI TÔI RỒI SẼ

Đổi tôi rồi sẽ tôi đâu
Lòng tôi cũng chẳng tìm câu trả lời !
Nhà lao nay bước chân rồi
Ngày mai có thể như chời lại vào
Đất này là thế, biết sao
Tội hay vô tội luật nào xét cho
Người dân chẳng khác con bò
Nay cày ẽ cò, mai lờ sát sinh
Những gương bắt bớ quanh mình
Toàn dân lương thiện tội tình gì đâu !
Đổi ấn ta thán một câu
Phản tuyên truyền tội ở đâu buộc vào
Thế là đến ở nhà lao
Sống đổi bầu giá biết nào kêu đau ?
Hèn ngu, trí thức, nghèo, giàu
Phú nông, địa chủ tưng xâu đi tù
Nhà sử cho chí thấy tu
Cùng chung số phận mặc dù tử bi !
Bàn tay mọi rợ, man di
Hề nghi là bất cứ chi tội tình
Nhiều khi tôi tự nhủ mình
Phải phong lúc bất thình lình bị tùm
Áo quân sắp sẵn sớm hôm
Đề khi bị bắt là ôm đi liền !
Cuộc đời kẻ cũng hơi phiên.

(1960)

NĂNG PHAI

Năng phai, trời đất nua nua
Một ngày tám tối khổ nghèo trôi qua...
Ngôi chùa heo hút đông xa
Cũng theo thôn xóm tan nhòa...đêm buồn...
Chiều đi không một tiếng chuông
Tiền ta về với căn buồng tối tăm
Đêm nay nào phải đêm rằm
Mà mong trăng sáng lên năm trời xanh !
Gió rừng vạt vĩa cây cảnh
Có con đom đóm vờn quanh năm mồi
Bao giờ cho hết điện rồ ?
Bao giờ tìm giếng nước hồ phường phiêu
Đường đời chông chênh phiêu lưu
Lông nãy rồi mãi buồn thiu rã ròi
Lung linh sao sáng trên trời
Ấy nơi xa thăm khốn với đi lên !
Đêm về run dế ri rên
Nhớ thương rồi sắp triển miên sáng ngày
Ôm đau hình xác hao gầy
Ngày mai lại giống ngày nay, mong gì ?
Cúi đầu, năng bước chân đi
Mấp mô lối xóm, đen xì mặt ao
Trời cao muôn vạn vì sao
Đò là thế giới của bao mong chờ !
Hè qua, thu tới bao giờ
Đông buồn đã chông gậy chờ đợi ta
Rồi ra trông lại ngày qua
Mệnh mông một bãi tha ma lạnh lũng
Gió than, đêm tối mịt mùng
Chung quanh ếch nhái côn trùng vẫn kêu

(1965)

KHẮP NON SÔNG

Khắp non sông vang nhịp đàn xuân sáng
Lồng nống nê khốn mở đón xuân sang
Xuân ước mơ, mơ ước đông băng rồi
Thăm nỏ đào hoa, sắc lông tím ngắt
Sáng biếc mây trời, tối sẫm ánh mặt
Giải đôi buồn, xuân vẫn tới xuân ơi !
Muôn cao hay theo khúc đàn xuân mới
Hồn nống chim, đôi cánh rú đau rồi
Năm tháng trôi, hồng thắm sắp phai rồi
Thắm nhạt, hồng phai, tiếng lồng thốt thức
Hiện khúc tung bùng đàn xuân nào nức
Lối nhịp rồi xuân hồi chờ ngân cao !
Ước mơ chi khi nọ nần cơm áo
Còn nặng nề lên hình xác xanh xao
Xuân đến kia, hồn nước chứa thay màu
Lối hen cũng xuân, tiếng đời văng ngắt
Biết đến bao giờ lồng xuân mới tắt
Tiếng ghen ngao sai lối nhịp xuân đi !
Xuân thắm tươi, xuân của đất của Trời ,
Xuân xám ngắt, xuân của người của nước !

(1964)

TRƯỚC MẮT NHÀ THƠ

Trước mặt nhà thơ
Vạn vật tỏ mờ ảo thực
Vũng nước ở gã cũng hoá đại dòng
Bác phu xe lưng gập xuống đờ đờ
Cũng nhỏ cũng to chẳng khác gì các đế vương lưng danh sách sử ?
Nhà thơ có khả năng biến chiếc diều cầy thành bát tử
Biên bản cầm quyền nghiêng ngả non sông
Thành lũy hề nhỏ nhẽ bồng lỏng
Nhưng ở xứ muối mông
Những nhà thơ loại này chỉ có
Hai bàn tay không
Mà cảnh sát tự do xông tới nhà khoá lại !
Thế giới muốn gặp những nhà thơ loại này xin mời vào các trại
Tập trung rừng rợn trên rừng
Các nhà thơ sẽ đọc cho nghe những lời thơ
Mà chẳng phải là trảng sãi Kinh Kha tóc kia cũng rụng
Hất tung chiếc mũ vàng sao lấp lánh đêm rừng !

(1972)

ANH LÀ MỘT

Anh là một sinh viên Hà Nội
Đem trù tích anh ngồi đun suốt tối
Chiếc bát men vỡ hỏng thay nôi
Mắt nhấp nhieu, anh ngoáy nếm liên hồi
Những mẫu sắn chặt bỏ đi vì thối
Vì lộn không nhà nôi, anh ôi !

(1969)

DÙ ĐỔI TA

Dù đời ta sa đáy vực khô' oan
Cũng được, miễn là thoát ra khỏi đó
Đổi ta sẽ tự do như gió
Mang lời ca tha thiết tâm can
Bay khắp địa cầu kêu cứu nhân gian
Trừ Cộng Sản !
Là nghệ sĩ ta chỉ có một niềm lo đơn giản
Ta biết khô' oan là một thứ linh đan
Nuốt vào là bỏng cháy tim gan
Lời ca hoá ra van tuê !
Nên quần quai nổi chìm, đớn đau là thế
Bạc cả tóc râu dưới đáy vạc dầu
Ta chỉ ngẩng đầu cầu xin Thượng Đế
Đừng để linh đan quá lửa đốt thành than
Cả cuộc đời sáng tạo tân toan !

(1973)

TRONG BỘ MÁY

Trong bộ máy tù đầy bằng sắt
Tôi không muốn thấy những dòng nước mắt
Càng không muốn thấy những điệu cười !
Tôi muốn sao tất cả mọi người
Chỉ có hàm răng nghiền chặt
Bàn tay không đụng vào đầu !
Không chịu hoá thân thành chó hay trâu
Phải thăm thía rằng tù chóng hay lâu
Là do có hay không lũ người trâu người chó
Nếu chúng ta không là đất thó
Chúng ta sẽ được là Người !

(1970)

TRONG CHIẾC VỒNG

Trong chiếc vồng trời mây cây lá
Tôi nằm nghe chim chóc liú lo ca
Vồng đu đưa theo làn gió hiền xoa
Vàng trăn nhột, mồ hôi ướt vã
Những ngày đẹp vồng trời mây cây lá
Thêu chỉ vàng chỉ bạc óng nền xanh
Vồng đu đưa uyển chuyển cây cảnh
Ru lắng sạch bùn nhơ cặn bã !
Nằm trong vồng hôn tôi thử thả
Thấy đời êm như cuộc sống trong tranh
Bốn chung quanh dáo dạt một màu xanh
Xanh của lá của trời, rêu, cỏ, nước...

(1965)

MÙA ĐÔNG ẬP TỎI

Mùa đông ập tới, đêm rừng già
Gió bắc mùa rầm lướt thướt qua
Củ khoai hã dìm thành vô giá
Bệnh cũ âm thầm lại phát ra
Lũ tôi đã đoán bao người ngã
Trong vụ đông này khó đứng qua
Thân xác như hình nan cốt mã
Mong câu Đông giá nôi tay tha !

*(1970)

QUANH HỒ LIỄU RỪ

Quanh hồ liễu rủ
Giữa hồ tháp đứng âm u
Đền Ngọc Sơn không hưởng khói lạnh lung
Câu Thê Húc nằm nghe lá rụng...
Đâu những bác thầy tàu, thầy cúng
Những bà già đi lễ năm xưa ?
Cảnh Hồ Gươm mùa nắng bốn mùa
Lân quất bóng rùa, lặng lẽ...

(1958)

KHÔNG TƯỞNG TIẾC

Không tưởng tiếc, thôi xin chào ước mộng
Ta về nơi u ám của mùa Đông
Bỏ lại sau bao loang loáng xanh hồng
Không tưởng tiếc, không còn gan lẫn lửa !
Thôi, thôi nhé mùa Đông đừng gõ cửa
Lòng của ta lay gọi những trưa hè
Lé lói lại vài ba tia nắng hé
Chỉ càng thêm mờ xám quang đời mùa
Thôi thôi nhé, lòng ơi, đừng khờ nữa
Thôi giãn buồn, thôi giấc mộng ngày xưa
Khua động lắm chi những tháng năm thừa
Khi thân thể đã không đứng sửa chữa !
Thôi hãy đốt đời xuân trong sắc lửa
Đề hồn xanh theo khói biếc bay đi
Huyền nhiệm thay, ngay giây phút phân kỳ
Trong ánh mắt đã say màu quên lãng
Thôi hãy rót tương lai vào quá vãng
Trong rượu hồng hay máu của lòng ta
Trong rượu trong hay nước mắt ngày qua
Khắp quanh ta muôn vật hãy phai nhòa !

(1963)

TOÀN TOÁN ĐÀN

Toàn toán đàn đôi, chất chông một xó
Sàn dưới, sàn trên như hạp như nung
Bi lên nhò trong một chiếc cặp lồng
Hỏi đất hỏi người bốc lên, thỏ khó !
Quần áo nông hời giăng đầy đầy đó
Muối rệp tung hoành, chuột dạn lông nhông
Mùi hủ tiêu, hủ tiêu cũng xông
Hủi, xuyên, ho lao, điên rồ, náo động !
Cứ như thế lui dần sự sống
Cứ như thế rụng dần từng móng...

(1968)

TÔI LẠI VỀ ĐÂY

Tôi lại về đây
Giữa căn phòng nặng dầy ký ức
Không khi quanh tôi hình như rạo rục
Mười năm trời, Hy vọng, Thời gian...
Tôi lại về đây, thể xác lụi tàn
Cuộc sống lâm than, giống trước
Khác chẳng, đôi bước về chiều
Đói nghèo, ốm yếu...
Mười năm trời vẫn còn đây chiếc diều
Nhưng ngày sải rộng
Ngồi không, nuốt khói buồn tênh
Chiếc giường tre nan gãy cặp kên
Biết mấy đêm dài heo hắt
Áo cơm, nước mát, chuyện lòng
Chiếc bàn mộc một sâu gặm hổng

Ngăn đây, lòng chông toan thờ !
 Những vãn thờ thất chí giận đời
 Giấy ô, mực mờ, dán nhăm
 Tôi muốn xem những mảnh lông bị gặm
 Những hôn tôi tới, âm, tãn đen
 Không chút men thừa để ủ !
 Chiêu hôm mệt ngủ
 Bóng tối nhẹ nhem đã tụ trong buồng
 Tôi ước oải buồng mình xuống ghê :
 "Muội năm trời vãn thê, hoặc tôi hôn !"
 Muối đói chập chôn, man rợ
 Trên chiếc tử sơn dâu, rạn hồ ?
 Con thạch sùng bỏ ngõ bờ ra
 Tôi mò xem, dưới lớp bụi nhòa
 Đứng sững từng chông sách báo
 Vả tôi chán nản đập vào :
 "Mỗi ký bảy hao, giấy nát !"
 Muội năm trời xốt xa mất mát
 Nát tan ảo tưởng lọc lừa...
 Mảnh đất cày bừa thừa trẻ
 Hạn khô, nứt nẻ, bỏ hoang rồi
 Tôi đã uống mồ hôi tát nước
 Trái đất mệnh mông thu vào một thước !
 Mưa rắc bụi, hăng cây phía trước
 Mưa Đông tước trụi lá cành
 Chiếc máy phóng thanh
 Vãn hát loanh quanh vai điệu hát...

(1966)

CÓ NHỮNG CHIỀU

Có những chiều mưa buồn lạnh công
Giữa hùn tròn tề tím xương da
Chống cuộc nhện rừng núi bao la
Trong bụi nước mờ mờ lẫn bóng...
Có những chiều mặt trời như lửa hồng
Giọt mồ hôi mờ xốt con người
Đặt gánh phân, nhìn bốn phía đất trời
Rừng núi đứng im lìm trong nắng lửa
Có những chiều thớt gân rời rã
Trong sân buồn thò thân vào ra
Rừng núi xanh, xanh tận mắt xa
Vòm mây trắng bay về nơi ước mộng...
Những chiều đó, lòng tôi xao động
Nhớ mẹ cha vô vô trời xa
Xốt thân từ đơn chiếc, tiếc ngày qua
Hận, sầu, nhớ đập đổi tàn tạ !

(1961)

TÔI NHỚ CĂN PHÒNG

Tôi nhớ căn phòng bữa tân thuốc lá
Sách vở ngồn ngang nằm la liệt cả
Chiếc diều hát nùng hơi đầy ba
Bộ đồ trà hoven cầu sơn khuya pha
Tôi nhớ chiếc bàn tim óc vật vờ
Quen năm tháng ngày đêm vật vờ
Bao giờ thuật cảnh từ lao nhọc chớ
Tôi lại về căn gác thiết tha
Sống cuộc đời vì nghệ thuật sống
Cuộc đời đã đầy tôi lần nọ
Qua các trái tù trên đất Bạc Xương da !

NĂNG ĐÃ LÊN RỒI

Năng đã lên rồi, hè đã sang
Trước sân yên tĩnh bóng cây băng
Anh em tù phạm đem chân áo
Phời khắp sân và giấy thép cao
Quần áo chân man tuy chẳng mới
Phân đông rách và mẫu hạc phai
Nhưng những con người trong khổ ải
Trầm ngâm ve vuốt, lo ngày mai
Bỗng dưng tôi thấy lòng bồi hồi
Vì tôi nghĩ tới ngày tháng trời,
Và vì những thú phời trong năng
Là cả đông buồn trước mắt tôi.

(1961)

TÔI LÀ BẠN

Tôi là bạn của cô gái đi
Ế khách ngồi ngủ gật ở vườn hoa
Tôi chẳng có gì an ủi cô ta
Ngoài tình cảm chan hòa và không khinh bi
Tôi là anh của những em nhỏ tí
Xó chợ đầu đường, ăn cắp vặt nuôi thân
Bé tí hơn mẹ từ tội bao lần
Miệng tục tũ, hồn như trang giấy trắng !
Tôi là con lão ăn mày cay đắng
Không gia đình, tàn phế, lắt lay
Mỗi lão sõi một bữa rượu thực say
Nghe lão khóc kể những ngày xa cũ
Tôi, tóm lại, là trái tim ủ rũ
Thông cảm với nhiều số phận buồn đen
Vì chính tôi, tôi là gã nhiều phen
Khô đói, lao tù, nhục khinh nếm đủ !

(1967)

VỚI TÔI, NGÀY SỐNG LÀ

Với tôi, ngày sống là sống già
Lao động nhọc nhằn, đói ăn rữ rã
Chuyện phiếm, bông đùa như quên tất cả
Và như tù mãi chẳng cần ra
Những đêm về tôi mới sống xót xa
Cả quá khứ, tương lai cũng hiện thực
Tim với óc căng lên vì động lực
Đầy vãn thờ ơ đau khổ chôn ra
Những vãn thờ có hình dạng là hoa
Song sức phá vãn lẫn hồn trái phá !

(1971)

BIỂN ĐÃ MÊN H MÔNG

Biển đã men h mông, sông đã dài
Người nhỏ bé lại còn phóng đại
Gọi sông biển là Trường Giang Đại Hải !
To, to thêm, nhỏ, càng nhỏ lại
Ôi những vũng tim óc bán khai
Sóng dữ tha hồ man dại !

(1972)

SỬÔNG XÁM

Sửông xám rừng cây xuống mít mủ
Xửong từ mẫu mồ đất hoang vu
Sửong mủ ôm kín khu âm phủ
Sửong muối đãi trong hũ hận thù !
Râu mọc xồm ra, tóc bạc xù
Mưa ngàn gió núi tái tê ru
Chân trời thương khóc bao sửong phụ
Đêm tối, hồn oan khuất vụt vũ !

(1970)

BAO THUỜNG TIẾC

Bao thường tiếc cảnh bình minh thức dậy
Vườn đầy chim, trời xanh ngát, mát tuổi
Gió động hàng tre và nắng như cười
Bàn một đĩa ngô văng bung béo ngậy
Mẹ chẳng biết tự bao giờ đặt đây !
Tôi ngồi ăn quên mất cả câu mời
Thầy ngoài sân đương đứng gậy rơm phơi
Mẹ trong nhà ru cháu nhỏ ã òi...

(1965)

MỘT HÌNH BÓNG

Một hình bóng mờ hồ của thời xưa ấu thò thoáng hiện
Giấc ngủ cơn say mà cay đắng đã mệnh mông
Thế giới vô tri, thường nhờ chấp chúng
Lay tỉnh, quặn đau vùng bụng !
Ôi những trưa buồn nằm trong thung lũng
Mặt đã quầng, má xanh đã trũng !
Tôi cần một giấc ngủ yên
Quá khứ thường xuyên xô xiên phóng ra luồng điện
Giật tiêm thức tôi co lại quặn lên !
Điện tắt, song buồn lan mãi, vô biên !

(1972)

CÓ NGƯỜI MẸ

Có người mẹ gãy nhom mắt loa gần loa
Có người cha quá già, quá yếu !
Có người con bất hiếu là tôi
Hết tù lại tội
Bệnh ốm không nuôi nổi thân mình...
Ôi người mẹ nặng tình yêu dấu !
Ôi người cha hiếu thảo lòng con !
Còn hay mất ?
Ngày con đầy bụi đất trở về
Căn gác
Là rưng xào xạc canh khuya...
Bóng cha già gãy guộc đứng kia
Phát trần nhẹ đưa, lẳng lẽ
Trên bìa sách bụi bân con
Bóng mẹ già sâu muộn héo hơn
Quả tay rờ mờ
Nạm tóc củ gừng đánh gió lưng con
Chiều âm thầm lạnh tạt trên non...
Không còn được nữa
Những tình xưa thường mến vô vãn !
Gió núi mùa ngàn, lạnh buốt
Rau rừng ngoạm nuốt thân trâu
Kiếp sông về đâu ?
Đón phía say lau một màu hoang xám
Đi về những đám tang câm
Trong ly tan thương tâm
Chết chóc âm thầm
Con vẫn nuôi mầm mồi ước
Xoay vần thừa trước xa xăm !
Mịt mù trời đất tối tăm
Mẹ thấy sống được bao năm trên đời !
Con sợ nổi đời đau đớn
Ngày về, rợn buốt tim gan
Cuộc sống hoán toàn vô nghĩa

Niềm lo rĩa rói tâm tình
Bao lúc hiên nguyên hình chó đẻ !
Ai thương người trai trẻ
Cùm gông nứt nẻ da xường
Ma vẫn mô màng ảo tưởng
Cho đời bận vướng con tim
Đời lả sà lim
Vẫn mộng lăm chim vô cánh
Vượt trời xanh tới xứ yên lành !
Xường da mong manh
Đói rét tranh giành xác ôm
Đời như đóm lửa lụi tàn
Muội rệp từng đăn, cắn xe
Ta thường tiếc cuộc đời, tuổi trẻ
Ta lại thương người mẹ thường yêu
Người cha sớm chiều héo hắt
Xuân về nước mắt chan chan !
Bao giờ chết nổi ly tan
Bao giờ dòng lệ khô oan mới ngừng ?
Xuân này đau đớn vô chừng
Thân còn chôn sống xó rừng đắng cay
Bao nhiêu thương nhờ mẹ thầy
con xin hẹn tới một ngày xuân vui
Rưng rưng hai giọt ngậm ngùi
Con xin Trời đất niềm vui cuối cùng !

(1968)

XUÂN THẨM

Xuân thẩm, hē tuồi, đã mất không
Nền lòng hoang xám buổi thu đông
Bôn phưởng vắng lạnh, mùa khô chết
Theo lá, ngàn cây đứng tiếc trông...

Tan tác vàng khô gió cuốn tung
Mùa thu đường chết giữa không trung
Tiếng thu rên xiết lỗi trắng trời
Trong tiếng vàng phai, tiếng náo nùng !

Thu đã về đâu ? đây gió đông
Pha màu hoang lạnh khắp non sông
Chờn xa khi đất trời thay sắc
Anh có buồn thường thân thể không ?

(1964)

NẾU EM KHÔNG PHẢI

Nếu em không phải người em gái
Trong giấc mơ dài suốt tuổi thanh xuân
Thì lòng anh mùa lạnh với tre tàn
Sao có thể rức hờn lên để dài ?
Ôi, em chính là người em gái
Trong giấc mơ hầu tuyệt vọng mãi hôm nay
Mỏi về trong căn gác khô đau này
Cưỡi bến lữ cho bàn tay anh nắm
Bàn tay ước mộng bao năm !

(1963)

KHI NAO ANH SÁNG

Khi nao anh sáng của vầng trăng
Còn chiều vầng trên hai mái sương
Thì lòng khi ấy con mong sáng
Đôi vầng con hai bóng giăng thường
Nhưng khi bóng lờ của đêm sẫm
Đã phủ lên đầu hai mái thường
Thì lòng tôi khó mà phân biệt
Vầng trăng sớm tôi với đêm trường !

(1964)

NHỮNG GIẢI MÂY CHIỀU

Những giải mây chiều vằng mầu chang
Nằm trên đỉnh núi sáng hào quang
Chứng mười lăm phút rồi tan loang
Nhường chỗ cho màu mực tím loang...

Em ví lòng em như buổi sáng
Khi bình minh ló, tiếng chim vang
Lòng anh em nói em không hiểu
Muốn hiểu em đi, hãy đợi chiều !

(1965)

CÓ PHẢI EM LÀ

Có phải em là em bé
Bố tập trung xa cách đã mười năm
Bố dưỡng em là bác da ngăm ngăm
Là đồng chí bí thư nơi mẹ em công tác ?
— Anh là bạn tù của bố em, tử tình khác
Về tìm em để nhận họ tin
Bố em giờ đau ốm cần xin
Ít ký ninh, ít đường đen bồi dưỡng
Bố dặn mẹ hãy an lòng, đừng ngượng
Bố hiểu cảnh tình rất thương mẹ và em
Hãy nín đi em đừng khóc !
Bố sắp về rồi, bố sẽ cho em đi học
Mua cho em đôi dép em đi
Em sẽ được là thiếu nhi quàng khăn đỏ
Là cháu ngoan bác Hồ em có thích không ?
— Có thích !

(1976)

CÓ THỂ CÔ TA

Có thể cô ta là người trong sách
Và hình như đã hiểu tôi nhiều
Biết đâu rồi, tôi chẳng được yêu
Yêu tha thiết, chân thành, trong sạch !

Từ buổi đó, tháng ngày tôi cộc cạch
Đạp chiếc xe tăng tới hiệu cô ta
Mua con tem, thiệp giấy, gọi là
Tiền chẳng có, gia đình tôi thanh bạch
Song mấy năm rồi tôi chỉ là người khách
Chung thủy, hơi buồn, chẳng nói bao nhiêu
Hình ảnh cô ta như ánh mây chiều
Gọi thường nhớ mở hồ, xa cách...

(1964)

TÔI KHOA KHÁT

Tôi khao khát một tình yêu thuần khiết
Tạp chất cuộc đời không bị dính mây may
Một tình yêu từ ngàn trước tới nay,
Chỉ những chàng say tưởng ra và viết !
Tôi mơ ước một tình yêu mãnh liệt
Sức hút địa cầu không thể hút, cao bay
Mặc hành tinh bụi bặm đứng hay quay
Tôi xú những chàng say bao đời tha thiết !
Sức của tôi giờ đây héo kiệt
Giữa bùn lầy chân đứng lung lay
Và đôi cánh nhiệm mầu mà những chàng say
Chấp nối cho tôi, buồn thay, đã liệt !
Song men họ rót vào hồn tôi tình khiết
Đã hoá thành chất độc đắng và cay
Gân óc tim tôi mòn mỏi đêm ngày,
Yên tĩnh đời tôi mong gì được biết !

(1966)

BOM ĐẠN TĂNG CAO

Bom đạn tăng cao chưa đủ !
Tên lửa tầm xa chưa đủ !
Đất này cần quân nát bởi xe tăng
Mới có thể san bằng khô' nhục
Mới có thể đào lên khôi phục
Giá trị con người, phong ~~lực~~, thi ca.
Dù xích tăng nhằm nghiền nát đời ta
Dù bước tận cùng Cộng sản thủ tiêu ta
Ơi, những binh đoàn trọng pháo chiến xa
Tiếng gầm rú của người sẽ làm ta hả dạ !

(1972)

THÊ LỤC ĐỎ

Thê lục đỏ, phải đồng tâm đập nát
Đề nó hoành hành, họa lớn sẽ lan nhanh
Nhưng không thể dùng bom A bom H
Phá nát địa cầu vì một lũ gian manh
Nên phải viết, phải muôn ngàn kẻ viết
Những tội tày đình được bưng bít tinh vi
Nếu nhân loại mọi người đều biết
Cộng sản là gì, tự nó sẽ tàn đi
Thử sinh thành tử ấu tri ngu si
Sử hiệu biết sẽ là mô huý diệt

(1973)

TỪNG CÒN NÓNG DỘI

Từng còn nóng dội, từng còn rét
Thịt bắp tiêu dần, xương vôi da
Chân vỡ sưng, cùm nhay lở loét
Rệp muỗi quây quần hút máu ta.
Vụ hè oi bức trong hầm đá
Không khí như là hơi nước sôi
Ta khắp thân mồ hôi ướt và
Cồm muỗi nhai cũng phân chuột hôi
Thời gian ẩm mốc, ngày như tối
Cặp mắt mờ run loá hắt rồi
Hốc mũi hơi thũng xông nhức nhối
Một mùa trong mộ đời qua trôi...

(1972)

ĐƯỢC NGHE BÀ

– Được nghe bà kể khô?
Con thấy đời con thực là đáng chết !
Con đã đi bóc lột để nuôi bà
Con bây giờ không dám nhận là cha
Dù bà là do con đẻ ra
Con, thành phần địa chủ thói tha
Trước Nhân dân, trước Đảng, trước bà
Xin thành khẩn cúi đầu chịu tội !
Đó là lỗi một cụ đồ ở ngoại thành Hà Nội
Trước đâu trường giảng giới với con.

(1972)

SẼ CÓ MỘT NGÀY

Sẽ có một ngày con người hôm nay
Vất súng, vất cùm, vất cò, vất Đảng,
Đội lại khăn tang, quay ngang vòng nạng
Oan khiên !
Về với miếu Đường, mồ mã, gia tiên.
Mấy chục năm trời bức bách lẳng quên
Bao hận thù độc địa đẩy lên
Theo hường khói êm lan, tan về cao rộng
Tất cả bị lừa qua cơn ác mộng
Kẻ lọc lừa, kẻ bạo lực xô chân
Sống sót về đây an nhờ phúc phận
Trong buổi đoàn viên huynh đệ tưởng thân
Đứng bên nhau trên mặt mát quây quần
Kẻ bùi ngùi hối hận
Kẻ bồi hồi kính cẩn
Đặt vòng hoa tái ngộ lên mộ cha ông
Khai sáng kỷ nguyên tả trắng thảng cò hồng !
Tiếng sáo mục đồng êm ả
Tình quê tha thiết ngân nga
Thay tiếng tiến quân ca
Và quốc tế ca
Là tiếng sáo diều trên trời xanh bao la !

(1971)

NGHĨ TỐI

Nghĩ tối cuộc đời, nghĩ tối tương lai
Là tim muốn nát ra vì vỡ nát
Không nghĩ tối gì, không nghĩ tối ai
Thì lửa đốt thiêu lông rộp rât !
Hai nỗi khổ như là hai cái tát
Giáng vào hai má chính cuộc đời trai
Bị ngục tù ử mộc, bốc mùi hoại !

(1970)

TÔI TIN CHẮC

Tôi tin chắc một điều
Một điều tất yếu
Là ngày mai mặt trời sẽ chiếu
Tôi lại nghĩ một điều
Một điều sâu thẳm
Là đêm tàn Cộng sản tôi tắm
Có thể kéo dài hàng mấy mươi năm
Và như thế sẽ buồn lắm lắm
Cho kiếp người sống chẳng hao lắm !

(1969)

TÔI ĐI MỘT MÌNH

Tôi đi một mình trong đêm trẫm
Cửa đóng âm thầm, phố vắng thênh thang
Hai dãy cây tam tấp thẳng hàng
Bên hè, cúi đầu sẽ sống
Một mình đi lững thững
Bụi mùa rồi
Nước mắt cô đơn vì sao khóc trên trời !
Gió ngừng hồi
Cây lá ghen lời
Không biết giờ này nằm tới
Mình còn đi in bóng với cây không ?
Có con gì vụt qua đường không tiếng động
Một con mèo, có thể là con chuột cống
Mắt mình ngày một kém đi
Ngày trước khi buồn
Mình thường thả thò, ước mơ suy nghĩ
Giờ chẳng ước mơ chi
Nhưng còn suy nghĩ
Suy nghĩ thích hơn nằm nghỉ.
Đôi tình nhân sát vào nhau, thủ thi
Không biết rằng họ có hiểu họ đang đi

Trên quảng đường lần xích tãg khủng khiếp !
 Quảng đường cớ kim hiên triết
 Dốc cả niềm tin san bổ vẫn chẳng thành !
 Bóng ngả lênh khênh
 Gũ gũ, tóc bù, thất thêu
 Ý nghĩ đắng cay khỏi đau bằng tiếng Nếu
 Lăm le chẳng lười
 Khiến mình cười
 (Cái cùi vế nên hình cái mếu !)
 Xe sở Công an lóe đôi đèn chiếu
 Vụt qua, vĩa mắt hút dăng xa
 Ôi chiếc đèn pha !
 Ánh man mọi chia vào đâu tâm nã ?
 Người đã lừa tan sự yên tĩnh bao nhà ?
 Một chiếc xe thùng lọc xọc lăn qua
 Khiến cô gái lẳng chời đường ngôi thừ trên ghê đả
 Chửi một câu tục tĩu giữa vườn hoa
 (Nguyên là ngôi chùa thời thuộc Pháp)
 Ô, nghi lại cái thời thuộc Pháp
 Càng thường cô gái lẳng chời
 Chân dít suốt đời như thế !
 Anh hàng phở ế
 Mấy năm rồi còn ôm gói ngôi đây
 Những chiếc đùi gà béo căng mỡ chảy !
 (Ngày mai mình sẽ ăn cơm)
 Đường phố này ngan ngát giống hoa thơm
 Về đêm hương mới tỏa
 Nhưng đời ủa hái quả
 Hương buồn thỏ thần trong đêm...
 Một đồng xuống da co quắp trên thêm
 Trên mặt thêm bóng đen, nhẩn thín
 Giống như in mặt mũi cuộc đời !
 Ngửa mặt trông trời
 Trời mờ bụi mưa rồi
 Cúi mặt nhìn đất
 Đất ướt đầm nước mắt

Chắc chắn mùa đông, sẽ còn cắn chặt
Hàm răng ma băng giá
Lên da thịt loài người
Loài chi' dám cười, không dám khóc !
Từng đồng gạch vôi tung bừa ngang dọc
Những ngôi nhà cũ phá đi
Những ngôi nhà đầy đủ tiện nghi
Lũ cháu mình sẽ đất nhau tới ở !
Loanh quanh lại anh hàng phở'
Những chiếc đùi gà béo căng nước mỡ !
(Cháu mình rồi cũng có chân tay)
Những ai kia mà húp híp mặt mày
À, ảnh mấy tay thâu khoán
Chuyên nghề vẽ bậy
Kiểu thiên đường khủng khiếp dựng đây !
(Cổ' chúng thiếu sọi giấy thông lọng !)
Mình đã quên một điều quan trọng
Là về đêm
Mọi vật đều yên
Mọi mắt nhắm nghiền
Không động đậy !
Thôi về ngủ, mặt trời lên, sẽ dậy.

(1969)

CHÌM THỎM GIỮA

Chìm thỏm giữa biển mù đen xăm
Giữa thanh âm muôn loại vô vang âm
Giữa vấp va, ôi kiếp sống âm thầm
Đêm vô tận, hưởng về đâu, mỗ mỗ ?
Người bình lính, gậy đồ la, bước chậm !
Hồn cùm giam trong chiếc bị xin còm
Mặt thỏa thuê khi ngửi thấy mùi thỏm
Một mẩu cháy đây ngộ thừa buổi sớm
Biển thẳm đen sẽ trở thành ghê gớm
Nếu hồn người thoát khỏi ngục đen kia
Nhìn người đi hồn vãi xác chia lìa
Bao xúc động lòng ta dấn cả lại
Ta cũng sống trong khốn cùng quẩn quại
Nhưng người ơi, người mới thật bi thường
Kiếp sống cầu bủ, xó chợ đầu đường
Đã biến mặt người thành ra súc vật
Ôi, đó mới là điều kinh khủng nhất !

KHÔNG PHẢI CHẾT

Không phải chết, sống mỗi mòn mỗi khiếp
Sống niêu cơm, manh áo cũng đoa đay
Sống yên lành, song cũng khó yên thay
Sống lao tù, sống bệnh hoạn lắt lay
Sống đau nhức cả thân kinh bắp thịt
Sống dưng mắt đỏ ngầu trong xám xịt
Năm tháng kéo ừn ừ lên bất tuyệt
Đi sống thể chẳng tha tử diệt
Mà không hề lường lự may may
Thiên đường hay địa ngục cũng đi ngay
Nhưng một niềm hy vọng dang cay
Đã đóng chặt ta xuống mảnh đất này !

(1973)

CUNG ĐÀN BỊP

Cung đàn bíp bồm năm xưa
Giờ nghe lạc lõng nhức nhối, lối thời
Lửa dân mấy chục năm trời
Đã tâm quý sử đã phổi rõ ràng
Ngốc ngu chúng vẫn mở mang
Mở nguyên địa cũ tiếng vang đã re
Điếc tai nhức óc chán phê
Lam người đập cả đài nghe xuống ruộng
Đế' rồi rồi bỏ gĩa hương
Sống đời từ ngục mục ruộng trên ruộng !

(1968)

LÒNG VẤN NHỚ

Lòng vẫn nhớ làm sao cái ngày lạnh đói
Hành trang một gói lên đường
Giữa quãng đêm trường rồi bỏ quê hương
Đời bỏ gia đình,
Tình thương đứt ruột !
Thôi rồi, đi đi suốt tử đây
Vĩnh biệt tử đây
Vĩnh biệt !
Ngày về nào biết khi nào ?
Cửa sắt tù lao
Khép chặt !
Mẹ cha già sống trong héo hắt
Thường đau...
Lần lượt cũng nhau khuất bóng
Chẳng còn trông ngóng
Đứa con tử vô tội
Trong các trại tù tăm tối nhất đường gian !
(1976)

ĐỪNG SỢ

Đừng sợ cái cực kỳ man rợ
Dù nó đường thính thời rỗng rĩ nỏi nỏi
Phải vững tin vào bước tiến con người
Vì khi nó bị dìm ngang sức vật
Cũng là lúc nó tìm ra sức bật
Đau thường kỳ diệu đi lên !
Tủ muôn ngàn tấn lụi không tên
Sẽ bùng nổ một trời hoa lạ quý
Tủ đêm cũng chấp chùng chuyên chế
Văn minh nghệ thuật chồi sinh
Chỉ xót cho lớp trẻ hiện hình
Của đời khó, từ đây, nhem nhuốc
Phải cứu chúng, phải tìm ra phương thuốc
Dù là thuốc nổ ?

(1975)

HIỆN TẠI

Hiện tại mờ hơi chùi xoa nhăn
In hình đen xạm xuống da nhăn
Tròn ba mươi tuổi xoe tay trắng
Nắn bóp đôi chân nát sẹo lần
Qua khứ mang đây những khát khao
Vỡ tan ngàn mảnh cắm sâu vào...
Quay đầu ngoảnh lại trông chi nữa ?
Hãy cố dân lên tới hồ đào !
Đội chờ ngày tháng không mang lại
Thân thể chìm trong tiếng thở dài
Thôi nếu tim còn dư chút mực
Trang đời xin gạch chữ tưởng lại

(1968)

ĐÊM NAY

Đêm nay đông đã tìm về
Từng cơn gió lạnh, tái tê đất trời
Rừng cây trút lá bồi bồi
Non xa lạnh vắng sao trời mờ sũng
Chạnh lòng nhớ tới quê hương
Cách xa kẻ đã gió sũng mấy mùa
Buồn thay số phận thiệt thua
Sa chân một bước xót chua một đời
Mẹ cha ở chốn chân trời
Thường con chắc hẳn lệ rơi đã nhiều
Tuổi già sống được bao nhiêu
Mà đau khổ tới xé chiều chưa thôi
Đời con, con đã liệu rồi
Sống hay thác cũng thế thôi khác gì ?
Chỉ thường cha mẹ một khi
Con nằm dưới đất lấy chi khuây sầu
Ôm đau haibóng bạc đầu
Sớm hôm thui thủi canh thâu nghen ngao
Đêm nay cây gió dạt dào
Trăng lu khuất bóng, lòng sao đượm buồn ?

(1962)

THỜI TIẾT TÀN THU

Thời tiết tàn thu, sừng nôi nôi
Vĩ sao run lạnh đứng trên trời
Rừng cây đen rậm, buồn cam nin
Bùn khô trên bãi, nước sông vơi...
- Đèn khuya le lói, ai chờ đợi ?
Điêu hiu trên lá tiếng sừng rồi
Mẫu thuốc đỏ hồng trong nghi ngời
Bản mùnong xa thoáng bóng ma trời...
- Rừng khuya chiêm trống, ai cầu cúng
Tiếng hú ngân dài trong không trung
Dừng chân ngồi nghỉ bên nhà táng
Châm đở thơm mùi thơm hương tang
Văng trắng văng sững như phủ thũng
Thời gian ngừng đọng giữa mòng lung
Đường đi dần rõ, đêm về sáng
Một cành cây gãy, tiếng khô khan
Mùi hăng gỗ mục bay từng quăng
Ngực gãy đau nhói, tiếng ho khan...

(1959)

VIỆT NAM DÂN CHỦ

Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa
Độc Lập Tự Do Hạnh Phúc
Cùm một chân
Ấn chín cần

Lý do : Dựa vào họ ra máu vãi lãn
Dù trời chẳng giáo dục đã nhiều lần
Lao động vẫn ư lý
Cần nghiêm trị !
Giám thị ký

ÔI MẠNH ĐẤT

Ôi mảnh đất nửa trên hình chữ S
Ước lià người, ta ước được lià người
Ta chót yêu người tử thừa lên mười
Người lửa phản nên đôi ta mắc kẹt
Tình yêu đã trở thành thù ghét
Nếu rời người, dù cụt mất một chân
Chặt nốt một tay, ta cũng không cần !
Mà coi đó là điều may mắn nhất
Vì sống gần người là ta mất tất
Vì sống gần người, ta thành súc vật !

(1967)

GIỐNG NHƯ KẼ

Giống như kẻ mù loà mờ ánh sáng
Để trong tim sẫm tối cả hồn ngoài
Trời biếc xanh tôi cất cánh bay hoài
Để tan tác mảnh hồn trăm miếng vụn !
Giấc ước mơ ngày đêm đánh phá
Tòa lâu đài hoang phế trái tim tôi
Lớp rêu xanh mà đau khổ liên hồi
Phủ lên đó, không thể nào chống nổi
Sức công phá của đoàn quân dữ dội
Chịu lai hàng, mơ ước chiếm tim tôi !
Ước mơ ỏi, người đã bị vây rồi
Người đã kẹt trong vòng vây sắt thép
Người sẽ bị quân cuộc đời nghiền bẹp
Quân cuộc đời, quân khủng khiếp sao đường !
Quân ước mơ quân nổi tiếng can trường
Quyết mở cuộc tiến công vào cuộc sống
Trái tim tôi ngày và đêm vang động
Quân cuộc đời, quân mơ ước giao tranh
Quân ước mơ thấy xác chết nên thành
Bê bết máu, thân mình đầy thương tích
Vẫn quẫn quại, cuồng điên, phản kích
Quân cuộc đời lạnh lẽo chém, đâm, băm
Cho tới khi chiến địa ngổn ngang nằm
Quân mơ ước chết không còn một bóng !
Cổ văn thời gian truyền: "Quân cuộc sống
Phải sẵn sàng, chinh chiến sẽ còn to
Quân ước mơ cứu viện đã sang đò
Chúng chỉ khuất khi nào tim hết máu !"

(1963)

NGÀY QUA LÀ...

Ngày qua là đẹp sáng chan hoà
Của những trời xanh, của nắng hoa
Là tiếng ngân dài trong hồi tiếc
Mở hồ như một giấc mơ xa...

Ngày nay là mặn chát chua cay
Trộn với mùi tanh của vũng lầy
Khô đời đàn dầy xây lũy thép
Lao tù vây khếp mọi chân mây !

Ngày mai là một tiếng bi ai
Của những chỗ trống bị kéo dài
Ôi những con người đường ngắc ngoải
Không còn gan nghĩ tới tương lai...

Cộng cả ba thành một số không
Cùm chặt đời ta như chiếc gông
Lấn lóc muôn vòng trong hiện thực
Bao giờ lặn tới hố hủ không ?

(1964)

TÔI ĐÃ ĐI

Tôi đã đi hơn nửa đoạn đường đời
Mà chưa gặp bao la và ngọt tạnh !
Buổi cất bước hơn tôi là rượu mạnh
Giờ rượu kia nhạt loãng tựa sương trời
– Hơn đã nhấm mồi đón rạt mùa rồi
Cùng gió lạnh phà luồng hơi độc ác !
Đường độc đạo, không còn mong lối khác
Gió và mưa lạnh ướt buốt tê tim !
Nửa đường sau, lòng nếu muốn đi tìm
Túp lều nhỏ của một người chần vịt
Bỏ tất cả những huy hoàng mù mịt
Túp lều tranh của sẽ đóng im lìm
– Có ai đi rước kẻ gió mưa dìm
Để chuốc lấy bùn đen và ướt át ?
Nửa đường trước đã đi vào mất mát
Của ước mơ vụn vỡ tôi chân nền
Liệu ai còn can đảm gan bên
Xây lại giấc mơ vàng vụn nát !
– Hãy dọn hết xác lâu đài vàng giát
Rời lộp lên mái rạ, kịp hay chưa ?
“Lộp mái tranh xây lại giấc mơ xưa ?”
Tôi vẫn lắng nghe tiếng lòng trung thực
Run run lên khi đáp lời : “Bất lực,
Hãy mặc đời theo sóng nước trôi đưa”
Lòng của tôi trong những tháng năm thừa
Ôm xác giấc mơ vàng không chịu táng !
(1963)

KHI NA-TRA

Khi Na Tra bị bầm thành thịt nát
Hồn bay về tìm Thái Ất chân nhân
Quý khóc than kẻ hết chuyện đường trần
Toàn khổ não, oan tình cùng uất hận !
Thái Ất nghiêm trang truyền học trò : Thôi giận !
Rồi buồn buồn giảng đạo lý cao xa :
Hối oan hồn của Thái Tử Na Tra
Người đã thấy trần gian đây khốn cực
Ta cho người hạ sơn tìm sự thực
Sự thực thấy rồi, người đã về đây
Quý dưới chân ta, nước lệ tràn đây
Tình sự đệ thực lòng ta ái ngại
Nhưng khi trao phép mẫu ta buộc phải
Đề cho người tắm gội giữa đau thương
Cho linh hồn tinh khiết tỏa mùi hương
Cho thể xác ô tì tiêu tán hết !
Hối oan hồn Na Tra đã chết
Hãy nhập ngay vào trong đoá sen tươi !
Đoá hoa sen vụt nở hóa một người
Quý phục xuống, hôn bàn chân sù phụ
Thái Ất chân nhân ôn tồn huấn dụ :
— Bao oán thù kiếp trước hãy quên mau
Lỗi ta truyền, tim óc khắc ghi sâu !
Thái tử Na Tra vâng mệnh cúi đầu
Nhưng một mối buồn không tưởng tới
Một mối buồn mệnh mong với với
Từ lúc hồi sinh đã ngủ trong tim
Thái tử lui ra nhìn mây núi, như tìm
Lòng yêu sống, yêu người trong kiếp trước !

(1972)

GIỮA NẮNG

Giữa nắng, giữa hoa, giữa trời, giữa nước
Tâm hồn tôi, bao thuốc buổi hừng đông
Trong mùa giông vẫn củ rục hồng
Trên môi trẻ một trời hương khói biếc...
Giữa tan biến sắc hường, tan tanh tượng bọt
Giữa muôn phũông chết chóc cỏ hân
Rác rưởi hôi tanh, sắt thép hung tàn
Ô uế lưu niên muôn đời đồn chửi !
Bao thuốc quý tôi quen dùng cuộn hút
Mong khói huyền xua xú khí chung quanh
Lại cạn tử lâu, điều vụn cuốn không thành !
Chỉ còn tro một thê xác gầy xanh
Tù, bệnh tranh giành nguy khốn
Và triệt hết mọi con đường lẫn trốn !

(1970)

NƠI ĐÂY

Nơi đây không có mùa xuân
Có chăng chỉ có tuổi xuân chôn vùi
Nơi đây cay đắng đủ mùi
Sắn dăm ba khẩu trộm vui, giấu lũng
Thường xuân không kẻ đón mừng
Đanh cam lạnh lẽo xo rũng đắng cay
Xuân ơi, trót tới chốn này
Mỗi xuân mẫu sắn cũng say với tù
Ngày mai tan lớp mây mù
Đón xuân từ hứa sẽ bù cho xuân

(1974)

NGÀY XUÂN TỐI

Ngày xuân tối, hồi sinh muôn vật
Sao lòng ta khô héo chẳng tuổi mầu
Ta nhớ khi xưa, ôi thừa ban đầu
Bao náo nức, bao niềm mơ, nỗi ước
Nhưng buồn, giận, đau, thường
Theo mãi ta từng bước
Biết nói sao? Và biết làm chi?
Hy vọng ử, những hy vọng làm gì?
Khi đã rõ khổ đau là định mệnh.
Đất đi, ta muốn nằm yên trong lòng đất mát
Để không còn khao khát sống tuổi vui
Kiếp thế lửng lơ năm tháng ngậm ngùi
Ta sợ lắm những đêm dài nung nấu
Những trưa buồn không hiểu vì đâu
Bao bóng hình thường mẩn mát tử lâu
Lại trở lại hành hình tâm nào
Đêm nay giao thừa, lòng ta tả tơi xác pháo
Nỗi niềm riêng đầy dọa tâm tư
Cha mẹ ơi, đừng giận đứa con hủ
Hãy coi nó như là đã chết.
Tình thường xót không bao giờ hết
Của mẹ cha lấm tan nát lòng con
Dù cuộc đời đau khổ chất thành non
Con cha mẹ, con còn phải sống
Vì con biết con là kẻ sống
Là niềm vui, là tất cả của mẹ cha
Biết bao nhiêu tội lỗi những ngày qua
Con đã mắc khiến cha buồn mẹ khô?
Con đã biết đời con tan đổ?
Không thể làm gì báo đáp mẹ cha
Dù cho năm tháng phôi pha
Mối hận ấy con xóa nhòa sao nổi!
Đêm nay giao thừa, ngoài sân gió thổi
Lá vàng rơi, xé xác cánh khô...
Sửng rức bụi mờ...
Ta ngồi viết mấy vần thơ
Giải niệm oan khô?

(1961)

NHỮNG TRUYỆN

Những truyện “mắt thần” “nhạn trắng” “đao bay”
Khiến con trẻ thời xưa lập đảng này đảng nọ
Tứ đảng “đầu lâu” tới “đôi mắt đỏ”
Con trẻ thời nay không còn có
Những mắt thần, mắt quỷ trao tay
Những các cô, các chú, các thầy
Lại bắt các em đọc những cuốn dày về Đảng
Thế là các em cũng thành lập đảng
Cũng Trung ương, cũng xứ uỷ Bắc Kỳ !
Chuyện trẻ con tôi nói làm gì ?
Nhưng Đảng – đảng thật ! – Lại bỏ tù các em mỗi tháng !
Cha mẹ các em mặt mày xanh xám
Khi lệnh bắt con mình ghi rõ tội danh
“Phản nhân dân” “phản cách mạng hiện hành”
Em nhẹ nhất cũng ba năm tù mới khô ?
Đó là Đảng đã khoan hồng chiếu cố
Cho cái tuổi mười lăm, mười sáu ngây thơ
Những các em cũng thân quyến chẳng ai ngờ
Mãn hạn được tha về là đại phúc !
Vô số ba năm dài ra hàng chục !

(1967)

ỐM ĐAU KHÔNG THUỐC

Ốm đau không thuốc, không gì
Chuyên thông thường đó nói chi thêm nhiều !
Bác nằm liền sát cầu tiêu
Mùi phân nước giải sớm chiều nồng hôi
Bác ơi, Bác sắp chết rồi
Bác không còn sức để ngồi được lên
Bác nằm thoi thóp khẽ rên
Bát cơm ngô, bát rau dền đặt bên
Bác thêm một miếng đường phen
Nhà giam Cộng sản bác quên bác từ
Trưa nay cái chết lù lù
Tối khiêng bác — khỏi hạn thu ngân thu !

(1968)

CHÚNG TÔI SỐNG

Chúng tôi sống giữa lòng thung lũng
Bốn bên là rừng núi bọc vây quanh
Ở rúc chui trong mây dầy nhà tranh
Đầy rệp muỗi, đầy mồ hôi, bóng tối
Bệnh tật cho nhau, đời ôi hết lối
Tuyệt vọng ngấm dần, hồn xác tả tơi
Bảo đây là kiếp sống của con người
Của trâu, chó ? So làm sao, quá khổ !
Làm kiệt lực nếu không dây trói đó
Ốm ngồi rên, báng súng thúc vào lưng
Bường lại ử ? Hãy cứ coi chừng

Xà lim tối, chân cùm dập nát !
 Lũ chúng tôi triển miên đói khát
 Đánh liều xoi tạt cả củ cây rừng
 Bữa cơm xong mà củ tưởng chùng
 Chưa có một thú gì trong ruột cả !
 Đêm nằm mò, mò toàn mò thịt cá
 Ngày nằm ngóai vỏ cả vỏ khoai lang
 Có ai ngó thăm thăm chốn rừng hoang
 Đang cất dấu dân lành hàng chục vạn
 Vả sát hại bằng muôn ngàn thủ đoạn
 Vừa bạo tàn, vừa khôn nạn, gian ngoan
 Biết bao người chết thảm chết oan
 Chết kiệt lý, chết thương hân, sốt rét
 Chết vì nuốt cả những loài bọ rết
 Vì thuốc men, trò bịp khôi hài
 Chế độ tù bóc lột một không hai
 Biết bao cảnh, bao tình, quẩn quại !
 Có những kẻ thân hình thảm hại
 Phổi ho lao thổ huyết vẫn đi làm
 Lời kêu xin phân giải chỉ thêm nhảm
 Phòng y tế dũ hỏn phòng mặt thám !
 Những con bệnh từng vãng hay nhọt xám
 Bước khật khừ như bóng quỷ hồn ma
 Buồn thay cho cảnh sống xa nhà
 Vở con mắt, thân mòn, còn đồn đả
 Nỗi đau khổ nói làm sao hết cả
 Đổi từ nhân xiết bao nhục nhã
 Có những buổi mưa rơi tâm tã
 Vác áo quần ra đứng cả ngoài sân
 Lũ công an lục soát toàn thân
 Thu đốt cả vật tối cần — miếng dẻ !
 Cự Mác ời, cự là đồ chó dẻ
 Thiên đường Cự hứa như thế kia a ?
 Có những người đau ốm cũng không tha
 Cứ bắt đứng dầm mưa cho ướt sũng !
 Tôi mới sống trong lồng thung lũng
 Non gần một tháng nay thôi
 Nhưng mùa đông sắp đến kia rồi
 Cái đói sẽ kèm thêm cái rét
 Khó cực còn gặp mấy lên đây ?

(1962)

KHÔNG LỐI THOÁT

Không lối thoát, tối đen và lạnh toát
Đôi chân đau gai nát, muốn đi lùi !
Nhưng đang sau toán những bụi cũng tro
Nếu tôi dẫm lấm mù tung chúng nó
Mắt tôi sẽ bị cay sẽ và đỏ !
Nên không tiến không lùi, tôi đứng đó
Trống thời gian lật lọng lẩn qua
Vung búa liềm phá trụ các loài hoa
Cổ úa, lau gầy cũng chẳng được tha !
Tôi đứng đó, và ghi vát và
Qua ánh đèn pin chụp chùng trụi nã !

(1973)

THƯ NHÀ

Đã lâu rồi không nhận được thư con
Mẹ thấy mong tin con quá
Thầy kê qua cho con rõ cảnh nhà
Mẹ bây giờ hai mắt như loã
Hôm sớm trong nhà quanh quẩn !
Thầy gần như lẩn thân
Bước đi đỡ dần run chân
Viết phong thư phải nghĩ tới dăm lần
Mong con về đỡ dần chăm sóc
Nghĩ tới con, mẹ thấy lại khóc
Không biết con còn ở nơi trại cũ
Hay là đã chuyển đi đâu ?
Mẹ vẫn nguyện cầu
Cho con được bình yên, không ốm yếu
Nhận được thư này con liệu
Viết về, thầy mẹ đợi tin con
Ôi, xưa cũng vì con còn trẻ dại
Suy nghĩ sai lầm, kêu ca khô'ải
Con phải thực lòng hối cải
Đảng mới khoan hồng tha tội cho con
Có thể mẹ thầy mới mong thấy mặt con
Trước lúc không còn sống nữa !
Mẹ thầy chẳng biết nói gì hơn nữa
Chỉ tha thiết khuyên con giữ gìn sức khỏe
Tuổi con còn trẻ
Con còn phải sống, con ơi !
Thầy mẹ vẫn tin ở đất ở trời
Không nỡ hai người lường thiện
Hôm vừa qua thầy đã ra bưu điện
Gửi cho con đôi tất của thầy
Thuốc Rimifon con hỏi xin thầy
Phải đợi kỳ tiền hưu trí quý sau
Thầy sẽ mua gởi con dùng, cho con đỡ ốm đau
Thôi cuối cùng, thầy mong con phấn đấu
Lao động đi đâu, thì đua xây dựng trại

Thầy Mẹ của con
(1967)

NÀO CÓ BIẾT GÌ

Nào có biết gì chính trị chính anh
Chẳng qua chỉ vì cả tin, vung tính
Chúng tôi, thằng dân, thằng lính
Khô' còn chẳng dám kêu ca !
Mà sao từ mãi không tha
Hành hạ đòn đau bằng muôn ngàn mảnh !
Khẩu phần đáng cho : gấp rau, cái bánh
To bằng một cái huân chương !
Chúng tôi chỉ còn có xương
Con người lại không có cánh !
Thôi thôi cuộc cuộc đao đao lặc lặc gác gánh
Quanh vòng năm tháng thảm thương
Đề' khỏi đập xương
Bồi cùn, bồi đánh !

(1971)

BIẾT ĐẾN BAO GIỜ

Biết đến bao giờ con trở lại
Gia đình sum họp bữa cơm rau
Được thấy được nhìn trong hốc mắt
Thầy gầy mẹ yếu một niềm vui !
Con biết đời thầy đời mẹ khô
Thân già cam vất vả ngày đêm
Nhưng làm sao, biết làm sao được
Khi chính đời con cũng đập vui !
Trong những đêm dài thao thức tỉnh
Con nằm cho tất cả buồn đau
Về xé lòng con chừng đứt đoạn
Con sợ rồi đây nhờ tuổi già !
Ôi, trên mồ hôi còn vã lạnh
Sau phút tàn canh chớp mắt năm
Con trốn mẹ về căn gác nhỏ
Bên thầy bên mẹ sống thường yêu !
Nhưng làm sao, biết làm sao được
Khi lỡ tàn hưng nắm cuộc đời !
Con vẫn mẹ về căn gác nhỏ
Bên thầy, bên mẹ, bữa cơm rau !

(1966)

TỬ TRẺ TỚI GIÀ

Tử trẻ tới già quét dọn nhà tu
Tới tuổi bảy mươi vô cố đi tu
Mười năm lao động cần cù
Mùa nắng ngày công giữ đủ
Quản giáo đưa yêu dọa cùm cớ cụ
Cụ càng tăng năng xuất cần cù !
Cố công thêm, thêm mãi cái lưng gù
Vải cả ra quần, ra cát, khai mủ
Ngoài tám mươi cụ bỏ xác trong tù
(1973)

ÔI, NGƯỜI LÀ

– Ôi, người là cây đại thụ
Giữa đời toả bóng thiên thu !
– Bóng thiên thu, hay bóng âm u ?
Không, theo luật tự nhiên, một ngày kia ta sẽ là cô thụ
Điều lúc đó lòng ta ấp ủ
Là bàn tay hữu dụng bác tiêu phu
Ta không thể tự ru
Bằng khúc nhạc một sâu ngấm ngấm đục ruỗng
Văng lên vòm lá ngọc ca
Mà cam lòng nhìn bóng rợp của ta
Lầm đăm chồi non cồm nắng !
Ta bình sinh hình hài mọc thẳng
Thường mà khinh loài bình vôi trắng
Ngàn đời miệng ngấm hưởng đen

Rủi sau này có kẻ đua chen
Đeo móc đuốc lên mình ta lủi đó
Thời hồi Thần Hỏa, Thần Gió !
Hãy đưa đường Thần Sét giáng lên ta
Lưỡi riêu nhục nhả !

(1974)

TÔI NẪM TRÊN...

Tôi nằm trên chôn cao xanh
Luôn rồi luôn ngã quẫn quanh hết đời
Quần chi hồn xác tôi bởi
Quần chi phàm thế những lời cay chua
Tôi ôm ảo tưởng lọc lửa
Ôm bình rượu độc say sưa tận đời
nhiều phen lông ngò rụng rời
Nâng bình rượu lại chuốc mãi cao siêu
-Đời ơi, đâu tôi xế chiều
Sá chi rượu hồi, có điều đừng vơi !
Mỗi khi rồi xuống cõi đời
Nghiêng bình cạn chén cõi trời lại lên
Lại về thăm thăm tấc trên
Lại về xanh ngát kẻ bên ru hồi !

(1962)

XUÂN NÀY CHẴNG KHÁC

Xuân này chẳng khác những mùa xuân
Chỉ thấy đôi chân nặng bước dần
Đường sông không còn xa lắm nữa
Nên mừng, nên tiếc, phẫn vãn...
Lòng trot yêu hồng xanh tím liếc
Đêm dài thường tiếc thêm đen
Bạn quen chết dần từng đứa
Thêm mùa xuân cay đắng nữa trôi qua
Uổng phí tài hoa
Chỗ trống hoá đá
Bao xanh hồng óng ả bùn pha
Tắt lụi...
Niềm tin gác núi, nhạt mầu...
Con tàu quá khứ
Đêm buồn, ga vắng, trầm tư...

(1961)

NẾU MỘT NGÀY MAI

Nếu một ngày mai tôi phải chết
Thôi lòng tôi cũng chẳng tiếc đời xuân
Đời đáng yêu đáng quý vô ngần
Song đau khổ đã cướp phần hưởng sắc
Trong đêm vắng nhìn sao buồn xa lắc
Hồn chìm buồng theo quá vắng thời gian
Trong phút giây quên thực tế bạo tàn
Quên tất cả nỗi cò hân cay đắng...
Giống lịch sử đưa tôi về mây chạng
Những lâu đài cung điện thua vàng son
Cảnh hiển vinh kiêu vống với lòng tròn
Cảnh hân sĩ canh tân còn đọc sách
Tôi gặp lại những nhánh thanh bạch
Sống an bản, xa cách bụi phồn hoa
Những gái quê trong trắng, hiền hòa
Ngôi giát lụa bên bờ hồ nước toe
Tôi mê thấy những hội hè vui vẻ
Những đêm vắng đập lụa dưới trăng trong
Tôi vuốt ve bao hình ảnh trong lòng
Tim còn vọng tiếng hồ ngân bát ngát
Tiếng nhịp nhàng thoi cửi lướt trên khung
Tôi mê yêu cảnh rừng núi mịt mùng
Đầy hiểm bi và tràn lan sức sống
Tôi thường nhớ cả tiếng công báo động
Cả những con đường, những hắc điểm âm u
Cảnh chiến chinh ngựa hí với quân hồ
Tôi cũng thấy tâm hồn tôi đuổi đám !

Tại làm sao ? Rõ ràng tôi biết lắm
Cuộc đời xưa còn có những vua quan
Bao bất công còn đầy rẫy lan tràn,
Sao tôi chỉ mê toàn hưởng sắc thắm
Toàn sắc màu lòng lấy duộm hồn thơ
Mà lãng quên bao bóng dáng nhật mờ ?
Phải chăng vì cuộc sống bây giờ
Đầy ung độc tự buồng gan, lá phổi
Còn xưa là mụn lở ở da thôi !

(1960)

TÔI SỐNG MÃI

Tôi sống mãi những ngày nồng nặc
Cuộc đời trong lòng cố gắng bần hồi
Tháng năm dài sên sệt qua trời
Thường tiếc mảnh trời xanh, héo hắt,
Lửa hy vọng chấp chớn như muốn tắt
Trong hồn tôi giông gió bốc dâng to !
Chế độ này tội ác chất từng pho
Dây hỏn cả Hoàng Liên Sơn bát ngát !
Tôi không tiếc sẵn sàng đập nát
Mảnh đất này để cứu lấy tương lai
Thủ tôi coi như sự chết kéo dài
Là cuộc sống không màu không sắc
Từng giờ phút quần đau cớn bết tắc
Trời và mây đầy đặc oan khiên
Miền Nam ơi, chỉ một đường biên !
Người có hiểu cảnh tình dân đất Bắc ?
Trại lính, trại tù bao la giăng mắc
Triệu ức người chồng, người mẹ, người con
Nước mắt vạn nhà chảy ướt nước non !
Quốc sách đòi mòn phân phối
Miếng cơm đầy ngô, vừa mồm hôi !
Bao năm rồi, tôi không phải là tôi
Thân bất động vì tình thường gia quyến
Ôi, những buổi hoàng hôn xao xuyến
Bóng mẹ già câu chuyện đau thường

Bóng người cha thui thủi bên đường
 Lê thân ôm trên phố phường u ám
 Nghi như vậy lòng tôi ảm đạm
 Nhục nhằn ử, còn biết nói sao ?
 Mắt tôi khô mà ruột tím, gan bào
 Bao uất hận đang trào trong lặng lẽ !
 Những đêm buồn trắng sao quanh quẽ
 Bóng nhà lao sừng sững âm u
 Tôi ngồi yên trong song sắt nhà tù
 Nghe phố xá âm thầm lặng vắng
 Đồi giam cầm tất nhiên là cay đắng
 Nhưng ngoài kia cuộc sống ra sao ?
 Ngày bước chân khỏi cổng sắt để lao
 Tôi nghĩ tôi mà lòng không rộn rã
 Giá mồ hôi rẻ hơn nước lã
 Tiếng tự do chỉ nghe thấy trên đài
 Đồi nặng trĩu như một đêm dài
 Mắt không nhắm và đầu đau nhức nhối !

(1961)

KHI SÔ PHẬN

Khi sô phận buộc ai là kẻ sông
Ở cái phần chó má của quê hương
Thì thủy chung duy chỉ gã bạn đường
Là bóng tôi lao tù theo kẻ ấy

Trên nét mặt, trên áo quần như thấy
Còn mang theo tất cả nỗi cô hàn
Một con người Đàng dốc lực nghiêng tan
Trong bộ máy không lồ không thể thoát

Môi vôi lưỡi khô se toàn vị chát
Hương ngọt ngào như mọc cánh bay xa
Trên trán xanh, xanh nhợt bóng chiều tà
Bao khát vọng đổ mồ hôi lấm tấm

Đôi muôn ngả, một mình như một chấm
Nhớ mồ trong muôn vạn nét tài bồi
Đất mồ hôi trôi mất nụ cười
Hương ẩm mốc thảng năm dài gặm nhấm

Trong vườn sông ước mơ là trái cấm
Rắn Sa Tăng hồi cái, hoá thiên thần !
Bốn chung quanh không bóng một tinh thần
Ngoài chiếc bóng nghi ngờ mồ hoặc xâm

(1962)

CHIỀU THỨ BẢY

Chiều thứ bảy

Anh nắm lấy mình mấy đợt đăm
Trong xà lim chân cùm nghiền tím bầm
Muối rệp công khai, ngấm ngấm hút máu
Anh nhớ lại một chiều tháng sáu
Cũng oi nồng như thế hôm nay
Anh cũng em đi sát, cầm tay
Đạo bước dong chòi trên bờ cát trắng
Biển lúc đó vắng và tắt nắng
Gió ngoài khơi lồng lộng dâng triều
Hạnh phúc trong anh xao động quá nhiều
Anh muốn ôm em nói điều sung sướng !
Nhưng tình cảm còn như e ngượng
Anh nắm bàn tay em chặt hờn thôi
Tối rặng phi lao, anh vói em ngơ...
Giữa trời biển em nói lời gắn bó
Nhưng em ạ, lòng anh, lúc đó
Không hề nghĩ tới tương lai
Chỉ ước mong sao có thể kéo dài
Những phút thần tiên đó mãi !
Vì anh, một nhà thơ trẻ trai
Hiếu tim người như em hiếu dưỡng kim !
Nên giờ đây cùm kẹp giữa xà lim
Nhận được tin em đi tìm duyên mới
Anh chỉ hỏi buồn và hỏi nghĩ ngợi
Về đời anh rồi rưng, tả tòi
Chẳng chút trách em về chuyện đôi dôi
Chuyện quy luật cuộc đời, em ạ.

(1968)

NĂM 70

Năm bảy mươi tôi gặp một thanh niên
Tôi hiểu anh qua nhiều câu chuyện
Anh yêu nhất rượu còn thuốc phiện
Và cầm thù lao động nhất trần gian
Tháng năm say, sách vở vất trên bàn
Đám nô lệ gọi anh là gã nghiện !
Men chưa già, anh đã dùng thuốc phiện
Thuốc còn say, anh đã rượu hàng chai
Anh làm nghề buôn lậu để sinh nhai
Không lấy vợ, không thiết gì con cái
Say lướt khướt, anh thường hay lái nhải
Chửi chính quyền hút tuỷ đám cũng đen
Hoặc làm thổ thòong xót bọn dân hèn
Bầy chó đố bỏ tù anh cũng phải !
Từ mấy lượt, anh vẫn không tỉnh lại
Vẫn nói năng bừa bãi, mặc cùm gông
Và khi buồn trong bốn ngả non sông
Vẫn thổ vãn ghen ngào, đau đòn mại !

(1970)

HÀNG NGA

Hàng nga đổ xuống hồ ao tối
Từng khối kim ngân loé sáng vàng !
Cây cối muốn loài đường tắt gọi
Nợ vốn trong biển sáng thênh thang...
Ếch nhái vang lời nhạc hồn mang
Một vì sao vụt xuống thăm lạng
Tối bụi gai dây, sao hoá dạng
Thành con đom đóm loé lân quang
Mở màng mây gió đi lang thang...
Bụi sương mờ trắng trên thôn trang
Đôi lúc ao vàng như sực tỉnh
Ném lên vại miếng bạc lung linh !
Những đồng rơm văng đứng lạng thình
Mồ hôi nhễ nhại khắp thân mình
Khóm chuối thưởng tình phe phẩy quạt
Hàng cau kiêu ngạo đứng rung rinh...
Muôn vạn vì sao trôi lênh đênh
Trông như muôn vạn cánh bướm xanh...
Hàng nga đôi lúc buồn, lỡ đáng
Kéo tấm màn mây phủ lấy mình
Mặc mái nhà tranh đứng nấp rình
Há mồm đen ngòm trông khiếp kinh
Muốn nuốt tôi vào trong bụng tối !
Hồn tôi siêu thoát giữa móng mên !

(1965)

MẸ ỎI !

Mẹ ỏi !
Mẹ đã mất rồi !
Trái đất không còn có mẹ,
Mẹ chẳng bao giờ còn thấy mặt con
Còn khóc nữa !
Con chẳng cần ra tù nữa
Nếu thầy không còn sống, mẹ ỏi !
Mẹ đã mất rồi
Mai mãi không còn thấy mẹ !
Mai hậu đời con cũng hết
Mà vẫn không thấy mẹ, mẹ ỏi !

(1970)

MẮT EM

Mắt em mēm mại con đờ
Anh nhìn chẳng thấy hẹn hờ một câu
Mắt em trong mắt giếng sâu
Anh nhìn chẳng thấy nhịp cầu bắc qua
Mắt em là một vườn hoa
Vàng anh, thắm nõ chóa lòa sắc hương
Vườn hoa ấy, cánh thiên đàng
Anh nhìn chỉ thấy cửa thường đóng nghiêm !

(1957)

TÌNH CÂM

Anh sợ lắm lòng anh xiêu đổ mất
Anh ngán anh đứng qua lại nơi đây
Nhưng than ôi, em vắng bóng một ngày
Anh đã sống như người điên loạn nhất
Anh lạnh lẽo, em ôi, đừng tưởng thật
Anh cũng giống như vỏ ngoài quả đất
Chứa trong lòng bao khối lửa hôn mê.
Anh nhìn em, rồi lặng lẽ ra về
Đề đau khô, đề âm thầm cay đắng
Không thể nữa, không làm sao cố gắng
Giữ cho tình câm nín ở trong tim
Nhưng cơn chi, ngoài khao khát im lìm
Khi thường tích tình anh thấm rỏ máu
Lòng của em hồ hững thấy chi đâu !
Em có nghe trong tiếng thở u sầu
Bao yêu đau đề sâu đang thốn thức
Em có hay trong quãng đời cò cực
Nếu có em, trời đất lại rộn xanh !
Hãy thử cho mồ ước của lòng anh
Mồ ước đề đổi đau thêm lạnh tối
Đuông vào tim em, anh không có lỗi
Mỗi mắt chỗ, em chẳng hé một giây !
Tâm linh anh ôi đã bị đoạ đầy
Trong dáng đập, trong nụ cười tiếng nói
Trong ánh mắt em, năng tiên chơi lợi !
Trong hững hờ, tan nát mộng cũng mờ
Tình của anh như một sớm sương mờ
Không được bóng vắng đường — Em — toả chiếu
Điều đau khổ em làm sao thấu hiểu !
— Lòng của em chứa một vết thương ghi —
Thế nên anh cam chịu ôm ghi
Bao gai sắc của tình đau buốt ấy
Niềm an ủi, anh chỉ còn trông cậy
Ở thời gian em hồi, em có hay !

(1963)

TÔI VẪN MỎ HOÀI

Tôi vẫn mỏ hoài một giấc mò
Giấc mò không biết tự bao giờ
Có khi từ thuở lòng cay đắng
Sớm biết đời tan bóng đời chớ...

Một chiều như một chiều trong thơ
Giữa khi không tưởng cũng không ngờ
Có bàn tay nhỏ dầy thường mền
Tết lại đời tôi xác tựa vỏ !

Biên sóng lên dênh một chấm mò
Nổi chim, vỗ tận nổi bờ vỗ
Buồm tan, chèo gãy, chớ xô vỗ
Tôi vẫn mỏ hoài một giấc mò...

(1960)

BÀ KIA...

Bà kia tuổi sáu mươi rồi
Mà sao không được phép ngồi bán khoai ?
Cụ kia tuổi bảy mươi hai
Mà sao hội họp một nhồi không tha ?
Tự do tôi quý thiết tha
Mà sao tù ngục hết ra lại vào ?
Anh kia đi lính thua nào
Tội chi cảnh sát cũng vào bắt đi ?
Em kia học chưa biết chi
Mà sao sớm vội bỏ đi công trường
Bạn tôi học văn khác thường
Mà sao vất vả đời đường ốm ho
Cậu kia con cụ đồ nho
Mà sao móc túi, mặt tro trát vào ?
Cô kia như giải lụa đào
Mà sao bắt phở vài hào cũng trao ?
Nguyên nhân chẳng phải sâu đâu
Thấy ngay thủ phạm : vàng sao lá cỏ !

(1961)

TÌNH MỎ

Anh yêu em, anh chỉ nói thế thôi.
Nói thế thôi cũng đã thừa rồi
Vì tình ai đâu cần ngôn ngữ
Tình tử tim, mà ngôn ngữ tử môi.
Anh yêu em, em đã hiểu lâu rồi
Em đã hiểu từ ban đầu gặp gỡ,
Anh hỏi thăm đường, em trở lời, thế thôi !
Em hiểu anh trong dáng dấp bồi hồi
Trong ánh mắt ngập ngừng xao xuyến
Em hiểu anh trong nắng chiều lưu luyến
Em hiểu anh từ tình môi đắm chơi
Từ hạnh phúc còn như bỏ ngõ
Trong hôn anh quen nếp đau thương...
Có những đêm trăng óng ánh trên đồng
Trăng tắm sáng lên đầu em tóc rối
Trăng lấp ló qua hàng cây gió thổi...
Em là vầng trăng ngọc của đời anh

Anh không em, anh sẽ sống âm thầm
Như những tối trăng vàng lặn bóng
Đi bên em nghe ai tình đập sống
Trong lòng anh hạnh phúc chan hòa
Ôi phút giây không thể xóa nhòa
Giây phút ấy, tình em chói toả
Ở trong anh, và tất cả xung quanh !
Anh ôm em, em ngạt thở vì anh
Nhưng em biết lòng anh say đắm quá
Gì ngây ngất bằng hôn lên đôi má
Mịn như hoa và đượm hương da !
Nắm tay em bao đau khổ phai nhòa
Khắp vũ trụ chỉ còn thương mến
Tình của em nhiệm màu vô bờ bến
Hôn anh hầu tận uả lại rồn xanh
Đôi anh như chim hót trên cành
Tươi mát tựa mùa xuân thắm ngọt

Giọng ai buồn ngân nga câu hát
Bỗng cơn mơ, trăng lạnh đã lên cao...
Gió ngoài song hiu hắt thổi vào
Rồi mấy cánh hoa đào trên chầu sứ...

(1963)

CÁI THỜI CHIẾN QUỐC

Cái thời chiến quốc xa xưa
Thì Tôn Tần mới mong lửa Bằng Quyên
Ngày nay Tôn Tần chết liền
Điên thực, điên giả, hể điên là tù !
Phù sai thua ấy cũng ngu
Ném phân đã vội tha tù Việt vường
Ngày nay ôi gã dân thường
Ăn hăng sọt vắn mực xướng trong tù !
Dảng không tim óc, dui mù
Những môn vô tội om tù quán quân !

(1970)

TRỜI U ÁM

Trời u ám, cây hay là xương xám ?
Mây đục mờ, hay vãi liệm máu tang ?
Gió điều hiu lạnh buốt can trăng
Hay hơi thở nôi dường tàn âm thịnh ?
Lồng thung vắng mịt mù hoang lạnh
Hay mờ ma huyết địa rấp xương khô ?
Tướng đoan đi thiếu não toán tội đồ
Hay quý đối nôi trần gian địa ngục ?
Những chàng trai mặt gầy đen nhàn nhục
Mặt lạnh lùng, ngời sáng lửa âm u
Họ ngước trông non nước mịt mù
Và cúi xuống, nặng nề suy nghĩ...

(1962)

KHI TÔ' QUỐC

Khi tô' quốc đen xì
Ta làm sao dám nghĩ !
Phải cân nhắc, nghĩ suy
Phải quan sát, chép ghi
Những tội ác cực kỳ
Mà cộng sản vùng phi
Vả xảo quyết dấu đi
Trước con mắt hoài nghi
Của con người thế kỷ

(1972)

ĐAU ĐÒN LẮM

Đau đôn lăm cái lăm to thế kỷ
Sử sách ngàn đời còn mãi khắc ghi !
Mấy chục năm trời xùong máu đổ đi
Thủ hồi dân đen thu được những gì ?
Ngoài một số tử lửa mị kẻ ngu si !
Người công nhân trước gọi cu li
Người lính cũ nay gọi là chiến sĩ
Song vẫn vác, vẫn khuôn, vẫn đói nghèo vẫn bị
Đẩy đi chiến trường chết hoài, chết phi
Cho một lũ trung ương lộn i !
Con cuộc sống ngày xưa lăm than tắc ti
Nay vụn lấm thêm tắc ti, đen xỉ !
Đau đôn lăm cái lăm to thế kỷ
Sử sách ngàn đời còn mãi khắc ghi !

(1970)

NHỮNG GHI CHÉP VỤN VẬT

1

Tôi đau khô' mà không hề giận dỗi
Tôi biết mình và tôi hiểu đời tôi
Sẽ mãi uổng công thất vọng liên hồi
Vì hạnh phúc lòng không quên lãng nổi !

2

Tôi đường sống, nhưng tử lâu đã chết
Chết trong tim, trong óc, chết tâm hồn
Cổ' đào lên bao thú' sớm vui chôn
Song chúng đã xống mũi, tan rữa hết

3

Tôi có những mảnh mộng tình đau nhức
Ngập vào tim, mừng tấy lấy không ra
Lý trí của tôi – Ngươi bác sĩ già
Vết dao kéo nhiều phen, đánh bất lực

4

Tôi thao thức nhiều đêm không thể ngủ
Chỉ vì tôi còn sót ở trong tim
Chút ước mơ mà thực tế kẹp kim
Ray rứt triển miên, tấy xưng thành mụn.

5

Tôi đã nói lâu rồi cũng hạnh phúc
Rằng bình minh chán nản đã vào tim
Trở trẻ thò chồi đi trốn đi tìm
Cần vĩnh viễn không giăng dai kết thúc

6

Tôi cần có một năng tiên ở cạnh,
Cho mặt trời bớt đen và vàng trắng bớt lạnh
Nhưng hai vầng nhật nguyệt mãi xoay quanh
Bên giếng suối thời gian không năng tiên nào bị thu đôi cánh...

7

Tôi thường khóc thảm thê như đứa nhỏ
Mái nhà xưa trong giấc ngủ mờ mờ
Nhưng ban ngày khi thức tỉnh không mê
Mất tôi rảo, thăm quăng, tia máu đỏ

8

Nếu cuộc đời không có những ngày mưa
Thời nắng ấm sẽ hoá thành nắng cháy
Nhưng Thượng Đế, đời con mưa quá nửa
Dột nát lắm rồi, người ban nắng cho ngay !

9

Ai đêm đêm dài thao thức
Trôi cùng năm tháng qua trôi
Thường những con thuyền mang ký ức
Đi về sông nước xa xôi...

10

Trong cõi đời băng hoại điên nguy
 Tôi có lẽ suốt đời là kẻ khát
 Tìm đâu giọt ngọt ngào tuổi mát
 Khi đắng cay tử trong mộng đắng cay đi ?

11

Trên khoảng trời xanh neo nao
 Đôi phút lung linh một buổi chiều nào
 Xa lác nhủ vì sao, xao xuyên...
 Hoang hôn đi, thường nhớ vẫn y nguyên !

12

Những cay đắng quen mùi, không biết sò
 Những ngọt ngào, xưa nếm đủ trong mớ
 Giấc mơ tan, men sống – rượu tân kỳ
 Hối đã há, không còn hưởng với vị t

13

Nắng rọi trên đồng bùn khô
 Trên cây gô mục, ven hồ, góc sân
 Nắng vung phất chôn không cần
 Lòng người ấm mốc chẳng phân một tia !

14

Tuyết ơi, hãy giữ màu trong trắng
 Tim ơi, đừng nguội máu tuổi hồng
 Em hối, đừng như mùa vơi nắng
 Uớt hôm nay, rồi khô đó hôm mai.

15

Biết chảy về đâu ?
Hỏi những sông dài yêu dấu !
Vững, lạch, dầm lặn sao chưa được
Trời mây sóng nước sông sâu !

16

Đã lạc chim đâu ?
Hỏi những con tàu mờ ửng !
Đất lạnh buồn lăm sao có được
Nhà ga tỏa nắng thân tàu !

17

Những đồng tro tàn chất ồ anh
Ánh lên lửa đỏ thừa hồn xanh
Ôi, bao hử mộng thành lưu ảnh
Xa vời, tan, hiện, mong manh...

18

Lông xưa có một vầng Đông
Tháng năm chìm đắm, giữa đông chim đâu ?
Đông buồn dần xám mái đầu
Lông leo lét ngọn đèn sâu chờ mong...

19

Lông tôi xám lại mất rồi
Còn đâu màu sắc của hồi thường yêu
Đôi di, sống chử bao nhiêu
Mãi suông lạnh đã như chiều hoang vu !

20

Sử sống mỗi mồn, nhưng vẫn sống
Sống ngấm ngấm kiên nhẫn trong tôi
Mặc tiếng chuông tuyệt vọng đổ hồi
Mặc thân chết vờn quanh báo động

21

Nào chỉ nam nhi, nào nộ tang bồng
Chuyện đã cũ và đã thành sáo rỗng
Nhưng giữa hồn tôi bầm sinh mờ mống
Lụy ngàn xưa còn di hận mệnh mông

22

Trận mưa đêm vừa tạnh
Nước chảy ào ào như thác xung quanh
Thời tiết rụng đầu thu đã lạnh
Mộng ra từ trước đông tới mong manh.

23

Khi gió bắc thổi ào qua vách hồ
Những thân gầy không chút thịt rúm hình tôm
Ôi, những trưa buồn lạnh đời hoá chiều hôm
Lòng nhột xám, bộn bề bao vô lờ!

24

Ôi những hoăng hồn tôi xăm đời lạnh !
Ôi những bình minh mất quầng lạnh đời !
Vỏ sần vỏ khoai đông thanh kêu gọi
Lũ tù không chịu nổi cướp vỏ nhanh !

25

Rồi một buổi chiều đông anh trở lại
Căn gác thâm tình bụi bám, vôi long
Tường lở loang như những vết thương long
Cả thành phố ngoài song dần xám lại...

26

Anh về căn gác con con ấy
May còn hai bóng sống bờ vò
Cố giúp dùm tôi mang tôi đây
Vần thơ thường nhớ viết trong mò

27

Khổng tử nói : "Hà chính sợ hồn mãnh hồ"
Tôi tưởng đó chỉ là lời văn cường điệu mà thôi
Chê độ này đã mở mắt cho tôi
Tôi sợ bác Hồ vạn lần hồn bác Hồ!

28

Khi còn mò "chân trời Cộng sản xa xăm"
Cố mở miệng là Mai A: "Tốt lắm!"
Nhưng "chân trời Cộng sản xa xăm" cũng không lấy gì làm xa cho lắm!
Mai A đã nhìn và đã nhờ viên đạn giúp đôi mắt mình được nhắm.

29

Tình mộng nở thành hoa oan trái
Vườn hồn cũng nhiễm sắc hương
Lũ hổ điệp ngày xưa quen đường vườn bay rụng phải
Mùi hương, rụng xuống thảm thường

30

Khi bóng rợp trần lan, bốn bờ tất nắng
Gió thoảng đưa về, gai lạnh tâm tử
Trên núi vắng, một vòm mây xếp trắng
Vội cảnh đổi giam hãm : Lá tâm tử

31

Ngày mai, nhếch miệng cười chua chát
Anh vôi tay cầm chai thủ hai
Anh muốn men lửa anh chốc lát
Men đời cay át hẳn men chai !

32

Nỗi khô, niềm vui, cuộc đời thấp thoáng
Sao ta sâu hận mệnh mang ?
Cuộc sống ôi, ta đâu đâu hàng
Song ta vẫn đang hoàng xứng đáng

33

Tôi đau khổ một phần vì tôi không nghiêm khắc với tôi
Tôi luôn luôn huỷ mình, rồi lại luôn luôn cầm mình tự huỷ
Trái tim tôi co nỏ từng giây vì từng giây xoay chuyển
Trên hai vùng Tuyết Lửa Ảo Thực, hai cực vực trời tiếp cận trong tôi.

34

Nỗi đây không có gì hồn sẵn
Người hoá thành ra lũ lợn rừng
Gan óc teo dần, tim chết cứng
Hồn con ma đói đất đi chán.

35

Giả sử Đảng và Bác
Cho đi lại tự do
Thời thiên đường cụ Mác
Sẽ khi gáy cò ho !

36

Cứ mười người lại có
Chín kẻ hoá thành trâu
Và trong số làm trâu
Ước ba còn làm chó

37

Lảo đảo vì buồn đời
Xanh xao cả giống nòi
Rồng tiên thành rộ mọi
Đuối cáo thực sự tội !

38

Lao tù lẫn lóc nhiều năm sống
Bao mộng, bao tình cấp nỏn đi
Thường tiếc soi mòn, tim ruồng trống
Cùng đời đường đập khúc phân ly.

39

Trời hồi bao giờ đời biến đổi
Khởi nguồn sinh lực ở trong tôi
Bao giờ ? Tim thất đau chờ đợi
Mỗi môn năm tháng vắng im trôi

40

Trời hồi bao giờ bão tố dâng
Cuốn tung bạo lực dưới muôn tầng
Bao giờ nhật nguyệt bùng thiêu cháy
Vực tối dầy đen, dừng lại ngày !

41

Ôi tự do bao đêm ngày mò ước
Ta biết yêu Người hơn cả yêu ta
Chính là nhờ quân Cộng sản gian ma
Đã dầy ải ta và Người...kết nước !

42

Còn đâu bóng quăng đời xa cũ
Rừng núi chìm trong nước mịt mù
Thêm vắng, ho từng còn, đứng rữ
Mong gì ? Mùa hát, gió vi vu...

43

Trong tù tình cảm dễ đông ao
Thân thích còn thua điều thuốc lão
Ân nghĩa mỏng hơn tờ báo cáo
Tủ cách thìa cốm đánh lộn nhào

44

Lăn hết trại này tới trại kia
 Áo quần hôi hám với râu ria
 Đói ăn sùnn sồng xương phôi cá
 Rệp, muỗi, vi trùng vẫn quý ta

45

Tim với óc đau vì mò với ước
 Năm rồi năm thân giữa nửa ken dây
 Ôi ngoài kia dòng sông chảy đêm ngày
 Mang sức sống qua bao miền đất nước !

46

Nào thấy gì đâu, rét tím môi
 Bùn mùa đen lạnh, tết qua rồi
 Niềm vui quá nửa đời chưa biết
 Theo giòng sông chảy thảng năm trôi ...

47

Đau ốm, lao tù, xem khó thắng
 Năm rồi năm, mùa nắng thay lần
 Những mùa xuân không phải mùa xuân
 Kẻ nhau mãi, tăng dần cay đắng.

48

Bốn bức rào nửa
 Cửa vào mùa xuân
 Một cách bất nhân
 Mùa xuân máu ứa !

49

Nước mắt là mùa xuân
 Máu người là nắng xuân
 Rốt rồi là nhựa xuân
 Mồ hôi là mồ xuân !

50

Tay chúng vung phi'
Chết chóc tù lao
Miệng chúng đề cao
Ngũ dôi là vốn quý !

51

Ngoài khổ đói rừng mình
Thời đại Hồ Chí Minh
Xuất hiện dưới hai hình
Mả tù và mả lính !

52

Qua cuộc hành trình loanh quanh trong lịch sử
Người dân đất Bắc đột nhiên thấy mình lớn lên thành những gã khổng lồ
Ngồi trước khẩu pháo của chế độ tí hon
Một chế độ mọi thứ tiện trôn thành những quả bồ hòn rất ngọt !

53

Mộng, Tiếc, Buồn không mà suốt đêm
Nằm nghe mùa lạnh hát bên thềm
Tàn canh thiệp một tuần mò thấy
Những cảnh đời hiu xám, lắt lay...

54

Ôi khao khát như lò than chẳng tắt
Khi rực hồng khi âm i' trong tôi
Trái tim đau y hệt một con mối
Bị thui sống những ngày đêm lạnh ngắt !

55

Đi những chân trời không thể tới
Xa vời như những chuyện thần tiên
Ám ảnh lòng ta như một lời nguyện
Tuyệt vọng, tù lao vẫn không gỡ cỏi !

56

Khi mở ước mãi không thành hiện thực
Sẽ trở thành viên đá tảng lý trở
Đề óc tim ta nặng trĩu không ngò
Ta hát xuống, nhưng thường không đủ lực.

57

Rồi đây trên bước đời quang tạnh
Tôi lại cùng anh nhấp chén trà
Ôn lại kiếp tù lao đói lạnh
Ly trà chung nhin xuất còm pha

58

Ta ngồi chầm đóm hồ bờ nước
Cảm thường đời so rụi, nhỏ nhoi
Bao tâm tình lớn bao mở ước
Vạc dầu như tàn đóm thóp thối...

59

Vì cửa chính vào tim là mắt
Nên tiếng hát Trường Chi giữa chừng phải tắt
Và giọt lệ My, Nường tuy rằng chân thật
Chỉ khiến ly trà càng thêm đắng ngắt

60

Cái chuyện Tái ông ngày xưa mất ngựa
Không hề ăn ải lòng ta
Vĩ ta muốn Tái ông không mất ngựa
Con không què mà vẫn được gần cha.

61

Trội về đâu những năm buồn tháng nản
Sắt thép chấp chùng, in bóng cổ đòn
Đồng ta đi thăm thăm non ngàn
Tim óc tan hoang, hoang hôn rừng rợn

62

Chìm giữa rừng sâu nơi hoang vu
Mù sương che phủ kiếp lao tù
Từng đêm đến gọi hồn, tu hú
Rò tiếng hồn oan trong âm u

63

Lồng thung thăm vắng mờ hời núi
Bao thang năm dài xám ngắt trời
Xuân tôi trong bùn mùa lạnh tối
Khoai hà nhai nuốt đợi hề vui.

64

Có con đom đóm màu xanh ngắt
Bay tối xa lim tối với ta
Đâu những đêm tìm đom đóm bắt
Bên bờ ao khóm chuối quê xa...

65

Có những mùa xuân chưa về đã hết
Tôi một mình tìm ngõ tối lang thang
Tiếng pháo tử nơi phố xá nhột vàng
Nghe lạnh lẽo như vọng từ cõi chết.

66

Áo quân như tờ địa
Tóc bù xù, râu ria
Thực tế cười mai mỉa
Trong mờ, lệ đầm đìa

67

Hạnh phúc trên đời không thể có
Lồng ỏi, đừng chút tỏ vương !
Đêm ngày mờ ước như làn gió
Mùa đông lùa, tim buốt, xám màu tro...

68

Tuổi tôi xuân ấy, xuân mười sáu
Đôi nắng và hoa, mở cười thỏ
Tuổi tôi xuân tôi hai mươi sáu
Nhật nắng, tàn hoa, thò khúc mở.

69

Đâu hồi tuổi mười lăm mười sáu
Tuổi đã thành quá vắng xa xưa
Biết là bao thường nhớ cho vừa
Khi nghĩ tới tháng năm thủa ấu mau !

70

Tuổi hai mươi dết bằng hoa lá
Tuổi ba mươi thành đá trò lí
Bồn mười rồi hoá ra chi ?
Chàng say hồi, hoá ra gì thì hoá !

71

Ngồi xe hôm ấy tay đeo khóa
Đau đớn như ngồi xe đăm mọ
Xe lắc rung trườn qua phố xá
Qua cầu, ôi tất cả chia xa !

72

Hè ơi, từng mỗi bước đi
Trong màu sinh hoạt xám than chì
Trong lòng dân chôn thành đồ cũ
Cảnh cũ muốn ngàn lần tiếc ghi !

73

Cách biệt nhau rồi, hải cảng ôi !
Thường em lao khổ tận phương trời
Băng hoang sống lại mùa xa cũ
Ta với em vui giữa hội đời.

74

Vội cuộc đời không mấy may nước non
Cánh tù lao khổ đối đã dần quen
Rộng mẹ cha giữ hận ấy lòng con
Tội tàn kiếp niềm đau còn giữ tre

Có chuyến tàu khuya chạy về ga vắng
 Có những chân trời tỏa nắng xa xăm
 Có lưỡi dao găm, sâu cắm tâm tình
 Đêm mưa lạnh, trở mình ho rũ rượi

Một chấm mờ xanh ngọn đèn vọn nhỏ
 Một làn gió thoảng băng quò...
 Một buồng rời nhẹ ngoài sân cỏ
 Một mùi hương thâm thoảng đồn sờ...

Thiên đường cụ Mác hoặc từ lao !
 Địa ngục con xin kính cẩn chào
 Nếu cứ tin dài, tin sách báo
 Có ngày máu mếu vôi vêu vao !

Nhìn từ nhân ăn, nhìn từ nhân lăm lụng
 Nhìn số lượng từ, cả án lẫn tập trung
 Anh sẽ hiểu một điều quan trọng :
 Từ lao, ngành kinh tế vô song !

Anh đừng than thở từ lâu
 Anh đừng thắc mắc vì đâu anh từ
 Một khi anh hiểu trại từ
 Là khu sản xuất bội thu hàng đầu !

80

Ôi cuộc sống, người tôi hờn cái chết
Ta nằm run trong cơn sốt bình minh
Bóng tù lao xóa bỏ bóng thâm tình
Đem đao phủ cực hình đem dụng hết !

81

Sao mau tôi một mùa xuân đón đợi,
Lòng nẩy búp xanh, đòi ra hoa khắp nòi...
Bao cặp mắt sáng lên, hồ hởi
Nheo cườm cười, chan chứa mặt trời...

82

Bắt chước mọi người tôi giữ vẻ hân hoan
Chẳng dám thở than dù đời đối khô
Nhưng khi tiếng bên lề đường xe đỗ
Tôi vẫn giật mình tưởng xe sở Công an

83

Cuộc đời tôi chẳng có gì đáng kể
Con người tôi, tù bệnh hờn hèm
Tôi chỉ có trái tim đầm ướt lệ
Với lòng thành tôi đem tặng cho em.

84

Đồi trên đất Bắc Hồ
Buồn hơn trong nấm mộ
Trong đêm cũng chế độ
Mọi tia sáng chỉ lờ ra cũng tiếng nô.

85

Ôi tất cả, cả tình yêu cuộc sống
Theo thời gian lần lượt đã ra đi
Để lại trong tôi một lỗ hổng đen xì
Thù hận im lìm chát đóng.

86

Niềm tin dù lớn tựa non cao
Đời cũng hùa xô nó lộn nhào
Bạn hồi khi niềm tin vô đó
Hạnh phúc trần gian đứng đờ ỉm nào !

87

Cuộc đời chẳng khác một nhà thuốc
Dùng thuốc toàn cay đắng lạ thường
Mà chữa không lành hai chứng bệnh
Đội chờ, khao khát mãi đeo vường !

88

Đói ăn đánh buộc phải
Sống bằng i-ô-ga
Bốn phía chung quanh nhà
Toàn mùi phân, nước giải !

89

Tôi nghe tiếng côn trùng rên rỉ
Như tiếng đêm buồn rên rỉ nơi nơi :
Rằng bình minh chưa thể tới anh ơi
Đừng thao thức chờ trông suy nghĩ !

90

Đừng đem truyện rừng mò thúở trước
Như người dân đã thấm vị chua cay
Lũ Tào Tháo hôm nay đâu bằng Tào Tháo trước
Ngón rừng mò đem diên mai không thay !

91

Hỏi ông, ông đã đi từ
Hỏi nhà, nhà đã tịch thu mất rồi
Vợ con của cây lãn hồi
Đêm đêm về ngủ ở nơi xó đình

92

Phân hèn con cá lá rau
Bối đất lật cở cùng nhau kiếm mồi
Hiu hiu gió đã run rồi
Đang nghi gì họ mà lời đi tù !

93

Anh hãy kiếm một chuyện vui nào khác
Cho đầu óc tôi được thoải mái nghỉ ngơi
Bội nghĩa, vong ân, chung thủy, tình đời
Toàn chuyện cũ, toàn điều khoắc lác !

94

Nhân loại hồi cò rơi vào thảm cảnh
Bị đọa đầy tan tác mỗi hồn cãm
Có sống trong lòng Cộng sản nhiều năm
Mỗi muôn văm bắm chúng ra vạn mảnh !

95

Dem bão giạt, lửa loe, muôn tiếng sét
Nổ đùng đùng như đánh phá sồn lăm
Nước tử trời cao đổ xuống âm âm
Cả rừng núi lông lên, gấm quất thét.

96

Những lãnh tụ mặt hồ phù lũng cánh phản
Thức ăn thừa mùa phải đem chôn
Để tránh trong dân khỏi có tiếng đồn
Về cuộc sống giản đơn của người Cộng sản !

97

Và cú thế, năm tàn xuân tới
Hè qua thu, ừ rữ đông về
Tuổi xanh trôi, đời vẫn tới bởi
Trong đời khô, lao tù, thật thê.

Toàn những giấc mơ đắm ãi nước mắt
 Tỉnh giấc lòng còn quặn thắt đau thương
 Đất nước mệnh mông một nỗi chán chường
 Đô nát tan hoang, ãy ãường chết chóc !

Có tiếng người ho trong ãm khuya vắng
 Tiếng ãi cây lửa ãm chập chồn soi
 Tiếng keng khô khan ãi gác ngoài chõi
 ãm tù bệnh thương là ãm thức trắng.

Trời trở rét
 Tâm thân từ khô ãt mơn hao
 ãp ãiêm làm sao chũng lại gió may cào
 Tũng ãột ngay ãm thốc vào phổi loét !

Chiều nay gió lạnh mang thương nhờ
 Thung vắng ngần lau xám xạc xào
 Quên sao ngày bắt ãm chẵn áo
 Hai bóng thương ãu lệ ướt mồ !

Năm tháng ca bài ca lỏ ã
 Cung ãi chữa nắn ãút giầy, mỗ
 Trên phim tỏ lòng tay ử mù
 Tâm tình buồn mấy tiếng bỏ vờ

Trầu từng tốp lửa về tung bụi
 Vài tia nắng cuối tàn vường
 ãoan tử nhàn phanh áo chán chường
 Lê thân ãi, khuất ãn sau núi...

104

Đáng đã nằm là dân hết của
 Trí thức, ngu hèn, trâu ngựa như nhau
 Câu hỏi lớn lao làm tóc bạc sớm trên đầu
 Là hai bữa, mỗi môn hai bữa

105

Hạnh phúc đành thôi không còn được nữa
 Tuổi tác đã nhiều, hình xác vẹo xẹo
 Tình cảm con người khó đối đã thủ tiêu
 Làm chi, làm chi, để kiếm cho ra một ngày hai bữa !

106

Em là ai ? mà ngay phút giây đầu
 Anh đã thấy buồn đau không thể thoát
 Ôi mắt em hồi sinh bao khao khát
 Anh đã lắm, tưởng giết được từ lâu !

107

Chúng ta khó hơn rất nhiều loài vật
 Vì chúng ta nhỏ gan bé mặt
 Không dám vung lên một cùn một măt
 Hèn hèn cả những loài giun đất !

108

Nàng đẹp như hoa đại bản lãng
 Áo khăn thêu chủ sắc huy hoàng
 Măt như đồng biếc ngồi trong sáng
 Phản chiếu rừng xanh với núi vàng !

109

Bất nghĩa bất nhân, bất tín, bất tài
 Vô si, vô luân, vô loài, vô lại
 Quân Cộng sản phải khử trừ chúng mãi
 Cứu lấy cuộc đời, hiện tại, tương lai

110

Đành rằng còn có việc chưa xong
 Nhưng cũng bởi ta hèn và ta tham sống
 Nên mấy chục năm trời ta mới có thể uốn thân nuốt nhục
 Trước muôn cảnh hoang tàn đau đớn khắp non sông

111

Trái tim tôi bị thủng đâm nhiều quá
 Dối lại không rịt vá bao giờ
 Biết bao tình bao mộng đã ứa ra
 Phiêu tán hết, không còn nơi trú ở !

112

Hoa địa ngục tưới bằng xương máu thịt
 Trộn mồ hôi chó ngựa, lệ ly tan
 Hoa trưởng sinh trong tù, bệnh, cò hãn
 Hưởng ẩm mốc, mâu nhỏ nham, xám xịt.

113

Toàn bộ thò tôi nặng nề cay cực
 Không một sắc màu mang khí lực xanh tươi
 Văn điệu nghe như quỷ khóc ma cười
 Do sáng tạo tận cùng sâu đáy vực

114

Trong muôn ngàn tiếng muốn tìm ra
 Tiếng nào thiết tha
 Tiếng nào trung thực
 Hãy lắng nghe tiếng vọng tử đáy vực

115

Đôi mắt sắc không muốn nhìn dấu sắc
 Trái tim đau luôn khao khát dấu huyền
 Ốc sinh liêu gạch dấu hỏi thưởng xuyên
 Đôi do đó ngổn ngang toàn ngã nặng !

116

Thò của tôi toàn xám toàn đen
 Khiến dấu ốc cứng đồ nhỏ nhen khiếp sợ
 Sao chẳng thấy nếu xanh hồng rực rỡ
 Cũng đôi phần nhờ ở xám đen ?

117

Đòi tôi dưới hai lực quyền xám xịt
Đảng lại Trời, tầng thấp lại tầng cao
Trốn vào đâu, không một xó xỉnh nào
Hai lực đó không để lên ác nghiệt !

118

Rừng liú lo chim, Trời hồng, gió thổi
Ngọc vường đầy cỏ nội, lung linh
Cảnh bình minh xao xuyến cả tâm tình
Trong giây phút lòng hình như mở hội

119

Nó chết đi hơn năm trăm người
Thưởng tiếc nào ai đoái một lời
Riêng có thằng điên người khảm thời
Thằng quê cảm hấp khóc mà thôi.

120

Lăn lóc lao tù nơi rác bẩn
Tâm hồn nường nấu giữa vãn thờ
Những khi thờ hóa thành ra thần
Tôi tắm hồn trong những nước cỏ

121

Đảng đã cho tôi sáng mắt sáng lòng
Trước như trẻ thơ tôi nào biết được,
Cộng sản là quân bất nhân tàn ngược
Thất cố dân đen đủ các loại trông !

122

Khi bạo lực lụt trời mây đất nước
Thôi văng trắng trắng cuội sẽ om sòm
Và mặt trời kia — Con mắt chột đỏ lờm
Thui cháy mọi mộng mị mờ uớc !

Sống đã đành sống nhục
 Chết cũng là chết nhục, khác chi
 Nếu đời tôi không nên nổi chuyện gì
 Nó chỉ đáng giá từ bằng một câu chửi tục !

Ôi chủ nghĩa Mác—Lê buồn bã
 Tới trời Nam người bầy bạ hơn nhiều !
 Bên Trời Âu dù nhục nhả bao nhiêu
 Cũng chưa đáng phân ngàn nỗi đất Á !

Đường lên hạnh phúc qua sa mạc
 Hun hút tù lao, máu lệ nhầy
 Máy chực năm trời dân đói rạc
 Lũ quỷ đưa đường xiết mãi dây !

Bác Mao cân nặng tạ hai
 Thịt ườn lên mặt, mặt hai ba cãm
 Người dân Trung Quốc thì thãm :
 "Nó là Đông Trác nhưng dâm hơn nhiều !"

Nước Đông Trác Diêu Thuyền nắm quyền lịch sử
 Nước nhin đòi đua đòi diện bom nguyên tử
 Nước cối trên ngôi húp cháo hoa
 Tiếc cái thời đi bán phá sa !

128

Buồn đau khi nghĩ tới tương lai
Bị chà xéo bụi bùn ai oán vỡ
Dưới đôi dép Bình Trị Thiên hiện tại
Đen, dầy, thô, cứng, tròn tròn.

129

Bình minh đây chỉ là hy vọng
Xa xôi, tàn lạnh, anh ơi !
Tổ quốc tôi bị mất mặt trời
Đêm mông muội đây đen tự động !

130

Ôi đêm trắng cũng là đêm khác ngoài
Đêm thỏ dãi, đêm bắt lức, đêm ôi !
Mấy chục năm đêm lịch sử đóng đai đời
Như tiếng cá đóng quan tài dội lại.

131

Bóng ai kia, cô độc, xanh gầy
Cây đứng lặng — đêm buồn — in bóng đậm
Bóng ai đó, âm thầm mỗi ngậm
Mẫu thuốc đỏ hồng, mưa phát bụi, lay phây...

132

Lòng trót yêu đời, yêu sắc hường
Đôi gai, hương ngát, sắc hoen nhòa
Chiều đi, bãi lạnh vang đàn quạ
Lòng đứt tan năm phôi gió sùng.

133

Chiều nay gió rét
Lòng băng khuâng thường tiếc mò hồ
Vài cành cây xỏ trụ gãy khô
Nền trời vắng khảnh khiu in mây nét.

134

Làm bắt phải làm, cùm đánh đốn đau
 Ăn suốt cả năm ăn toàn rau muối
 Bộ đội công an cỡi trần tắm suối
 Chúng tôi ngồi bên lửa vẫn còn run !

135

Ba sắn sắn, Ba đảm đang, Ba khoan, Ba nhất
 Ba điểm, Ba Đình, Ba chống, Ba xây
 Những tử đó đều cũng một giống
 Và cùng chung một tử gốc : Ba que.

136

Nếu tôi có một cái đầu tròn giản
 Không nặng nề bao sách vở đông tây
 Thôi trái tim tôi bớt mọi đọa đày
 Do mâu thuẫn giảng cơ nhau hỗn loạn.

137

Hòn chục mùa xuân sống ở tù
 Lưng còng thêm mãi, mắt như mù
 Vợ con cùng khốn lo cơm chạy
 Phở mặc thân già với cỏ cây

138/

Tĩnh cảm thành thơ rất tự nhiên
 Khi hồn mang những mộng thần tiên
 Chưa hút xong vài hơi thuốc lá
 Vẫn thơ như ý đã ngâm nga

139

Cành hoa ngát rụi tàn, rồi rũ chết
 Bướm cùng ong tuần tự lánh xa dần
 Thường cho em lá rụng giữa mùa xuân
 Đồi mưa gió đến đây là chấm hết.

140

Giận thân rồi lại giận đời
 Giận thói chuyên chính, giận người hèn ngu
 Giận trời, giận đất âm u
 Giận sông, giận núi quân thù dọc ngang.

141

Trong tù thuốc bệnh đổi bằng cơm
Sắn, ngô, khoai nhin uống trà thơm
Tôi biết xường sườn tôi đếm nỗi
Nhưng về đêm thi tử mỗi sinh sôi

142

Tình cảm cần chăm sóc tới nỗi
Nó là của quý ở trên đời
Nâng nhả nâng trứng con khi vỡ
Xin chỗ vô tình để lỡ rồi

143

Miền Bắc có vô văn từ chính trị
Mục đích tối cao là được sống an thân
Gần vợ con dù khó đói nhục nhằn
Không dám hé răng phản nản một tí!

144

Hãy trông trên giáng hình lao khổ
Ngàn tuyến mồ hôi chảy xiết giống
Không, đó lệ buồn muôn khát vọng
Chia lià rồi xuống khóc thân nô

145

Tôi muốn kiếm trong núi rừng heo hút
Che dấu hàng trăm các trại tù
Bao sắc bao hình cho nét bút
Tô thành tranh treo mãi muôn thu

146

Bỏ hoang năm tháng mở rêu biếc
Uất hận còn sinh nấm độc đầy
Tim óc sa lầy trong hối tiếc
Ăn toàn rêu nấm, khát trời mây!

147

Rừng cây nhiều sớm mờ sương khói
Nắng cuối thu văng ử rử soi
Những tấm thân chỉ còn xương, ốm đói
Như bầy gia súc sống loi nhoi.

148

Ta ngồi đan cút mả mả thức
Đau nhức thân mình, lạnh tím da
Bao bóng thâm tình, bao kỷ ước
Xô vè chen nghén lối tim ta.

149

Đảng muốn đòi ta chỉ vũa lá cút
Trí lực chui luôn theo những đường nan
Tất cả cuộn tròn, đem bỏ lơ than
Với mục đích không phải trừ mốt mọt !

150

Đảng gói ước mả vào trong manh áo
Đang nhét chỉ trai vào trong hũ gạo
Bảo quản thế Đảng vẫn còn sợ hao
Đem xếp cả vào trong các nhà lao !

151

Biết mấy đêm buồn mưa rồi ướt áo
Anh bước đi trong ánh đèn mờ ảo
Mơ tôi em, xa lắc một vì sao
Còn gió khuya, cây lá xạc xào...

152

Trước mắt tôi, mặt trời hấp hối
Sau lưng tôi, bóng tối mịt mùng
Bên phải tôi, tù ngục chấp chững
Còn bên trái, súng nhắm tim chần lối !

153

Tuổi ba mươi mà xường bọc da
 Bàn chân mấy lượt bước ra tòa
 Tủi lao hết cả thời niên thiếu
 Cũng chỉ vì vui chuyện với trà !

154

Tìm đâu bóng một niềm vui bé nhỏ
 Mỗi buồn đau theo năm tháng thêm dài
 Đến niềm tin ngỡ ngẩn ở ngày mai
 Cũng như chán con người tôi, dứt bỏ !

155

Chân đất thân gầy, rét tím da
 Những chiều u ám đứng trên pha
 Tôi nhìn sông nước trong sương giá
 Lòng tiếc thương đời đến xót xa

156

Vì sống một ngày ở trên đất Bắc
 Bằng nỗi khác sống ngàn thu
 Nên một bà già nhà quê trên đất Bắc dù ngu
 Cũng hiểu Cộng sản đúng hơn nhiều chính trị gia hoàn cầu xuất sắc

157

Thiếu nhi khăn đỏ cổ gầy
 Hát mừng thọ Bắc như bầy chim non
 Khác chăng chim chảnh đối môn
 Sồn sò bay giữa nước non mây trời.

158

Ngày mùa chim chóc còn vui
 Đất đai cũng ngát thơm mùi rạ rơm
 Riêng người chịu cảnh đói cơm
 Nhìn kho hợp tác thóc thơm chất đầy

159

Ăn uống với phàm phu
Chuyện trò cùng tục tử
Cuộc sống trong lao tù
Đã làm tôi mệt lử !

160

Lưu Nguyễn rồi thiên thai
Nên thấy cảnh trần ai ngao ngán
Tôi nằm trong địa ngục Mác Lê ai oán
Trần ai tử đó hoá thiên thai !

161

Trà thờ bạn máu thịt ta ơi !
Trà pha thờ chất, cỏ cây rừng...
Lòng ta khi ấy chìm trong trứng
Phá vỏ ra ngoài, tắm nắng trời.

162

Đêm không mộng không tỉnh, đêm cú vọ
Đứng xu lông cho khuất ánh trắng văng
Oc vô tim, bóp chặt bắt lại hăng
Tim ứa máu ra mỗi đấng chúa Đổ.

163

Mười mấy năm sống giữa lao tù
Sống giữa buồng tim chề đố
Tôi đã hiểu tới tận cùng hố khô
Mà trước kia Phật tổ hiểu lò mổ.

164

Đang quyết tâm dùng muôn búa phép
Đẽ biến tôi thành giống bốn chân
Nhưng phí công, dù không là thép
Con người con chó khó phân vân !

165

Tuổi xuân là một bài thơ
Mà năm tháng chẳng bao giờ đọc lại
Tôi muốn viết bài thơ dài tiếp mãi
Trang tâm hồn mực tím đã bôi loang !

166

Thân anh không một người thưởng
Sao anh chẳng biết tự thưởng thân mình
Đời anh thoát mọi cực hình
Nếu tim anh thả mộng tình xa bay.

167

Thi sĩ cổ kim đều không thể đo
Họ chỉ phải dùng tim óc công phu
Còn lũ tôi trong đói, bệnh, lao tù
Muốn tạo văn thơ phải dùng tuổi thọ

168

Vợ con có thể bỏ
Cha mẹ có thể từ
Cộng sản thời sinh tử
Mới thoát và Tự do.

169

Học thuyết Mác này đây sọt rác
Xét lại làm gì, tốt nhất vứt nó đi
Sử sách sau này đồ mạt công ghi
Thêm quá nhiều trạng xám xỉ tội ác !

170

Đời thực hết không còn chi để tiếc
Những giây thường yêu nhất đã là tan
Sống không gì vương mắc giữa trần gian
Sống ngơ ngác như vừa cầm lân điếc

171

Khi nghĩ tới cuộc đời mai hậu
Thân thích không còn, thui thui trái tim tôi
Ngủ chìm sâu trong giấc mộng thăm sâu
Sức tỉnh giấc, rụng rời, đau đứ dỗi !

172

Mộng sắp tàn, đói kiệt, ốm nhom
Đời không phưởng thuốc, huyết đen ngòm
Hồn ta mộng hối, gió suy kiệt
Không còn hỏi theo gót mộng chấm nom !

173

Tôi bước giữa miền quê tái tê
Thăm cam không thấy bóng xuân về
Xạc xào đông vắng run trong gió
Lặn lội bờ xa một cánh cò...

174

No say mới bấy nhiêu ngày
Mà sao bác đã đổi thay béo tròn
Mau da bác đỏ như son
Áy màu máu đám dân mòn khô đau !

175

Mưa rừng rả rích suốt đêm thâu
Cây lá thẫm vang tiếng gọi sâu
Hun hút lời xưa ngàn dặm ướt
Hình em, tia nắng nhỏ chìm đâu ?

176

Em lằm nhể tình xưa em muốn nổi
Xích xiềng em cúi xuống sẽ liền thôi
Khi ngàn muôn móc sắt đứt tung rồi
Lòng điện tắt, không hàn xong một mối !

177

Nhà thơ là một gã ngây thơ
Một gã ngây thơ vô cùng tủn tử
Vì không có sự hiểu đời vững chãi
Ngây thơ sẽ hoá ngảnh ngó !

178

Tôi đã biết những tâm hồn mờ ước
Hoá oan hồn không siêu thoát lang thang
Dưới bóng cờ ma máu lửa đỏ văng
Rên xiết đau thương, giận hờn đất nước !

179

Thần anh xò xác tựa mộng tòi
Con số không lặn giữa cuộc đời
Ôi nếu anh là Thượng Đế
Anh sẽ cho em cả đất trời !

180

Thiên đường cụ Mác dân mò
Tĩnh ra tài sản bị vô nhân rồi
Chỉ còn lại chút mồ hôi
Đổ ra vì số, vì nuôi Đảng hiền !

181

Âm thầm nặng bước trong gió than
Rừng hoang mù xám sông chưa tan
Ôi những linh hồn đường lạc lõng
Giữa lòng thế kỷ, giữa không gian !

182

Đêm lạnh trăng buồn chênh chếch soi
Tàn hoang rêu phủ xác lâu đài
Tùm kum gai cỏ còn trùng gọi
Những tối từng bằng tiệc yến khai

183

Từ lâu lắm lòng tôi ngừng thăm ước
Một mối tình tươi mát tới hồi sinh
Vĩ đối tôi, tôi hiểu rõ ái tình
Phần cay đắng là phần duy nhất được

184

Cuốn sách đời, tôi bỏ đã lâu
Những trang hy vọng sớm vô nhau
Mặc cho làn gió bay vô định
Giở tới trang cùng : khoảnh đất nâu

185

Nếu phải sống lại thời đồ đá
Cũng còn hơn gấp vạn gấp ngàn
Cải thiên đường đói khổ miên man
Toàn giết chóc, tù lao, dối trá !

186

Nếu trái tim hoá được thành trái phá
Thì bao chuyên chế hung tàn
Đã thành tro, thành bụi, thành than
Tủi lúc vật, người xuống chung một giá

187

Tôi có một mối thù phải trả
Đốt buồng gan hôm sớm không tha
Thù bản thân thù nước lại thù nhà
Chưa thể chết khi thù chưa thể trả !

188

Nước mắt không còn nữa
Tiếng cười, chuyện thời xưa
Ngày nắng với ngày mưa
Kê nhau đều lộn mùa !

mục-lục

SỐ T. T.	TÊN BÀI	SỐ TRANG
1	Lời giới thiệu.....	7
2	Đồng Lầy.....	20
3	Như mũi tên.....	36
4	Tôi chưa sống.....	36
5	Bước theo nỗi buồn.....	38
6	Tôi nhắm mắt.....	38
7	Không một chỗ.....	39
8	Ngủ thức đêm ngày.....	39
9	Cuộc cỏ nhân loại.....	40
10	Trái tim tôi.....	40
11	Tôi không tiếc.....	42
12	Đêm năm nghe.....	42
13	Những vớ sĩ.....	43
14	Cửa đời muốn ngã chen.....	43
15	Tử tử tương.....	44
16	Đêm rừng, một tiếng chim.....	44
17	Núi.....	45
18	Cây.....	46
19	Xưa Lý Bạch.....	47
20	Me tôi.....	48
21	Anh gặp em.....	49
22	Nhắm mắt là còn.....	51
23	Thương đôi mắt.....	51
24	Thời gian hối.....	52
25	Chuyên chính với may.....	53
26	Con người không thể tưởng.....	53
27	Sao có thể sống.....	54
28	Mỗi lối lầm.....	54
29	Con tàu rêu.....	55
30	Là quý.....	57
31	Thò của tôi.....	57
32	Biết đến bao giờ.....	58
33	Thò của tôi.....	58
34	Đất thăm.....	59
35	Vĩ ấu trĩ.....	59
36	Tôi lấy thò.....	60
37	Anh có biết.....	61
38	Hàng ngày, tôi tôi.....	61
39	Tôi, một kẻ.....	62
40	Đang dạy tôi.....	62
41	Đang.....	63
42	Không có gì quý hơn độc lập tự do.....	63
43	Từ buổi Đảng về.....	65
44	Tôi muốn sống với... ..	66
45	Cây mọc tùm hum.....	67
46	Điều khiển máy.....	67
47	Tôi im lặng.....	68
48	Lý tưởng... ..	68
49	Khi nào được gặp.....	69
50	Con tàu cuộc sống.....	69
51	Vì nhân loại.....	70
52	Cuộc chiến đấu này.....	70

53	Tôi không tiếc.....	70
54	Như áng mây chiều.....	71
55	Khi ta tòi.....	71
56	Lệ.....	73
57	Độc lập là.....	73
58	Bồi bút.....	74
59	Miếng thịt lợn.....	74
60	Tứ vượn lên ngườì.....	75
61	Bác Hồ rồi lại.....	75
62	Nếu trời còn.....	76
63	Cuộc đời tôi.....	76
64	Đêm ngày nghe.....	77
65	Một tay em trở.....	78
66	Những thiếu nhi.....	78
67	Ánh chiều loang lổ.....	79
68	Đất này.....	79
69	Trên mảnh đất.....	80
70	Bác Hồ tối thăm.....	80
71	Khi muối chát.....	81
72	Mùa.....	81
73	Nếu ai hỏi.....	82
74	Đang để ra.....	83
75	Này Nà Phá Luân.....	83
76	Trong bóng đêm.....	84
77	Tôi đã sống.....	84
78	Đất nước tôi.....	85
79	Vài cánh dơi.....	85
80	Đêm rừng, rã rích.....	86
81	Hãy cho qua.....	86
82	Nếu có trời.....	87
83	Cả cuộc đời.....	87
84	Dù trời đêm.....	87
85	Tôi muốn nói.....	88
86	Tôi khổ gấp trăm lần.....	89
87	Cây : Gió tôi.....	89
88	Gửi Bertrant Rut-Xen.....	90
89	Xuất còm tôi.....	90
90	Dựa vào sử vô tu.....	91
91	Mĩa mai thay !.....	91
92	Ơi, ao tưởng.....	91
93	Tôi có thể ăn.....	92
94	Hồng trần khao khát.....	92
95	Tôi thường đi qua.....	93
96	Khi Mỹ chạy.....	93
97	Khi tôi nhà ông.....	94
98	Lạc giống đem trồng.....	94
99	Tôi đã ngán.....	95
100	Lãnh tu.....	95
101	Chim ỏi chim.....	96
102	Hôm nay 19-5.....	97
103	Trời mưa tâm tã.....	87
104	Mau thời gian.....	98
105	Toan tôi giổ lạc.....	98
106	Nhìn thân chết.....	99
107	Bao nhiêu rục rở.....	100
108	Này những kẻ.....	100
109	Đời tôi rồi sẽ.....	101
110	Nắng phai.....	102

111	Khắp non sông.....	103
112	Trước mắt nhà thờ.....	104
113	Anh là một.....	104
114	Dù đối ta.....	105
115	Trong bộ máy.....	106
116	Trong chiếc võng.....	106
117	Mùa đông áp tới.....	107
118	Quanh hồ liễu rủ.....	107
119	Không tưởng tiếc.....	108
120	Toàn toán đàn.....	109
121	Tôi lại về đây.....	109
123	Có những chiều.....	111
124	Tôi nhớ căn phòng.....	112
125	Nắng đã lên rồi.....	112
126	Tôi là bạn.....	114
127	Với tôi, ngày sống là.....	115
128	Biển đã mệnh mông.....	115
129	Sương xám.....	116
130	Bao thường tiếc.....	116
131	Một hình bóng.....	117
132	Có người mẹ.....	118
133	Xuân thăm.....	120
134	Nếu em không phải.....	121
135	Khi nào ánh sáng.....	121
136	Những giai mây chiều.....	122
137	Có phải em là.....	122
138	Có thể cô ta.....	123
139	Tôi khao khát.....	124
140	Bom đạn tầng cao.....	125
141	Thế lực Đỏ.....	125
142	Từng còn nóng dỗi.....	126
143	Dùộc nghe bà.....	126
144	Sẽ có một ngày.....	127
145	Nghĩ tôi.....	128
146	Tôi tin chắc.....	128
147	Tôi đi một mình.....	129
148	Chìm thối giữa.....	132
149	Không phải chết.....	133
150	Cung đàn bip.....	133
151	Lòng vẫn nhỏ.....	134
152	Đừng sợ.....	135
153	Hiện tại.....	135
154	Đêm nay.....	136
155	Thời tiết tàn thu.....	137
156	Việt Nam Dân Chủ.....	138
157	Ơi mảnh đất.....	138
158	Giống như kẻ.....	139
159	Ngày qua là... ..	140
160	Tôi đã đi.....	141
161	Khi Na Tra.....	142
162	Giữa nắng.....	143
163	Nồi đây.....	143
164	Ngày xuân tới.....	144
165	Những truyện.....	145
166	Ôm đau không thuốc.....	146
167	Chúng tôi sống.....	146
168	Không lối thoát.....	149
169	Thủ nhà.....	150
170	Nào có biết gì.....	151

171	Biết đến bao giờ.....	152
172	Từ trẻ tới già.....	153
173	Ôi người là.....	153
174	Tôi nằm trên.....	154
175	Xuân này chẳng khác.....	155
176	Nếu một ngày mai.....	156
177	Tôi sống mãi.....	157
178	Khi số phận.....	159
179	Chiều thú bay.....	160
180	Năm 70.....	161
181	Hàng nga.....	162
182	Me ời !.....	163
183	Mắt em.....	163
184	Tình cảm.....	164
185	Tôi vẫn mơ hoài.....	165
186	Bà kia... ..	166
187	Tình mơ.....	167
188	Cái thời chiến quốc.....	169
189	Trời u ám.....	169
190	Khi Tô' quốc.....	170
191	Đau đớn lắm.....	170
192	NHỮNG GHI CHÉP VUN VẬT.....	171
193	Tạp Chí VNTP kính gửi Bạn Đọc.....	204

đọc và cổ động

15 N. Highland Street

Arlington, VA. 22201 (USA)

Tel. (703) 527-3728 hoặc (703) 578-1754

3 1970 02066 6381

TÚ QUỲNH

9575 Bolsa Ave /Mini Mall/ Westminster, CA. 92683

—Phone: /714/ 531-4284—Nhà /213/ 830-7555

SÁCH BÁO BĂNG NHẠC Một rừng tiểu thuyết mê ly Một giàn nhạc Việt tuyệt cú mèo

—Đầy đủ sách báo Việt Nam như tiểu thuyết, truyện chưởng, sách học, sách Anh văn cùng các loại tự điển.

—Dàn máy thu nhạc đầy đủ nhất do những chuyên viên âm thanh kinh nghiệm trực tiếp điều khiển ngay tại trung tâm.

—Đủ loại máy thu cho những vị khó tính nhất như: TEAC, SANSUI, AKAI SONY và PIONEER. Mời quý vị ghé qua California tại ngang trung tâm để tường tận hơn.

—Trung tâm còn là nơi phát hành đồ men với những sản phẩm thủ công nghệ thuần túy do các chuyên viên đồ gốm Duy Huệ sản xuất.

—Tiệm Tú Quỳnh có bán đầy đủ sản phẩm đồ gốm để tặng nhân dịp có hội hè đình đám, sinh nhật, tang gia và cưới hỏi.

—Quý vị muốn có list nhạc đầy đủ 110 cuốn băng cải lương và 260 cuốn băng tân nhạc, xin liên lạc về Trung Tâm.

ĐẶC BIỆT: Tổng phát hành băng nhạc Khánh Ly cho các đại lý.

Các đại lý xa xin liên lạc để biết chi tiết phát hành tại địa phương.